

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

DKA-WKS.0915.9.2021

Warszawa, 25 sierpnia 2022 r.

Pan
dr Piotr Dardziński
Prezes
Centrum Łukasiewicz
ul. Poleczki 19
02-822 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ (dalej: *ustawa o kontroli w administracji rządowej*), art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. *o Sieci Badawczej Łukasiewicz*² (dalej: *ustawa o Sieci Badawczej Łukasiewicz* albo *uSBL*), art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*³ (dalej: *ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* albo *Pswn*) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁴ (dalej: *ustawa o finansach publicznych* albo *ufp*) Minister Edukacji i Nauki⁵ przeprowadził w Centrum Łukasiewicz (dalej również: *CŁ* albo *Centrum*), ul. Poleczki 19, 02- 822 Warszawa kontrolę w trybie zwykłym, w zakresie *prawidłowości sprawowania nadzoru nad działalnością instytutów Sieci, funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Centrum, prawidłowości prowadzenia gospodarki finansowej, w tym wykorzystania dotacji, o której mowa*

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 2098.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619 i 1630.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.

⁵ Do dnia 19 października 2020 r. - Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

w art. 58 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz przyznanej na rok 2019 oraz realizacji wybranych obowiązków ustawowych.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w okresie od dnia 14 lipca 2021 r. do dnia 14 października 2021 r. przez Renatę Ławecką-Łysakowską i Annę Węglarską⁶ – głównych specjalistów w Wydziale Kontroli dla Działu Szkolnictwo Wyższe i Nauka w Departamencie Kontroli i Audytu MEiN oraz w okresie od 26 lipca 2021 r. do 14 września 2021 r. przez Panią Joannę Radziwołek - eksperta powołanego na podstawie art. 428 ust. 2 Pswn.

Na podstawie art. 47 w zw. z art. 46 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej, po rozpatrzeniu zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego*, przekazuję niniejsze *Wystąpienie pokontrolne*, zawierające ustalenia oraz ocenę skontrolowanej działalności wraz z zaleceniami.

I. OCENA OGÓLNA.

I.1 Skontrolowaną działalność *Centrum Łukasiewicz* w zakresie:

- *prawidłowości sprawowania nadzoru nad działalnością instytutów Sieci, funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Centrum oraz realizacji obowiązków ustawowych wynikających z art. 68 uSBŁ* oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami,⁷
- *prawidłowości prowadzenia gospodarki finansowej, w tym wykorzystania dotacji, o której mowa w art. 58 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz przyznanej na rok 2019* oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.⁸

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch przypadkach przekroczono miesięczny termin załatwienia skargi, wynikający z przepisu art. 237 § 1 *Kpa* i jednocześnie nie powiadomiono skarżących o niezałatwieniu skargi w terminie, przyczynach zwłoki oraz wyznaczeniu nowego terminu jej załatwienia, czym naruszono art. 237 § 4 *Kpa* w zw. z art. 36 § 1 *Kpa*.
2. W czterech przypadkach zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi nie zawierały oznaczenia organu, od którego pochodziły, czym naruszono art. 238 § 1 *Kpa* oraz pouczenia o treści art. 239 *Kpa*.

⁶ Zakończenie pracy w MEiN w miesiącu grudniu 2021 r.

⁷ Minister stosuje następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁸ Minister stosuje następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

3. W jednym przypadku, w protokole pokontrolnym nie wskazano terminu sporządzenia przez Kierownika jednostki kontrolowanej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych oraz nie monitorowano wykonania zaleceń pokontrolnych w określonym przez Kontrolujących terminie.
4. *Centrum Łukasiewicz* nieprawidłowo w roku 2019 i 2020 ujęło w ewidencji księgowej przychody z tytułu otrzymanej subwencji, co spowodowało zaniżenie przychodów działalności operacyjnej i wykazanie wyniku finansowego w postaci straty zarówno w 2019 jak i 2020 roku.

II. INFORMACJE O JEDNOSTCE KONTROLOWANEJ:

2.1 Informacje podstawowe.

Kontrolowana jednostka utworzona została 1 kwietnia 2019 r. na mocy *ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

Centrum Łukasiewicz jest państwową osobą prawną powołaną do planowania i koordynowania badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez instytuty *Sieci Badawczej Łukasiewicz* (dalej również: *instytuty Sieci*).

Centrum działa na podstawie *ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz*, Statutu *Centrum Łukasiewicz* (dalej: *Statut CŁ*)⁹ nadanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, określającego tryb pracy organów oraz sposób i tryb prowadzenia kontroli wewnętrznej w *Centrum Łukasiewicz* oraz regulaminu organizacyjnego¹⁰, określającego strukturę organizacyjną i tryb pracy komórek organizacyjnych.

⁹ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie statutu *Centrum Łukasiewicz* (Dz. U. poz. 592).

¹⁰ Zarządzenie Nr 2/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz*.

Zarządzenie Nr 25/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz*.

Zarządzenie Nr 6/2020 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz*.

Zarządzenie Nr 13/2020 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 12 października 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz*.

Zarządzenie Nr 2/2021 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz*.

Z dniem wejścia w życie *uSBŁ* - 37 instytutów badawczych¹¹ oraz Spółka PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu¹² stały się instytutami *Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

Z dniem 1 stycznia 2020 r. COBRO – Instytut Badawczy Opakowań w Warszawie¹³ włączony został do instytutu Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi.¹⁴

Z dniem 1 czerwca 2020 r. Instytut Biotechnologii i Antybiotyków w Warszawie¹⁵ oraz Instytut Farmaceutyczny w Warszawie¹⁶ włączone zostały do Instytutu Chemii Przemysłowej imienia Profesora Ignacego Mościckiego w Warszawie.¹⁷

Z dniem 1 kwietnia 2020 r. Instytut Zaawansowanych Technologii Wytwarzania w Krakowie¹⁸ włączony został do Instytutu Odlewnictwa w Krakowie¹⁹, który od 1 kwietnia 2020 r. działa pod nazwą Krakowski Instytut Technologiczny.

Z dniem 1 listopada 2019 r. Instytut Optyki Stosowanej imienia prof. Maksymiliana Pluty w Warszawie²⁰ włączony został do Instytutu Tele- i Radiotechnicznego w Warszawie²¹.

Z dniem 1 grudnia 2020 r. Instytut Technologii Elektronowej w Warszawie²² oraz Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych w Warszawie²³ zostały połączone. W wyniku połączenia powstał Instytut Mikroelektroniki i Fotoniki.

Na dzień wszczęcia czynności kontrolnych - w ramach *Sieci Badawczej Łukasiewicz* - działały 32 instytuty Sieci.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

2.2 Organy Centrum Łukasiewicz.

Funkcję Prezesa *Centrum Łukasiewicz* pełni Pan dr Piotr Dardziński, powołany na to stanowisko - na mocy art. 11 ust. 1 pkt 1 *uSBŁ* - z dniem 1 kwietnia 2019 r. na okres pięciu lat przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

¹¹ Zgodnie z art. 98 ust. 2 *uSBŁ*.

¹² Zgodnie z art. 98 ust. 3 *uSBŁ*.

¹³ art. 98 ust. 2 pkt 1 *uSBŁ*.

¹⁴ art. 98 ust. 2 pkt 2 *uSBŁ*.

¹⁵ art. 98 ust. 2 pkt 3 *uSBŁ*.

¹⁶ art. 98 ust. 2 pkt 8 *uSBŁ*.

¹⁷ art. 98 ust. 2 pkt 5 *uSBŁ*.

¹⁸ art. 98 ust. 2 pkt 34 *uSBŁ*.

¹⁹ art. 98 ust. 2 pkt 19 *uSBŁ*.

²⁰ art. 98 ust. 2 pkt 20 *uSBŁ*.

²¹ art. 98 ust. 2 pkt 32 *uSBŁ*.

²² art. 98 ust. 2 pkt 30 *uSBŁ*.

²³ art. 98 ust. 2 pkt 31 *uSBŁ*.

Funkcję Wiceprezesa *Centrum Łukasiewicz* pełnią²⁴:

- Pan dr - powołany z dniem 1 maja 2019 r. na okres pięciu lat przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Pan - powołany z dniem 1 maja 2019 r. na okres pięciu lat przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Pani - powołana z dniem 1 października 2020 r. na okres pięciu lat przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Pan - powołany z dniem 25 stycznia 2021 r. na okres pięciu lat przez Ministra Edukacji i Nauki.

Dyrektorem Generalnym od 16 kwietnia 2019 r. jest Pan dr .

Funkcję Głównego Księgowego powierzono:

- Pani od dnia 16 kwietnia 2019 r. do dnia 16 października 2019 r.,
- Pani od dnia 21 października 2019 r. do dnia 18 października 2020 r.,
- Pani od dnia 19 października 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.,
- Pani od dnia 4 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Zakres kompetencji oraz odpowiedzialności osób zajmujących najważniejsze funkcje w *Centrum Łukasiewicz* zostały określone w *Statucie* i Regulaminie organizacyjnym.

Rada *Centrum Łukasiewicz* składa się z Przewodniczącego Rady oraz 6 członków, których zgodnie z art. 18 ust. 2 oraz 3 *uSBE* powołuje minister właściwy do spraw gospodarki.

W skład Rady na dzień wszczęcia czynności kontrolnych weszli:

25

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

²⁴ Wg stanu na dzień wszczęcia czynności kontrolnych.

²⁵ Źródło: strona BIP.

III. USTALENIA KONTROLI

3.1 Sprawowanie nadzoru nad *instytutami Sieci*.

Powołania dyrektorów i zastępców dyrektorów instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz* dokonano zgodnie z trybem wynikającym z art. 21 ust. 1 i 2 oraz art. 22 ust. 1-3 *uSBŁ*.

W podstawie prawnej sześciu aktów powołania dyrektorów instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz* wskazano nieprawidłowy przepis ustawy. W miejsce unormowania art. 21 ust. 1 pkt 1 *uSBŁ* wymieniono - dotyczący powołania zastępców dyrektora - przepis art. 21 ust. 1 pkt 2 *uSBŁ*. Działanie takie należy uznać za uchybienie, nie powodujące następstw dla skuteczności czynności prawnej.

Kandydaci na dyrektorów oraz zastępców dyrektorów składali pisemne oświadczenia o spełnieniu wymagań ustawowych, zgodnie z trybem wynikającym z art. 23 ust. 3 *uSBŁ*. W jednym przypadku oświadczenie, złożone przez kandydata na zastępcę dyrektora ds. finansowych i operacyjnych, było niekompletne. Nie zawierało deklaracji w zakresie wymaganym przepisem art. 23 ust. 2 pkt 1 *uSBŁ*, tj. *posiadania co najmniej tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego*, co stanowi nieprawidłowość.

We wszystkich przypadkach Statuty uchwalone zostały przez rady naukowe instytutów badawczych w terminie wymaganym przepisem art. 117 *uSBŁ*.

We wszystkich przypadkach Regulaminy organizacyjne ustalone zostały w terminie wymaganym przepisem art. 118 *uSBŁ*.

W przypadku dwóch *instytutów Sieci*, wynikający z ustawy termin przedłożenia projektu rocznego planu działalności na 2020 rok (art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. a *uSBŁ*) oraz projektu rocznego planu finansowego na 2020 rok (art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. b *uSBŁ*) został przekroczony o 1 dzień. Ponadto w jednym przypadku - 1 dzień po terminie (wskazanym w art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. d *uSBŁ*) – przedłożone zostało sprawozdanie finansowe za 2020 rok. We wszystkich pozostałych przypadkach roczne plany i sprawozdania *instytutów Sieci* przekazane zostały do *Centrum Łukasiewicz* w terminie wymaganym ustawą.

Wynikający z dyspozycji art. 31 *uSBŁ* obowiązek ustanowienia - wspólnego dla *Centrum Łukasiewicz* i *instytutów Sieci* - *Regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej wraz z zasadami komercjalizacji w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz*, jak również *Regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz* został zrealizowany. Treść regulaminów zawierała elementy wymagane przepisem

art. 31 ust. 1 pkt 1 i 2 *uSBŁ*. Projekty regulaminów zostały pozytywnie zaopiniowane przez Kolegium Doradców przy Prezesie *Centrum Łukasiewicz*, zgodnie z art. 17 pkt 4 *uSBŁ*.

Organizacja przyjmowania skarg i wniosków powierzona została wyodrębnionej komórce organizacyjnej *Centrum Łukasiewicz*. W *CŁ* wywieszona została informacja o dniu i godzinach przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz o osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie skarg i wniosków.

W kontrolowanej jednostce wprowadzona została instrukcja wewnętrzna pn. *Zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Centrum Łukasiewicz*, której zapis dotyczący terminów rozpatrywania skarg i wniosków był niezgodny z przepisem art. 237 § 1 *Kpa*, określającym maksymalny termin załatwienia skargi.

W *Centrum Łukasiewicz* prowadzony był Rejestr skarg i wniosków. W ww. rejestrze nie rejestrowano anonimów.

Proces kwalifikowania spraw realizowany był zgodnie z art. 222 *Kpa*.

W przypadku dwóch skarg przekroczono miesięczny termin ich załatwienia, wynikający z art. 237 § 1 *Kpa*. Pomimo przekroczenia terminu skarżący nie zostali poinformowani o przyczynach zwłoki oraz o nowym terminie rozpatrzenia skargi, czym naruszono przepis art. 237 § 4 *Kpa* w zw. z art. 36 *Kpa*.

W czterech przypadkach zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi nie zawierały oznaczenia organu, od którego pochodziły, czym naruszono art. 238 § 1 *Kpa* oraz pouczenia o treści art. 239 *Kpa*.

Realizacja uprawnień kontrolnych wobec *instytutów Sieci* powierzona została wyodrębnionej komórce organizacyjnej *Centrum Łukasiewicz*. Kontrole prowadzono zgodnie z przepisami wprowadzonego w *CŁ* *Regulaminu kontroli instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

Plany kontroli na 2020 oraz 2021 rok sporządzono w terminie wskazanym w § 4 ust. 2 ww. *Regulaminu*. Plany kontroli zatwierdzone zostały przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*. Plan kontroli *Instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz* na rok 2019 wprowadzony został Zarządzeniem Nr 8/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 20 sierpnia 2019 r.

W jednym przypadku, w protokole pokontrolnym nie wskazano terminu sporządzenia przez Kierownika jednostki kontrolowanej informacji o sposobie realizacji zaleceń

pokontrolnych oraz nie monitorowano wykonania zaleceń pokontrolnych w określonym przez Kontrolujących terminie.

Sposób sprawowania nadzoru przez Prezesa Centrum Łukasiewicz nad instytutami Sieci Badawczej Łukasiewicz ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przygotowanie organizacyjne do sprawowania nadzoru²⁶

W okresie objętym kontrolą Prezes Centrum Łukasiewicz realizował uprawnienia nadzorcze nad instytutami Sieci Badawczej Łukasiewicz za pomocą komórek organizacyjnych Centrum Łukasiewicz funkcjonujących - zgodnie z Regulaminem organizacyjnym ww. jednostki – w sferze wsparcia Sieci.

Jak wyjaśniono w toku kontroli: zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Centrum Łukasiewicz z dnia 25 czerwca 2019 r.²⁷ proces nadzorczy został podzielony pomiędzy następujące komórki organizacyjne:

- a) Departament Badań i Innowacji – nadzór nad obszarem B+R,
- b) Departament Rozwoju – obszar optymalizacji procesów w Sieci, kreowania polityk IT, zarządzanie systemami i infrastrukturą informatyczną Sieci, zapewnienie wsparcia użytkownikom usług informatycznych Sieci, kształtowanie polityki płacowej pracowników Sieci, podnoszenie kwalifikacji pracowników oraz zarządzanie ich kompetencjami,
- c) Departament Komercjalizacji – obszar strategii sprzedażowej i marketingowej Sieci, transfer wiedzy oraz komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez Instytuty Sieci,
- d) Departament Komunikacji i PR – kształtowanie i realizacja całościowej polityki informacyjnej i polityki wizerunkowej Sieci,
- e) Departament Strategii i Organizacji – zadania związane z opracowywaniem planów działalności, strategii krótko- i długoterminowych oraz nadzór w zakresie majątkowym i organizacyjno – kadrowym nad Instytutami Sieci,

²⁶ Wg stanu na dzień wszczęcia czynności kontrolnych.

²⁷ Zarządzenie Nr 2/2019 Prezesa Centrum Łukasiewicz z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Centrum Łukasiewicz.

f) Departament Finansów i Kontroli – nadzór nad obszarem finansowym Sieci, planowaniem i sprawozdawczością finansową Sieci, odpowiedzialność za prowadzenie kontroli Instytutów Sieci.²⁸

Dyrektorzy Departamentu Badań i Innowacji oraz Departamentu Rozwoju, w zakresie wykonywanych zadań, podlegali bezpośrednio Wiceprezesowi ds. Badań i Rozwoju.

Dyrektorzy Departamentu Finansów i Kontroli oraz Departamentu Komercjalizacji, w zakresie wykonywanych zadań, podlegali bezpośrednio Wiceprezesowi ds. Finansów i Komercjalizacji.

Dyrektorzy Departamentu Strategii i Organizacji oraz Departamentu Komunikacji i PR, w zakresie wykonywanych zadań, podlegali bezpośrednio Prezesowi CŁ, a od dnia 12 października 2020 r. - Wiceprezesowi ds. Organizacji i Komunikacji.²⁹

Wyjaśniono również, iż: *w marcu 2021 r. nastąpił podział Departamentu Finansów i Kontroli. W rezultacie nadzór nad obszarem finansowym Sieci oraz odpowiedzialność za przeprowadzanie kontroli Instytutów Sieci zostały rozdzielone pomiędzy Departament Finansów i Departament Kontroli. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Centrum Łukasiewicz z dnia 9 marca 2021 r.³⁰ proces nadzorczy został podzielony pomiędzy następujące komórki organizacyjne:*

- a) Departament Badań i Innowacji – nadzór nad obszarem B+R,*
- b) Departament Finansów – nadzór nad obszarem finansowym Sieci, planowaniem i sprawozdawczością finansową Sieci,*
- c) Departament Rozwoju - obszar optymalizacji procesów w Sieci, kreowania polityki IT, zarządzanie systemami i infrastrukturą informatyczną Sieci, zapewnienie wsparcia użytkownikom usług informatycznych Sieci, kształtowanie polityki płacowej pracowników Sieci, podnoszenie kwalifikacji pracowników oraz zarządzanie ich kompetencjami,*
- d) Departament Komercjalizacji – obszar strategii sprzedażowej i marketingowej Sieci, transfer wiedzy oraz komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych przez Instytuty Sieci,*

²⁸ Wyjaśnienia z dnia 30 lipca 2021 r.

²⁹ Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Centrum Łukasiewicz stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 13/2020 Prezesa Centrum Łukasiewicz z dnia 12 października 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Centrum Łukasiewicz.

³⁰ Zarządzenie Nr 2/2021 Prezesa Centrum Łukasiewicz z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Centrum Łukasiewicz.

- e) *Departament Komunikacji i PR – kształtowanie i realizacja całościowej polityki informacyjnej i polityki wizerunkowej Sieci,*
- f) *Departament Strategii i Organizacji – zadania związane z opracowywaniem planów działalności, strategii krótko- i długoterminowych oraz nadzór w zakresie majątkowym i organizacyjno – kadrowym,*
- g) *Departament Kontroli – odpowiedzialny za prowadzenie kontroli Instytutów Sieci.³¹*

Dyrektorzy Departamentu Badań i Innowacji oraz Departamentu Rozwoju, w zakresie wykonywanych zadań, podlegają bezpośrednio Wiceprezesowi ds. Badań i Rozwoju.

Dyrektorzy Departamentu Finansów oraz Departamentu Komercjalizacji w zakresie wykonywanych zadań podlegają bezpośrednio Wiceprezesowi ds. Finansów i Komercjalizacji.

Dyrektor Departamentu Strategii i Organizacji w zakresie wykonywanych zadań podlega bezpośrednio Wiceprezesowi ds. Strategii i Organizacji.

Dyrektorzy Departamentu Kontroli oraz Departamentu Komunikacji i PR, w zakresie wykonywanych zadań podlegają bezpośrednio Wiceprezesowi ds. Komunikacji i Kontroli.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminów organizacyjnych *Centrum Łukasiewicz* obowiązujących w okresie objętym kontrolą, przy wykonywaniu swoich zadań komórki organizacyjne zobowiązane są do współdziałania w drodze uzgodnień, konsultacji oraz udostępniania materiałów i danych³².

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.1.1 Powoływanie dyrektorów i zastępców dyrektorów oraz odwoływanie dyrektorów instytutów Sieci.

Kontroli poddano proces powołania przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* siedmiu dyrektorów instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz*, dwóch zastępców dyrektora ds. badawczych oraz jednego zastępcę dyrektora ds. finansowych i operacyjnych.

Powołania dyrektorów i zastępców dyrektorów instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz* dokonano zgodnie z trybem wynikającym z art. 21 ust. 1 i 2 oraz art. 22 ust. 1-3 *uSBŁ*.

³¹ Wyjaśnienia z dnia 30 lipca 2021 r.

³² § 15 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem Nr 2/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 25 czerwca 2019 r. (zmienionego Zarządzeniami: Nr 25/2019 z dnia 13 grudnia 2019 r., Nr 6/2020 z dnia 15 maja 2020 r., Nr 13/2020 z dnia 12 października 2020 r.) oraz § 17 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz* zmienionego Zarządzeniem Nr 2/2021 z dnia 9 marca 2021 r.

W podstawie prawnej sześciu aktów powołania dyrektorów instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz* wskazano nieprawidłowy przepis ustawy. W miejsce unormowania art. 21 ust. 1 pkt 1 *uSBŁ* wymieniono - dotyczący powołania zastępców dyrektora - przepis art. 21 ust. 1 pkt 2 *uSBŁ*. Działanie takie należy uznać za uchybienie, nie powodujące następstw dla skuteczności czynności prawnej.

Kandydaci na dyrektorów oraz zastępców dyrektorów składali pisemne oświadczenia o spełnieniu wymagań ustawowych, zgodnie z trybem wynikającym z art. 23 ust. 3 *uSBŁ*. W jednym przypadku oświadczenie, złożone przez kandydata na zastępcę dyrektora ds. finansowych i operacyjnych, było niekompletne. Nie zawierało deklaracji w zakresie wymaganym przepisem art. 23 ust. 2 pkt 1 *uSBŁ*, tj. *posiadania co najmniej tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego, co stanowi nieprawidłowość.*

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie z nieprawidłowością.

Realizacja zadań związanych z powoływaniem i odwoływaniem dyrektorów i zastępców dyrektorów *instytutów Sieci*, wyznaczaniem pełniących obowiązki dyrektorów *instytutów Sieci* oraz przygotowywaniem wzorów umów o zarządzanie *instytutem Sieci* (od 15 maja 2020 r. - również koordynacja procesów zawierania ww. umów) należała do zakresu kompetencji Departamentu Strategii i Organizacji.

Zagadnienie powoływania dyrektorów i zastępców dyrektorów *instytutów Sieci* stanowi przedmiot regulacji art. 21 – 23 *uSBŁ*.

Zgodnie z przepisem art. 21 ust. 1 *uSBŁ* – Prezes powołuje na okres 5 lat:

- 1) dyrektora - po zasięgnięciu opinii rady *instytutu Sieci*;
- 2) zastępców dyrektora - na wniosek dyrektora.

Powołanie stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (art. 21 ust. 2 *uSBŁ*).

W myśl art. 22 ust. 1 i 2 *uSBŁ* - przed powołaniem dyrektora lub zastępcy dyrektora Prezes zawiera z nim umowę o zarządzanie *instytutem Sieci*. Umowa zaczyna obowiązywać z dniem powołania. Umowę zawiera się na okres 5 lat.

Zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 3 *uSBŁ* - dyrektor i zastępcy dyrektora składają - przed powołaniem na stanowisko - pisemne oświadczenie o spełnianiu wymagań enumeratywnie wymienionych w ust. 1 ww. przepisu (w przypadku dyrektora i zastępcy dyrektora do spraw

badawczych) oraz w ust. 2 (w odniesieniu do zastępcy dyrektora niebędącego zastępcą dyrektora do spraw badawczych).

Kontroli poddano dokumentację związaną z powołaniem przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* siedmiu dyrektorów *instytutów Sieci*³³ oraz trzech zastępców, w tym dwóch zastępców dyrektora ds. badawczych³⁴ oraz jednego zastępcy dyrektora ds. finansowych i operacyjnych³⁵.

W przypadku dyrektorów *instytutów Sieci* we wszystkich przypadkach przedłożono akty powołania na stanowisko, na okres 5 lat. Akty powołania zawierały adnotację, zgodnie z którą *powołanie stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy*.

W podstawie prawnej sześciu aktów powołania wskazany został niewłaściwy przepis ustawy. W miejsce art. 21 ust. 1 pkt 1 *uSBŁ* - przytoczono przepis art. 21 ust. 1 pkt 2 *uSBŁ* - odnoszący się do powołania zastępców dyrektora. Działanie takie należy uznać za uchybienie, nie powodujące następstw dla skuteczności czynności prawnej.

We wszystkich przypadkach przedłożono uchwały Rady Instytutu Sieci - pozytywnie opiniujące kandydatów na stanowisko dyrektora oraz *Umowy o zarządzanie instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz* (dalej: również *Umowy*).

Umowy o zarządzanie instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz zawarte zostały pod warunkiem zawieszającym powołania do pełnienia funkcji dyrektora *instytutu Sieci*, wchodziły w życie z dniem powołania oraz zawarte zostały na czas pełnienia funkcji.

Wszystkie *Umowy o zarządzanie instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz* zawierały elementy ustawowe wymienione w art. 22 ust. 3 *uSBŁ*.

Integralną część każdej z *Umów* stanowiło *Oświadczenie kandydata na dyrektora* (Załącznik nr 1), na podstawie którego weryfikowano spełnienie wymagań ustawowych, o których mowa w art. 23 ust. 1 *uSBŁ*, *Umowa o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy* (Załącznik nr 2), *Zasady wyznaczania celów Zarządzającemu Instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz*

³³

³⁴

³⁵

oraz sposób oceny stopnia realizacji celów (Załącznik nr 3) – obejmujące kryteria oceny pracy dyrektora, na podstawie których rocznej ocenie podlegało wykonanie przedmiotu *Umowy*.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, iż w sześciu przypadkach dyrektorzy *instytutów Sieci* powołani zostali na stanowisko przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie *ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz*, zgodnie z przepisem art. 104 *uSBŁ*.

W jednym przypadku, powołanie na stanowisko Dyrektora Instytutu nastąpiło z dniem 1 października 2020 roku³⁶. W okresie od 1 kwietnia 2020 r. - *do czasu powołania dyrektora instytutu, jednak na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy* - do pełnienia obowiązków dyrektora wyznaczony został Pan .³⁷ Podstawę wyznaczenia do pełnienia obowiązków stanowił przepis art. 25 ust. 5 pkt 1 *uSBŁ*. Działanie takie należy uznać za zgodne z dyspozycją art. 104 *uSBŁ*.

W przypadku zastępców dyrektorów ds. badawczych przedłożono akty powołania na okres 5 lat. Akty powołania zawierały adnotację, zgodnie z którą powołanie stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - *Kodeks pracy*.

Ponadto przedłożone zostały wnioski dyrektorów *instytutów Sieci* o powołanie kandydata na stanowisko zastępcy dyrektora ds. badawczych oraz *Umowy o zarządzanie instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

Umowy zawarte zostały pod warunkiem zawieszającym - powołania do pełnienia funkcji zastępcy dyrektora ds. badawczych, wchodziły w życie z dniem powołania oraz zawarte zostały na czas pełnienia funkcji.

Umowy o zarządzanie instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz zawierały elementy ustawowe wymagane przepisem art. 22 ust. 3 pkt 1 i 3 *uSBŁ*. W zakresie części składowej *Umów*, wskazanej w art. 22 ust. 3 pkt 2 *uSBŁ* (kryteria oceny pracy zastępcy dyrektora) wyjaśniono, iż: zgodnie z treścią zawieranych umów o zarządzanie z zastępcami dyrektorów w *Sieci Badawczej Łukasiewicz*, wybrani do pełnienia funkcji kandydaci, mają obowiązek przestrzegać określone i stawiane przed nimi obowiązki, które zostały opisane w § 2 umowy o zarządzanie, do których należą w szczególności zobowiązanie do wykonywania umowy:

- z najwyższą starannością, sumiennością i profesjonalizmem;

³⁶ Pan powołany na stanowisko Dyrektora Instytutu

³⁷ Powołany przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dniem Instytutu (źródło: strona BIP).

na stanowisko Dyrektora

- w sposób zgodny z interesem instytutu Sieci i prowadzący do jego rozwoju, w szczególności poprzez osiągnięcie celów postawionych instytutowi Sieci oraz Sieci Badawczej Łukasiewicz.
- Ponadto osoby podpisujące umowę o zarządzanie zobowiązani są w szczególności dążyć do:
- zwiększenia przychodów z projektów badawczych i ich liczby
 - zwiększenia przychodów ze sprzedaży usług badawczo-rozwojowych i produktów instytutu Sieci.

Naruszenie przedmiotowych kryteriów skutkować może odpowiedzialnością osobistą zarządzającego, w tym przypadku zastępcy dyrektora instytutu Sieci, w efekcie czego Prezesowi Centrum Łukasiewicz przysługuje prawo do rozwiązania z nim umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia lub bez zachowania okresu wypowiedzenia (w przypadkach, np. ciężkiego naruszenia umowy o zarządzanie lub obowiązków pracowniczych), a więc a contrario spełnianie przesłanek określonych w § 7 ust. 6 lit a) i b)³⁸ potwierdza tym samym pozytywną ocenę pracy i osiągnięć zastępcy dyrektora instytutu Sieci.

Tak skonstruowana metodologia kryteriów oceny zastępców dyrektorów zawarta w umowach o zarządzanie spełnia w rozumieniu Centrum Łukasiewicz wymogi stawiane w art. 22 ust. 3 pkt 2 ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz, przy czym sama ustawa nie określa literalnie formy oraz zakresu utworzenia systemu ocennego kadry zarządzającej instytutami, w tym zastępców dyrektorów, pozostawiając tym samym pole interpretacyjne dla Prezesa Centrum Łukasiewicz do wprowadzania wewnętrznych regulacji.³⁹

Integralną część każdej z umów stanowiło *Oświadczenie kandydata na zastępcę dyrektora ds. badawczych* (Załącznik nr 1) – na podstawie którego weryfikowano spełnienie wymagań, o których mowa w art. 23 ust. 1 *uSBŁ* oraz *Umowa o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy* (Załącznik nr 2).

W jednym przypadku *Oświadczenie kandydata na zastępcę dyrektora ds. badawczych* nie zawierało daty jego sporządzenia, w związku z czym brak jest możliwości weryfikacji, czy złożone zostało zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 3 *uSBŁ*, tj. przed powołaniem na stanowisko.

W przypadku zastępcy dyrektora ds. finansowych i operacyjnych przedłożono akt powołania na okres 5 lat. Akt powołania zawierał adnotację, zgodnie z którą *powołanie stanowi*

³⁸ § 7 ust. 6 *uSBŁ* w brzmieniu: Prezesowi przysługuje prawo rozwiązania Umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia, wynikającego z przepisów prawa pracy w następujących przypadkach: a) nieprzestrzegania wewnętrznych regulacji Instytutu Sieci oraz Sieci Badawczej Łukasiewicz, w tym wytycznych Prezesa oraz innych standardów ustalonych w Sieci Badawczej Łukasiewicz; b) braku zaangażowania we współpracę z Centrum Łukasiewicz oraz z innymi instytutami Sieci.

³⁹ Wyjaśnienia z dnia 7 października 2021 r.- pisownia oryginalna.

nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Wniosek dyrektora instytutu w sprawie powołania zastępcy dyrektora ds. finansowych i operacyjnych wpłynął do Centrum Łukasiewicz w dniu 25 marca 2020 r. drogą elektroniczną na dedykowany adres poczty elektronicznej oraz w trybie roboczym do pracowników Departamentu Strategii i Organizacji (byłych), następnie Dyrektor Instytutu przesłał do Centrum Łukasiewicz przedmiotowy wniosek w wersji papierowej, opatrzony datą wpływu: 16 kwietnia 2020 r. (...).⁴⁰

Przedłożono również *Umowę o zarządzanie instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz*. Umowa zawarta została pod warunkiem zawieszającym - powołania do pełnienia funkcji zastępcy dyrektora ds. finansowych i operacyjnych, wchodziła w życie z dniem powołania oraz zawarta została na czas pełnienia funkcji.

Umowa o zarządzanie instytutem Sieci Badawczej Łukasiewicz zawierała ustawowe elementy wskazane w art. 22 ust. 3 pkt 1 i 3 *uSBŁ*. W zakresie części składowej *Umowy*, wskazanej w art. 22 ust. 3 pkt 2 *uSBŁ* (kryteria oceny pracy zastępcy dyrektora) aktualne pozostają wyjaśnienia przytoczone na stronie 13 niniejszego dokumentu, odnoszące się do elementów ustawowych *Umów* zawartych z zastępcami dyrektora ds. badawczych.

Integralną część umowy stanowiło *Oświadczenie kandydata na zastępcę dyrektora ds. finansowych* (Załącznik nr 1) oraz *Umowa o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy* (Załącznik nr 2).

Oświadczenie kandydata na zastępcę dyrektora ds. finansowych nie zawierało deklaracji w zakresie wymaganym przepisem art. 23 ust. 2 pkt 1 *uSBŁ*, tj. *posiadania co najmniej tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego*. Przedłożone oświadczenie było tożsame w swej treści z oświadczeniem składanym przez kandydatów na stanowisko dyrektora i zastępcy dyrektora ds. badawczych, wobec których ustawa wprowadza wymóg posiadania co najmniej stopnia naukowego doktora. Oświadczenie to jednakże zawierało adnotację, zgodnie z którą (wyszczególniony w jego treści) warunek posiadania co najmniej stopnia naukowego doktora dotyczy kandydatów na dyrektora lub zastępcę dyrektora ds. badawczych. W związku z powyższym oraz biorąc pod uwagę fakt, iż w treści oświadczenia nie ujęto deklaracji, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 *uSBŁ* – oświadczenie złożone przez kandydata na zastępcę dyrektora

⁴⁰ Wyjaśnienia z dnia 28 września 2021 r.

ds. finansowych było niekompletne. Tym samym przyjąć należy, iż nie został formalnie zweryfikowany wymóg spełnienia przez kandydata warunku posiadania co najmniej tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego, co stanowi naruszenie art. 23 ust. 3 w zw. z ust. 2 pkt 1 *uSBŁ*. Działanie takie należy uznać za nieprawidłowość.

Zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 pkt 5 *uSBŁ* - Prezes odwołuje dyrektora instytutu *Sieci Badawczej Łukasiewicz* m.in. w przypadku niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego *instytutu Sieci*. W toku kontroli nie stwierdzono przypadku niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego instytutu, stanowiącego wypełnienie dyspozycji ww. normy prawnej.

W okresie objętym kontrolą - dwóch dyrektorów *instytutów Sieci* odwołanych zostało w związku ze złożeniem rezygnacji (art. 25 ust. 1 pkt 2 *uSBŁ*). W czterech przypadkach - odwołania dyrektora dokonano na podstawie art. 70 *Kodeksu pracy*, w myśl którego pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał.⁴¹

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.1.2 Nadzór nad dochowaniem przez *instytuty Sieci* ustawowego terminu ustanowienia statutów i regulaminów organizacyjnych.

Kontroli poddano terminowość ustanowienia jedenastu Statutów oraz dziesięciu Regulaminów organizacyjnych instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

We wszystkich przypadkach Statuty uchwalone zostały przez rady naukowe instytutów badawczych w terminie wymaganym przepisem art. 117 *uSBŁ*.

We wszystkich przypadkach Regulaminy organizacyjne ustalone zostały w terminie wymaganym przepisem art. 118 *uSBŁ*.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Realizacja zadań związanych z koordynacją procedur dotyczących zatwierdzania przez Prezesa statutów instytutów *Sieci* należała do zakresu kompetencji Departamentu Strategii i Organizacji.

⁴¹ Na podstawie wykazu z dnia 10 października 2021 r., sporządzonego przez *CL*.

Zgodnie z przepisem art. 117 *uSBŁ* – rady instytutów Sieci lub rady naukowe instytutów badawczych zobowiązane zostały do uchwalenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy statutów *instytutów Sieci*.

Z kolei, w myśl art. 118 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 *uSBŁ* – dyrektorzy instytutów Sieci (lub osoby pełniące te funkcje w instytutach na podstawie art. 104 ust. 1 *uSBŁ*) zobowiązani zostali do ustalenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy regulaminów organizacyjnych *instytutów Sieci*.

Zgodnie z brzmieniem przytoczonych wyżej regulacji - termin uchwalenia statutów oraz ustalenia regulaminów organizacyjnych *instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz* upływał z dniem 1 października 2019 r.

3.1.2.1 Statuty instytutów Sieci.

Uchwalenie statutu *instytutu Sieci* – stosownie do treści przepisu art. 26 pkt 2 *uSBŁ* - zastrzeżone zostało do zakresu kompetencji rady *instytutu Sieci*.

Na mocy art. 104 ust. 2 *uSBŁ* - zadania rady *instytutu Sieci* - do dnia jej powołania, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r. – wykonuje rada naukowa instytutu badawczego, który z dniem wejścia w życie ustawy stał się *instytutem Sieci*.

Zgodnie z dyspozycją art. 36 ust. 2 pkt 1 *uSBŁ* organem zatwierdzającym statuty *instytutów Sieci* jest Prezes *Centrum Łukasiewicz*.

Kontroli poddano 11 statutów instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz*, przedłożonych do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*, co obrazuje poniższa tabela.

L.p.	Nazwa <i>instytutu Sieci Badawczej Łukasiewicz</i>	Data uchwalenia statutu <i>instytutu Sieci</i>	Uchwała Rady Naukowej/Rady <i>instytutu Sieci</i> w sprawie uchwalenia statutu <i>instytutu Sieci</i>	Data zatwierdzenia statutu <i>instytutu Sieci</i> przez Prezesa <i>CL</i>
1.	<i>Instytut Obróbki Plastycznej</i>	20.09.2019	Uchwała nr 19/2019	27.09.2019
2.	<i>Instytut Włókiennictwa</i>	02.08.2019	Uchwała nr 7/VIII/2019	28.08.2019
3.	<i>Instytut Chemii Przemysłowej im. Prof. I. Mościckiego</i>	27.06.2019	Uchwała nr 1/X/IX/2019	18.07.2019
4.	<i>Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników</i>	28.06.2019	Uchwała nr 65/IV/2019	30.07.2019
5.	<i>Instytut Elektrotechniki</i>	20.09.2019	Uchwała nr 49/2019	10.10.2019
6.	<i>Instytut Lotnictwa</i>	16.07.2019	Uchwała nr 128/XIV/19	30.07.2019

7.	<i>COBRO Instytut Badawczy Opakowań</i>	31.07.2019	Uchwała nr 2	28.08.2019
8.	<i>Instytut Farmaceutyczny</i>	27.06.2019	Uchwała nr 94/IX	16.07.2019
9.	<i>Instytut Metalurgii Żelaza im. St. Staszica</i>	02.07.2019	Uchwała nr 1/165 (zmieniona Uchwałą nr 5/165 z dnia 9.09.2019 r.; Uchwała Nr 6/165 z dnia 9.09.2019 r. w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego statutu)	19.09.2019
10.	<i>Instytut Technologii Eksploatacji</i>	11.07.2019	Uchwała nr 14/2019 (zmieniona Uchwałą nr 17/2019 z dnia 28.10.2019 r.)	31.10.2019
11.	<i>Instytut Optyki Stosowanej im. prof. M. Pluty</i>	26.09.2019	Uchwała nr 9/2019	10.10.2019

We wszystkich przypadkach statuty uchwalone zostały w terminie wymaganym przepisem art. 117 *uSBŁ* przez rady naukowe instytutów badawczych. Wszystkie statuty zatwierdzone zostały przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*.

3.1.2.2 Regulaminy organizacyjne instytutów Sieci.

Ustalenie regulaminu organizacyjnego *instytutu Sieci* – stosownie do treści przepisu art. 24 ust. 2 pkt 3 *uSBŁ* – zastrzeżone zostało do zakresu kompetencji dyrektora *instytutu Sieci*. Ustalenie regulaminu winno zostać poprzedzone zasięgnięciem opinii rady *instytutu Sieci*, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 26 pkt 3 lit. a *uSBŁ*.

Zgodnie z dyspozycją art. 36 ust. 2 pkt 1 *uSBŁ* organem zatwierdzającym regulaminy organizacyjne *instytutów Sieci* jest Prezes *Centrum Łukasiewicz*.

Jak wyjaśniono w toku kontroli: *potwierdzeniem ustalenia regulaminu jako czynności, która odbywa się wewnątrz instytutu i którą zgodnie ze swoimi ustawowymi kompetencjami wykonuje Dyrektor, jest sporządzenie projektu regulaminu i przekazanie go do zaopiniowania Radzie Naukowej/Radzie instytutu. Tak ustalony Regulamin Organizacyjny jest przekazywany do zatwierdzenia Prezesowi Centrum Łukasiewicz. Ostatecznie zadaniem Dyrektora jest wdrożenie zatwierdzonego Regulaminu Organizacyjnego w instytucie (...).*⁴²

Kontroli poddano 10 Regulaminów organizacyjnych instytutów *Sieci Badawczej Łukasiewicz*, przedłożonych do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*, co obrazuje poniższa tabela.

⁴² Wyjaśnienia z dnia 24 sierpnia 2021 r.

L.p.	Nazwa <i>instytutu Sieci Badawczej Lukaszewicz</i>	Data zaopiniowania Regulaminu organizacyjnego przez Radę Naukową/Radę <i>instytutu Sieci</i>	Uchwała Rady Naukowej/Rady <i>instytutu Sieci</i> pozytywnie opiniująca Regulamin organizacyjny	Data przekazania Regulaminu organizacyjnego do <i>CE</i> ⁴³	Data zatwierdzenia Regulaminu organizacyjnego <i>instytutu Sieci</i> przez Prezesa <i>CE</i>
1.	<i>Instytut Pojazdów Szynowych TABOR</i>	10.09.2019	Uchwała nr VIII/18/2019	30.09.2019	02.01.2020
2.	<i>Instytut Optyki Stosowanej im. Prof. M.Pluty</i>	26.09.2019	Uchwała nr 10/2019	26.09.2019	28.11.2019
3.	<i>Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej BLACHOWNIA</i>	16.09.2019	Uchwała nr 4	17.09.2019	12.12.2019
4.	<i>Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych</i>	12.09.2019	Uchwała nr 19/2019	24.09.2019	12.12.2019
5.	<i>PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii</i>	31.05.2019	Uchwała nr 5/V/2019	31.05.2019	24.06.2019
6.	<i>Instytut Mechaniki Precyzyjnej</i>	25.09.2019	Uchwała nr 26/2019/IX	26.09.2019	28.11.2019
7.	<i>Instytut Biotechnologii i Antybiotyków</i>	22.10.2019	Uchwała nr 43/2019 (Uchwała nr 41/2019 w sprawie pozytywnego zaopiniowania reg. org. nie została podjęta)	30.09.2019	12.12.2019
8.	<i>Instytut Metalurgii Żelaza im. St. Staszica</i>	26.09.2019	Uchwała nr 7/165	27.09.2019	18.12.2019
9.	<i>Instytut Technologii Eksploatacji</i>	25.09.2019	Uchwała nr 16/2019 (Uchwała nr 18/2019 z dnia 8.11.2019r. pozytywnie opiniująca zmieniony reg. org.)	26.09.2019 12.11.2019 ⁴⁴	12.12.2019

⁴³ Data widniejąca na piśmie przekazującym Regulamin organizacyjny lub data wpływu pisma przekazującego do *CE*.

⁴⁴ Data pisma przesyłającego zmieniony Regulamin organizacyjny wraz z uchwałą RN nr 18/2019 z dnia 8.11.2019 r. w sprawie jego zaopiniowania.

10.	<i>Instytut Przemysłu Organicznego</i>	27.09.2019	Uchwała nr 61	27.09.2019	28.11.2019
-----	--	------------	---------------	------------	------------

We wszystkich przypadkach Regulaminy organizacyjne ustalone zostały w terminie wymaganym przepisem art. 118 *uSBŁ*.

W przypadku Instytutu Biotechnologii i Antybiotyków - Regulamin organizacyjny przesłany został do *CL* w dniu 30 września 2019 r. wraz z załączonym protokołem z przebiegu głosowania nad Uchwałą Rady Naukowej Nr 41/2019 - *pozytywnie opiniującą Regulamin organizacyjny* - która w zaproponowanej treści nie została przyjęta.⁴⁵ Uchwałą Rady Naukowej Nr 43/2019 - *pozytywnie opiniującą Regulamin organizacyjny* przyjęto 22 października 2019 r., a następnie w dniu 23 października 2019 r. przesłano do *Centrum Łukasiewicz*.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.1.3 Egzekwowanie od dyrektorów *instytutów Sieci* obowiązku terminowego przedkładania do zatwierdzenia projektów rocznych planów działalności i projektów rocznych planów finansowych oraz rocznych sprawozdań z działalności i rocznych sprawozdań finansowych *instytutów Sieci*.

Kontroli poddano terminowość przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* pięciu projektów rocznych planów działalności na 2020, pięciu projektów rocznych planów działalności na 2021 rok, pięciu projektów rocznych planów finansowych na 2020, pięciu projektów rocznych planów finansowych na 2021 rok, pięciu rocznych sprawozdań z działalności za 2020 rok oraz siedmiu rocznych sprawozdań finansowych *instytutów Sieci* za 2020 rok.

W przypadku dwóch *instytutów Sieci*, wynikający z ustawy termin przedłożenia projektu rocznego planu działalności na 2020 rok (art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. a *uSBŁ*) oraz projektu rocznego planu finansowego na 2020 rok (art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. b *uSBŁ*) został przekroczony o 1 dzień. Ponadto w jednym przypadku - 1 dzień po terminie (wskazanym w art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. d *uSBŁ*) – przedłożone zostało sprawozdanie finansowe za 2020 rok.

We wszystkich pozostałych przypadkach roczne plany i sprawozdania *instytutów Sieci* przekazane zostały do *Centrum Łukasiewicz* w terminie wymaganym ustawą.

⁴⁵ W głosowaniu korespondencyjnym przeprowadzonym w dniach 24.09. - 27.09.2019 r.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Realizacja zadań związanych m.in. z weryfikacją projektów rocznych planów działalności i rocznych sprawozdań z działalności *instytutów Sieci* oraz projektów rocznych planów finansowych i rocznych sprawozdań finansowych *instytutów Sieci* należała do zakresu kompetencji Departamentu Finansów i Kontroli⁴⁶. Od dnia 10 marca 2021 r. – wykonywanie obowiązków w zakresie weryfikacji oraz opiniowania ww. dokumentacji, powierzono Departamentowi Finansów⁴⁷.

Od dnia 15 maja 2020 r. do zakresu zadań Departamentu Strategii i Organizacji należała koordynacja procesu zatwierdzania rocznych planów działalności *instytutów Sieci* oraz obsługa zatwierdzenia przez Prezesa sprawozdań z działalności *instytutów Sieci*⁴⁸.

Zgodnie z brzmieniem art. 24 ust. 3 pkt 2 *uSBE* dyrektor *instytutu Sieci* przedkłada Prezesowi *CŁ* do zatwierdzenia:

- a) projekt rocznego planu działalności *instytutu Sieci* na rok następny (w terminie do dnia 15 grudnia każdego roku),
- b) projekt rocznego planu finansowego *instytutu Sieci* na rok następny (w terminie do dnia 15 grudnia każdego roku⁴⁹),
- c) roczne sprawozdanie z działalności *instytutu Sieci* wraz z opinią rady *instytutu Sieci* o tym sprawozdaniu (w terminie do dnia 28 lutego każdego roku),
- d) roczne sprawozdanie finansowe *instytutu Sieci* (w terminie do dnia 31 marca każdego roku).

Kontroli poddano terminowość przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* pięciu projektów rocznego planu działalności na 2020 r. dotyczących:

- a) Instytutu Chemii Przemysłowej im. Prof. Ignacego Mościckiego
- b) Krakowskiego Instytutu Technologicznego /do 31.03.2020 r. Instytutu Odlewnictwa/
- c) Instytutu Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica
- d) Instytutu Organizacji i Zarządzania w Przemysle ORGMASZ

⁴⁶ Zarządzenie Nr 2/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz* (zmienionego Zarządzeniami: Nr 25/2019 z dnia 13 grudnia 2019 r., Nr 6/2020 z dnia 15 maja 2020 r., Nr 13/2020 z dnia 12 października 2020 r.).

⁴⁷ Zarządzenie Nr 2/2021 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz*.

⁴⁸ Zarządzenie 6/2020 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego *Centrum Łukasiewicz*.

⁴⁹ Dodatkowo obowiązek ten sformułowano w art. 63 ust. 3 *uSBE*.

e) Instytutu Technologii Eksploatacji.

W przypadku dwóch *instytutów Sieci*⁵⁰ - wynikający z art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. a *uSBŁ* - termin przedłożenia do zatwierdzenia projektu rocznego planu działalności na 2020 rok został przekroczony o 1 dzień.⁵¹

Kontroli poddano terminowość przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* pięciu projektów rocznego planu działalności na 2021 r., dotyczących:

- a) Instytutu Chemii Przemysłowej im. Prof. Ignacego Mościckiego
- b) Instytutu Logistyki i Magazynowania
- c) Instytutu Organizacji i Zarządzania w Przemysle ORGMASZ
- d) Instytutu Tele- i Radiotechniczny
- e) Przemysłowego Instytutu Automatyki i Pomiarów PIAP.

Wszystkie projekty rocznych planów działalności na 2021 r. przekazane zostały do *Centrum Łukasiewicz* za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (ePUAP) w terminie wymaganym ustawą.

Kontroli poddano terminowość przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* pięciu projektów rocznego planu finansowego na 2020 r., dotyczących:

- a) Instytutu Chemii Przemysłowej im. Prof. Ignacego Mościckiego
- b) Instytutu Organizacji i Zarządzania w Przemysle ORGMASZ
- c) Instytutu Lotnictwa
- d) Instytutu Mechaniki Precyzyjnej
- e) Instytutu Przemysłu Organicznego.

W przypadku dwóch *instytutów Sieci*⁵² - wynikający z art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. b *uSBŁ* - termin przedłożenia do zatwierdzenia projektu rocznego planu finansowego na 2020 rok przekroczony został o 1 dzień.⁵³

50

51

52

53

Kontroli poddano terminowość przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* pięciu projektów rocznego planu finansowego na 2021 r., dotyczących:

- a) Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych
- b) Instytutu Przemysłu Organicznego
- c) Instytutu Mechaniki Precyzyjnej
- d) Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych
- e) Instytutu Technologii Drewna.

We wszystkich przypadkach projekty rocznych planów finansowych na 2021 rok przekazane zostały do *Centrum Łukasiewicz* za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (ePUAP) w terminie wymaganym ustawą.

Kontroli poddano terminowość przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* oraz kompletność (wraz z opinią rady instytutu Sieci) pięciu rocznych sprawozdań z działalności za 2020 r., dotyczących:

- a) Instytutu Mechaniki Precyzyjnej,
- b) Instytutu Metali Nieżelaznych,
- c) Instytutu Przemysłu Organicznego,
- d) Instytutu Spawalnictwa,
- e) Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych.

We wszystkich przypadkach roczne sprawozdania z działalności *instytutu Sieci* za 2020 rok przekazane zostały do *Centrum Łukasiewicz* w terminie wynikającym z przepisu art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. c *uSBE*.

W czterech przypadkach, wraz ze sprawozdaniami z działalności, przedłożone zostały uchwały rady *instytutu Sieci* pozytywnie opiniujące sprawozdania z działalności instytutów za 2020 rok. W jednym przypadku⁵⁴ sprawozdanie przekazane zostało bez wymaganej cytowanym przepisem uchwały rady *instytutu Sieci* o tym sprawozdaniu. Termin posiedzenia rady instytutu - decyzją jej przewodniczącego – wyznaczony został na dzień 3 marca 2021 r., tj. po upływie ustawowego terminu na przedłożenie kompletu dokumentacji.⁵⁵ Podjęta w tym dniu uchwała rady instytutu - pozytywnie (z zastrzeżeniem) opiniująca sprawozdanie z działalności za 2020 rok – wpłynęła do *Centrum Łukasiewicz* w dniu 5 marca 2021 r.⁵⁶

⁵⁴

⁵⁵ Pismo

przesyłające sprawozdanie z dnia 26 lutego 2020 r.

⁵⁶ Pismo
z opinią Rady

z dnia 4 marca 2021 r. przesyłające sprawozdanie z działalności

za rok 2020 wraz

Z przekazanych przez poszczególne *instytuty Sieci* sprawozdań z działalności wynika, iż układ i zakres zawartych w nich informacji był tożsamy, co umożliwiło organowi nadzoru dokonanie obiektywnej oceny działalności podmiotu nadzorowanego, minimalizując ryzyko dowolności w prezentowaniu danych.

Kontroli poddano terminowość przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* siedmiu rocznych sprawozdań finansowych za 2020 rok (wraz z opinią biegłego rewidenta), dotyczących:

- a) Instytutu Mechaniki Precyzyjnej,
- b) Instytutu Metali Nieżelaznych,
- c) Instytutu Pojazdów Szynowych TABOR,
- d) Instytutu Przemysłu Organicznego,
- e) Instytutu Spawalnictwa,
- f) Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych,
- g) Instytutu Mikroelektroniki i Fotoniki.

W sześciu przypadkach *instytuty Sieci* przedłożyły roczne sprawozdania finansowe za 2020 rok w ustawowym terminie, tj. do 31 marca 2021 r. W pięciu przypadkach⁵⁷ wraz ze sprawozdaniem finansowym przedłożono sprawozdanie z badania zawierające opinię biegłego rewidenta o zbadanym sprawozdaniu finansowym. W jednym przypadku⁵⁸ sprawozdanie z badania zawierające opinię biegłego rewidenta sporządzone zostało 1 kwietnia 2021 r. i w tym samym dniu przekazane do CŁ drogą elektroniczną.

W przypadku jednego z instytutów⁵⁹ sprawozdanie finansowe przedłożone zostało w dniu 1 kwietnia 2021 r., tj. z naruszeniem terminu wynikającego z art. 24 ust. 3 pkt 2 lit. d *uSBŁ*. Z kolei sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego (po jego korekcie) zawierające opinię biegłego rewidenta sporządzone zostało w dniu 8 kwietnia 2021 r. Przedmiotowe sprawozdanie przesłano do *Centrum Łukasiewicz* w dniu 23 kwietnia 2021 r. - w reakcji na monit wystosowany przez Dyrektora Departamentu Finansów CŁ do Dyrektora o jak najszybsze dopełnienie obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 4 *uSBŁ*.⁶⁰

Wszystkie sprawozdania finansowe zostały zatwierdzone.

⁵⁷

⁵⁸

⁵⁹

⁶⁰ Pismo z dnia 19.04.2021 r., znak CŁ/0442/2021/DF/AKS.

W przypadku sześciu instytutów Sieci⁶¹ sprawozdania finansowe za 2020 r. zatwierdzone zostały we wrześniu 2021 r. przez Wiceprezesa Centrum Łukasiewicz ds. Finansów i Komerccjalizacji.⁶²

Zgodnie ze złożonymi w toku kontroli wyjaśnieniami: *stosownie do § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań finansowych lub informacji (Dz. U. 2021 poz. 572) termin na zatwierdzenie przez Prezesa Centrum Łukasiewicz na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. 2021 poz. 217) sprawozdania finansowego instytutu Sieci Badawczej Łukasiewicz został przedłużony o 3 miesiące (...)*⁶³

W zakresie przypadków naruszenia przez dyrektorów instytutów Sieci - wynikającego z art. 24 ust. 3 pkt 2 uSBŁ - terminu przedkładania Prezesowi CŁ do zatwierdzenia wskazanej w ww. przepisie dokumentacji wyjaśniono, iż: *Prezes Centrum Łukasiewicz na spotkaniu z Dyrektorami pouczył kierujących instytutami o konieczności przedkładania wszelkich dokumentów w terminach ustawowych. Dodatkowo, w trakcie indywidualnych rozmów z Dyrektorami Instytutów, które złożyły sprawozdania po terminie Prezes dokonał stosownych pouczeń.*⁶⁴

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.1.4 Realizacja obowiązku ustanowienia wspólnych regulaminów dla Centrum Łukasiewicz oraz instytutów Sieci.

Wynikający z dyspozycji art. 31 uSBŁ obowiązek ustanowienia - wspólnego dla Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci - Regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej wraz z zasadami komercjalizacji w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, jak również Regulaminu korzystania

⁶¹

⁶² Działającego na podstawie upoważnienia Nr 69/2020 z dnia 24 czerwca 2020 r.

⁶³ Wyjaśnienia z dnia 20 sierpnia 2021 r.

⁶⁴ Wyjaśnienia z dnia 24 sierpnia 2021 r.

z infrastruktury badawczej Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz został zrealizowany.

Treść regulaminów zawierała elementy wymagane przepisem art. 31 ust. 1 pkt 1 i 2 *uSBŁ*. Projekty regulaminów zostały pozytywnie zaopiniowane przez Kolegium Doradców przy Prezesie Centrum Łukasiewicz, zgodnie z art. 17 pkt 4 *uSBŁ*.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z brzmieniem art. 31 ust. 1 *uSBŁ* Prezes ustala wspólne dla Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci regulaminy:

1. zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej wraz z zasadami komercjalizacji w ramach Sieci,
2. korzystania z infrastruktury badawczej Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci.

Ustawodawca nie określił terminu ustalenia ani wdrożenia przedmiotowych regulaminów.

W myśl art. 17 pkt 4 *uSBŁ* - opiniowanie projektów regulaminów należy do kompetencji Kolegium Doradców.

Zgodnie z brzmieniem Wytycznych nr 4/2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r. *dotyczących regulaminów ustalanych przez Prezesa Centrum Łukasiewicz dla podmiotów tworzących Sieć Badawczą Łukasiewicz*: jeżeli przepis prawa upoważnia Prezesa Centrum Łukasiewicz do ustalenia dla podmiotów tworzących Sieć Badawczą Łukasiewicz wspólnego regulaminu, odbywa się to poprzez podpisanie przez Prezesa regulaminu i jego przekazanie do stosowania podmiotom tworzącym Łukasiewicza poprzez opublikowanie na platformie internetowej Łukasiewicza (...), w witrynach „Dla Dyrektorów” oraz „Kopalnia Wiedzy” (pkt 1). Regulaminy (...) obowiązują od dnia ich opublikowania w sposób opisany w punkcie 1, chyba że z treści regulaminu wynika inny termin (pkt 2).

Ad. 1. *Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej wraz z zasadami komercjalizacji w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz* (dalej: *Regulamin zarządzania prawami autorskimi*) wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2021 r.⁶⁵

⁶⁵ Z zastrzeżeniem, że w zakresie w jakim dotyczy on praw i obowiązków pracowników będzie obowiązywał z momentem wdrożenia postanowień dotyczących takich praw i obowiązków do odpowiednich wewnętrznych aktów prawa pracy Centrum lub danego Instytutu (§ 10 – Regulaminu).

Wraz z opublikowaniem *Regulaminu zarządzania prawami autorskimi* - w dniu 19 marca 2021 r. Prezes Centrum Łukasiewicz wydał *Wytyczne nr 2/2021*, których celem było wyjaśnienie *Dyrektorom kwestii związanych z efektywnym wdrożeniem niniejszego Regulaminu w Instytutach*.

Zakres regulacji objętych *Regulaminem zarządzania prawami autorskimi* obejmował elementy wymienione w przepisie art. 31 ust. 1 pkt 1 *uSBŁ*.

Projekt *Regulaminu zarządzania prawami autorskimi* został pozytywnie zaopiniowany przez Kolegium Doradców przy Prezesie Centrum Łukasiewicz.⁶⁶

W zakresie wejścia w życie przedmiotowej regulacji z dniem 1 kwietnia 2021 r. wyjaśniono, iż: *prace projektowe, rozpoczęto od kwerendy regulaminów obowiązujących we wszystkich Instytutach Łukasiewicza, które zakresem przedmiotowym odpowiadały w części zakresowi Regulaminu dla SBŁ, były jednak odrębne i odmienne dla każdego z 38 instytutów. Kwerenda obowiązujących regulacji pozwoliła na identyfikację najlepszych praktyk obowiązujących w Instytutach Łukasiewicza, jak również luk i braku przepisów i zasad koniecznych do uregulowania w projekcie Regulaminu dla SBŁ. Następnie z uwagi na bardzo duży zakres przedmiotowy Regulaminu powołano 3 interdyscyplinarne zespoły produktowe składające się z pracowników Centrum Łukasiewicz i Instytutów Łukasiewicza, w tym specjalistów ds. prawnych, rzeczników patentowych oraz specjalistów ds. komercjalizacji, którego celem było opracowanie projektu Regulaminu, który byłby możliwy do wdrożenia we wszystkich podmiotach tworzących Sieć Badawczą Łukasiewicz. W III kwartale 2020 przygotowano projekt Regulaminu, który następnie został poddany niezbędnym konsultacjom, w tym z Dyrektorami Instytutów Łukasiewicza oraz komórkami ds. prawnych, kadr i komercjalizacji we wszystkich Instytutach Łukasiewicza oraz z Departamentami i Biurami Centrum. Pogłębione konsultacje wynikały z faktu obszernego zakresu przedmiotowego Regulaminu, w tym regulacji odnoszących się do praw i obowiązków pracowników oraz zasad wynagradzania tj. prawie 8 000 tysięcy pracowników SBŁ, które z uwagi na zakres przedmiotowy wymagają szczególnej analizy i konsultacji. Po zebraniu i analizie uwag do projektu Regulaminu otrzymanych w IV kwartale 2020, zgodnie z wymogiem art. 17 pkt. 4 ustawy o SBŁ projekt Regulaminu przedłożono do opinii Kolegium Doradców. W dniu 26 lutego 2021 Kolegium Doradców Uchwałą nr 3/2021 pozytywnie zaopiniowało przedłożony przez Centrum Łukasiewicz projekt Regulaminu (...) Regulamin został opublikowany w dniu*

⁶⁶ Uchwała Nr 3/2021 z dnia 26 lutego 2021 r.

19 marca 2021. (...) Powyższe czynności niezbędne do przeprowadzenia, w celu przygotowania kompleksowej regulacji dedykowanej tak wielu podmiotom, obrazują złożoność tego procesu oraz wyjaśniają horyzont czasowy jego wdrożenia, który wydaje się, że również w ocenie Ustawodawcy nie był jednoznacznie możliwy do określenia, stąd brak w Ustawie o SBŁ wskazania terminu do ustalenia i wdrożenia Regulaminu.⁶⁷

Ad. 2. Regulamin korzystania z infrastruktury badawczej Centrum Łukasiewicz i instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz (dalej: Regulamin korzystania z infrastruktury badawczej) ustalony został w dniu 29 czerwca 2021 r. Regulamin wszedł w życie z dniem 2 lipca 2021 r.⁶⁸

Zakres regulacji objętych Regulaminem korzystania z infrastruktury badawczej obejmował elementy wymienione w przepisie art. 31 ust. 1 pkt 2 uSBŁ.

Projekt Regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej został pozytywnie zaopiniowany przez Kolegium Doradców przy Prezesie Centrum Łukasiewicz.⁶⁹

W zakresie wejścia w życie przedmiotowej regulacji z dniem 2 lipca 2021 r. wyjaśniono, iż: prace nad regulaminem korzystania z infrastruktury były prowadzone przez zespół roboczy, w skład którego weszli przedstawiciele Centrum Łukasiewicz oraz instytutów Łukasiewicza. Przygotowanie projektu regulaminu z uwagi na pionierski charakter dokumentu wymagało pogłębionych prac ww. zespołu (dotychczas żadna organizacja nie opracowywała podobnego regulaminu dla 38 podmiotów, zróżnicowanych pod względem zakresu prowadzonej działalności).

Wypracowanie regulaminu uwzględniającego specyfikę poszczególnych instytutów i posiadanej przez te instytuty bardzo zróżnicowanej infrastruktury, wymagało szeregu przygotowań, analiz, często także bezpośrednich wizyt w instytutach mających na celu zrozumienie zasad funkcjonowania poszczególnych elementów infrastruktury, niezbędnych dla ich funkcjonowania mediów, uwarunkowań związanych z wykorzystywaniem infrastruktury, jak również zrozumienie kompetencji personelu przeznaczanego do ich obsługi. Dokument zatem integruje zasady korzystania z niejednorodnej puli infrastruktury badawczej, w tym urządzeń wyprodukowanych w latach sześćdziesiątych XX w. oraz najnowszej generacji systemów wysokich technologii. Ponadto opisuje także infrastrukturę tworzącą standardowe

⁶⁷ Wyjaśnienia z dnia 24 sierpnia 2021 r.

⁶⁸ Z zastrzeżeniem, że w zakresie w jakim dotyczy on praw i obowiązków pracowników będzie obowiązywał z momentem wdrożenia postanowień dotyczących takich praw i obowiązków do odpowiednich wewnętrznych aktów Centrum lub danego Instytutu (§ 12 ust. 1 Regulaminu).

⁶⁹ Uchwała Nr 5/2021 z dnia 16 czerwca 2021 r.

wyposażenie laboratoriów, jak i unikatowe urządzenia zaprojektowane na specjalne zamówienie.

Opracowany przez zespół projekt regulaminu został w grudniu 2020 roku przekazany do konsultacji stosownym gremiom, a w styczniu 2021 roku do konsultacji innym Departamentom i Biurom Centrum Łukasiewicz oraz dyrektorom instytutów Łukasiewicza. W wyniku prowadzonych (pod kątem prawnym, operacyjnym i technicznym) analiz w zakresie przedstawionych uwag, wprowadzono zmiany do projektu i ponownie w marcu 2021 roku dokument przekazano do konsultacji Departamentom i Biurom w Centrum, a następnie dyrektorom wszystkich instytutów Łukasiewicza. Finalną wersję projektu przedstawiono 16 kwietnia 2021 r. na spotkaniu z dyrektorami instytutów Łukasiewicza. Następnie projekt został przekazany Kolegium Doradców (Uchwała nr 5/2021 z 16 czerwca 2021 r.) i wobec braku uwag do podpisu Prezesa Centrum (...) Wskazany wcześniej zakres przedmiotowy, jak i czynności niezbędne do przeprowadzenia, w celu przygotowania kompleksowej regulacji dedykowanej tak wielu podmiotom, obrazują złożoność tego procesu oraz wyjaśniają horyzont czasowy jego wdrożenia, który wydaje się, że również w ocenie Ustawodawcy nie był jednoznacznie możliwy do określenia, stąd brak w Ustawie o Sieci Badawczej Łukasiewicz wskazania terminu do ustalenia i wdrożenia Regulaminu.⁷⁰

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.1.5 Przyjmowanie oraz załatwianie skarg i wniosków wpływających do Centrum.

Organizacja przyjmowania skarg i wniosków powierzona została wyodrębnionej komórce organizacyjnej Centrum Łukasiewicz. W CŁ wywieszona została informacja o dniu i godzinach przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz o osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie skarg i wniosków.

W kontrolowanej jednostce wprowadzona została instrukcja wewnętrzna pn. *Zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Centrum Łukasiewicz*, której zapis dotyczący terminów rozpatrywania skarg i wniosków był niezgodny z przepisem art. 237 § 1 *Kpa*, określającym maksymalny termin załatwienia skargi.

W Centrum Łukasiewicz prowadzony był Rejestr skarg i wniosków. W ww. rejestrze nie rejestrowano anonimów.

Stwierdzono, iż proces kwalifikowania spraw realizowany był zgodnie z art. 222 *Kpa*.

⁷⁰ Wyjaśnienia z dnia 24 sierpnia 2021 r.

W przypadku dwóch skarg przekroczono miesięczny termin ich załatwienia, wynikający z art. 237 § 1 *Kpa*. Pomimo przekroczenia terminu skarżący nie zostali poinformowani o przyczynach zwłoki oraz o nowym terminie rozpatrzenia skargi, czym naruszono przepis art. 237 § 4 *Kpa* w zw. z art. 36 *Kpa*.

W czterech przypadkach zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi nie zawierały oznaczenia organu, od którego pochodziły, czym naruszono art. 238 § 1 *Kpa*. W czterech przypadkach zawiadomienia o odmownym załatwieniu skargi nie zawierały pouczenia o treści art. 239 *Kpa*.

Powyższy obszar kontroli ocenia się negatywnie.

Postępowanie w sprawie skarg i wniosków regulują przepisy prawa powszechnie obowiązującego, tj. art. 221-260 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej: *Kpa*) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (dalej: *Rozporządzenie w sprawie skarg*).⁷¹

Zgodnie z brzmieniem § 3 ust. 1 *Rozporządzenia w sprawie skarg* - przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonemu pracownikom.

Przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków składanych do Prezesa *Centrum* oraz prowadzenie rejestru skarg i wniosków powierzone zostało Departamentowi Finansów i Kontroli (dalej również: *DFK*).⁷² Na skutek zmiany *Regulaminu organizacyjnego*⁷³, od dnia 10 marca 2021 r., wykonywanie zadań w powyższym zakresie stanowi przedmiot działania Departamentu Kontroli.⁷⁴

W siedzibie *Centrum Łukasiewicz*, zgodnie z przepisem art. 253 § 2 - § 4 *Kpa*, wywieszona została informacja o dniu i godzinach przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków. Ponadto, stosownie do § 3 ust. 2 *Rozporządzenia w sprawie skarg*, umieszczono informację o osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie skarg i wniosków.

⁷¹ Dz. U. Nr 5 poz. 46.

⁷² § 20 ust. 2 pkt 12 i 13 Regulaminu stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 2/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 25 czerwca 2019 r. oraz § 20 ust. 2 pkt 9 i 10 Regulaminu stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 6/2020 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 15 maja 2020 r.

⁷³ Wprowadzonego Zarządzeniem nr 2/2021 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 9 marca 2021 r.

⁷⁴ § 26 ust. 2 pkt 12 i 13 Regulaminu organizacyjnego stanowiącego załącznik do zarządzenia Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 9 marca 2021 r.

W Centrum Łukasiewicz w miesiącu wrześniu 2019 r.⁷⁵ wdrożono wewnętrzną instrukcję pn. *Zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Centrum Łukasiewicz* (dalej: *Zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków*). Dokument nie został wprowadzony aktem prawa wewnętrznego.

Zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków konkretyzowały zakres czynności Departamentu Finansów i Kontroli⁷⁶ w przedmiocie koordynacji przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków wpływających do *Centrum*, wskazując iż w szczególności zadania te obejmują:

- 1) przyjmowanie i przekazywanie skarg i wniosków do rozpatrzenia według właściwości do komórek organizacyjnych *Centrum* lub organów czy instytucji właściwych do załatwienia sprawy;
- 2) prowadzenie rejestru skarg i wniosków;
- 3) monitorowanie terminowości rozpatrywania skarg i wniosków;
- 4) przechowywanie kopii skarg i wniosków oraz kopii udzielonych na nie odpowiedzi.

Zgodnie z treścią ww. dokumentu – wpływające do *Centrum* skargi i wnioski, po ich zarejestrowaniu w dzienniku podawczym, są przekazywane do *DFK* w celu ich rejestracji w rejestrze skarg i wniosków, a następnie są przekazywane do rozpatrzenia właściwym komórkom organizacyjnym *Centrum* lub właściwym organom czy instytucjom.

Z brzmienia przedmiotowego dokumentu wynikało również, iż wszystkie skargi i wnioski podlegają rejestracji. Skargi i wnioski niezawierające imienia i nazwiska lub nazwy skarżącego oraz adresu wnoszącego pozostawia się bez rozpatrzenia. Do rejestru nie wpisuje się pism skierowanych do wiadomości *Centrum*.

Przedmiotowa instrukcja odnosiła się nadto do terminów rozpatrywania skarg i wniosków, wskazując, iż rozpatruje się je bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż:

- 1) w przeciągu miesiąca;
- 2) dwóch miesięcy, gdy jest szczególnie skomplikowana.

Zauważyć należy, iż przytoczony wyżej zapis dotyczący terminów rozpatrywania skarg i wniosków jest niezgodny z przepisem art. 237 § 1 *Kpa*, określającym maksymalny termin załatwienia skargi. Przepis ten, zgodnie z brzmieniem art. 244 § 1 *Kpa*, stosuje się również

⁷⁵ Wyjaśnienia z dnia 30 sierpnia 2019 r.

⁷⁶ Z dniem 10 marca 2021 r. – na skutek zmiany Regulaminu organizacyjnego - zapisy instrukcji w zakresie komórki organizacyjnej zajmującej się przyjmowaniem i rozpatrywaniem skarg i wniosków w *CŁ* uległy dezaktualizacji.

w sprawie terminu załatwiania wniosków. Zgodnie brzmieniem art. 237 § 1 *Kpa* organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

W toku kontroli ustalono, że w Rejestrze skarg i wniosków nie były rejestrowane anonimy. Zgodnie z wyjaśnieniami: *anonimowe zgłoszenia rejestrowane są w prowadzonym odrębnie przez Departament Kontroli (wcześniej Departament Finansów i Kontroli) Rejestrze anonimów.*⁷⁷

Odnosząc się do ww. wyjaśnień, należy zauważyć, iż ani postanowienia *Regulaminu organizacyjnego Centrum Łukasiewicz* ani *Zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków* nie statuuje obowiązku prowadzenia - odrębnego od Rejestru skarg i wniosków - Rejestru anonimów ani też nie wprowadzają reguły dualnego rejestrowania skarg (w zależności od tego, czy zawierają dane identyfikujące tożsamość skarżącego).

Zgodnie z zapisami przytoczonych wyżej regulacji - rejestracji podlegają wszystkie skargi i wnioski (jedyne wyłączenie w tym zakresie dotyczy pism skierowanych do wiadomości *Centrum*), przy czym skargi i wnioski niezawierające imienia i nazwiska lub nazwy skarżącego oraz adresu wnoszącego pozostawia się bez rozpatrzenia. Tym samym, w świetle przytoczonych wyżej regulacji, Rejestr skarg i wniosków powinien obejmować również anonimy. Brak ujęcia w *Rejestrze skarg i wniosków* skarg anonimowych - w ocenie Kontrolujących - utrudnia kontrolę przebiegu i terminów załatwienia skarg, stanowiąc naruszenie art. 254 *Kpa*.

W *Rejestrach skarg i wniosków* za 2019, 2020 oraz 2021 rok zarejestrowane zostały łącznie 43 skargi i wnioski. Dziesięciu skargom (ujętych w Rejestrze skarg i wniosków za 2020 rok) oraz trzem (ujętych w Rejestrze skarg i wniosków za 2021 rok), zgodnie z widniejącymi w rejestrach adnotacjami, nie nadano dalszego biegu. Wszystkie skargi zostały wniesione przez tę samą osobę. W związku z powyższym wyjaśniono, iż: *pierwsze wystąpienie p. (...) (poz. 2 w wykazie z 2020 r.) wpłynęło do Centrum w lutym 2020 r. Wystąpienie zostało zakwalifikowane jako skarga i rozpatrzone. Pozyskano stanowisko Dyrektora Instytutu, jak również poddano analizie zagadnienia przedstawione przez Skarżącego. Wystąpienie uznano za bezzasadne i udzielono Skarżącemu stosownej odpowiedzi. Kolejne wystąpienia p. (...), ujęte w wykazie z 2020 r. (poz. 3-12) i z 2021 r. (poz. 2-4), miały charakter informacyjny, były przesyłane wielu (czasem kilkudziesięciu) adresatom jednocześnie, w tym do wiadomości*

⁷⁷ Wyjaśnienia z dnia 30 sierpnia 2021 r.

Centrum Łukasiewicz. Zazwyczaj zawierały polemikę ze stanowiskami otrzymanymi od różnych podmiotów i/lub korespondencję uprzednio do nich przesyłaną. W szczególności, kolejne nadsyłane wiadomości stanowiły polemikę p. (...) z Prokuraturą w związku z odmową wszczęcia śledztwa przez Prokuraturę. Z uwagi na fakt, że pisma były kierowane do wiadomości Centrum Łukasiewicz (zwyczajowo wśród kilkunastu – kilkudziesięciu adresatów jednocześnie), mogłyby nie być ujmowane w rejestrze skarg. Niemniej jednak, w celu zachowania kompletności i zapobieżenia pominięcia sygnałów dotyczących instytutów Łukasiewicza, wystąpienia te zostały zaewidencjonowane w ww. wykazie.

Zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków stosowane w Centrum Łukasiewicz nie regulują szczegółowo powyższej kwestii. Mając na względzie uspokojenie emocji i napływu nic nie wnoszącej do sprawy korespondencji p. (...), podjęto decyzję o odstąpieniu od kierowania do niego korespondencji informującej o podtrzymaniu wcześniejszego stanowiska. Z treści kolejnych e-maili wymienionego można wywnioskować, iż ten fakt nie został przez niego nawet zauważony.⁷⁸

Kontrolą objęto 5 skarg.⁷⁹

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących poprawności kwalifikowania spraw, zgodnie z art. 222 *Kpa*.

Rozpatrzenie skargi w każdym przypadku poprzedzone zostało zebraniem niezbędnych materiałów i wyjaśnień.

W dwóch przypadkach skargi⁸⁰ zostały rozpoznane z przekroczeniem terminu wynikającego z przepisu art. 237 § 1 *Kpa*.

W odniesieniu do pierwszej ze skarg, której termin rozpoznania został przekroczony, wyjaśniono, iż: *z uwagi na fakt, że skarga dotyczyła oceny działalności naukowej oraz organizacyjnej Kierownika Zakładu (...), zagadnienie było szczególnie skomplikowane. Dodatkowo, pomiędzy [Skarżącym] a Dyrekcją ówczesnego [instytutu] miał miejsce konflikt, co wymagało dokładnego przeanalizowania i obiektywnego rozstrzygnięcia argumentacji obydwu stron. Kluczowe znaczenie miał także fakt, że stanowiska przedstawione przez*

⁷⁸ Wyjaśnienia z dnia 15 października 2021 r.

⁷⁹ Ujętych w Rejestrze skarg i wniosków za 2019 rok –

skarg i wniosków za 2021 rok –

⁸⁰ Zarejestrowana w poz. Rejestru skarg i wniosków za 2019 rok oraz w poz. Rejestru skarg i wniosków za 2020 rok. , w Rejestrze

Dyrektora Instytutu były niekompletne, wymagały uzupełnienia oraz były przesłane po wyznaczonych terminach. Wszystkie wspomniane okoliczności spowodowały wydłużone rozpatrywanie ww. skargi.⁸¹

W odniesieniu do przyczyny rozpoznania drugiej skargi z przekroczeniem ustawowego terminu wyjaśniono, iż: *skarga dotyczyła zagadnień technicznych związanych z urządzeniami (...)* Skarżący podnosił kwestię *nieprawidłowości związanych z umową licencyjną i wykorzystywaniem ww. urządzeń. Dodatkowo, skarżący podnosił m.in.*

Skarga miała nietypowy charakter. Poruszała skomplikowane zagadnienia techniczne, niezbędne było pozyskanie z Instytutu także dokumentacji technicznej i poczynienie dodatkowych wyjaśnień. Ze względu na fakt, że zagadnienia rozpatrywane w ramach skargi były szczególnie skomplikowane, wymagały adekwatnego czasu na przeanalizowanie i wyciągnięcie trafnych wniosków⁸².

Przyjmując do wiadomości złożone wyjaśnienia, z których wynika, że uzasadnione było prowadzenie postępowań przez okres dłuższy niż miesiąc, podkreślić należy, iż w takim przypadku - stosownie do brzmienia art. 237 § 4 *Kpa* w zw. z art. 36 *Kpa* - na organie właściwym do załatwienia skargi spoczywa obowiązek powiadomienia skarżącego o przyczynie zwłoki oraz wyznaczenia nowego terminu załatwienia skargi.

W przytoczonych wyżej przypadkach rozpoznania skarg z przekroczeniem terminu wynikającego z przepisu art. 237 § 1 *Kpa* - obowiązek zawiadomienia skarżących o niezakończonym w terminie nie został zrealizowany.⁸³ Zaniechanie w powyższym zakresie należy uznać za nieprawidłowość.

Zgodnie z dyspozycją art. 237 § 3 *Kpa* - o sposobie załatwienia skargi zawiadamia się skarżącego. Z kolei przepis art. 238 § 1 *Kpa* wskazuje elementy formalne przedmiotowego zawiadomienia.

Stwierdzono, iż zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi nie zawierały oznaczenia organu, od którego pochodziły. W nagłówku zawiadomienia widniało logo *Centrum Łukasiewicz*.

Jak wyjaśniono w toku kontroli: *każdorazowo zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi jest przygotowywane na wzorze dokumentu obowiązującym w Centrum Łukasiewicz. Wzór*

⁸¹ Wyjaśnienia z dnia 29 września 2021 r.

⁸² Wyjaśnienia z dnia 29 września 2021 r.

⁸³ Wyjaśnienia z dnia 11 października 2021 r.

zawiera, oprócz umieszczonego w nagłówku logo, także dokładne oznaczenie Centrum Łukasiewicz znajdujące się w stopce:

„Centrum Łukasiewicz, ul. Poleczki 19, 02-822 Warszawa,

Dodatkowo, w zawiadomieniu o sposobie załatwienia skargi przy podpisie Prezesa Centrum lub upoważnionej przez Prezesa osoby, każdorazowo jest wskazywane imię i nazwisko osoby podpisującej zawiadomienie wraz ze stanowiskiem tej osoby oraz komórką organizacyjną.⁸⁴

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy podkreślić, iż nadzór nad działalnością *instytutów Sieci*, zgodnie z *uSBŁ*, sprawuje Prezes *Centrum Łukasiewicz*. Jednym z narzędzi nadzorczych przysługujących Prezesowi *Centrum Łukasiewicz*, jako organowi nadzoru, jest rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących jednostek nadzorowanych. Skargi mogą stanowić bowiem jedno ze źródeł informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu nadzorowanych jednostek, a pozyskana w ten sposób wiedza pozwala m.in. na realizację kompetencji nadzorczych, wymienionych w art. 36 ust. 1 *uSBŁ*. Z tego też względu, Prezesa *Centrum Łukasiewicz* należy uznać za organ, o którym mowa w art. 238 § 1 *Kpa*. *Centrum Łukasiewicz* natomiast przymiotu organu nie posiada.

W jednym przypadku zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi podpisane zostało przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*. W sytuacji tej uznać należy, iż złożenie podpisu oraz opatrzenie zawiadomienia pieczęcią przez ww. wypełnia dyspozycję przepisu art. 238 § 1 *Kpa* w zakresie wskazania organu, od którego skarga pochodzi.

Pozostałe zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi podpisane zostały przez działających na podstawie stosownych upoważnień - Dyrektorów Departamentu Finansów i Kontroli⁸⁵ oraz Departamentu Kontroli.⁸⁶ Przy podpisach jednakże brak było adnotacji wskazującej, że osoby te działają z upoważnienia Prezesa *Centrum Łukasiewicz*. W związku z powyższym uznać należy, iż przedmiotowe zawiadomienia nie zawierały oznaczenia organu, od którego pochodziły, co należy uznać za nieprawidłowość.

Ponadto, w czterech przypadkach zawiadomienia o odmownym załatwieniu skargi nie zawierały pouczenia o treści art. 239 *Kpa*, co należy uznać za nieprawidłowość.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

⁸⁴ Wyjaśnienia z dnia 29 września 2021 r.

⁸⁵ Pełnomocnictwo 15/2019 z dnia 13 grudnia 2019 r.

⁸⁶ Pełnomocnictwo 6/2021 z dnia 12 marca 2021 r., Pełnomocnictwo 8/2021 z dnia 16 czerwca 2021 r.

3.1.6 Prowadzenie postępowań kontrolnych wobec *instytutów Sieci*.

Realizacja uprawnień kontrolnych wobec *instytutów Sieci* powierzona została wyodrębnionej komórce organizacyjnej *Centrum Łukasiewicz*.

Kontrole prowadzono zgodnie z przepisami wprowadzonego w *CŁ Regulaminu kontroli instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

Plany kontroli na 2020 oraz 2021 rok sporządzono w terminie wskazanym w § 4 ust. 2 ww. *Regulaminu*. Plany kontroli zatwierdzone zostały przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*. Plan kontroli *Instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz* na rok 2019 wprowadzono Zarządzeniem Nr 8/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 20 sierpnia 2019 r.

W jednym przypadku, w protokole pokontrolnym nie wskazano terminu sporządzenia przez Kierownika jednostki kontrolowanej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych oraz nie monitorowano wykonania zaleceń pokontrolnych w określonym przez Kontrolujących terminie.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z *Regulaminem organizacyjnym Centrum Łukasiewicz* z dnia 25 czerwca 2019 r.⁸⁷ zadania związane z kontrolą nad działalnością *instytutów Sieci* realizowane były przez Departament Finansów i Kontroli. Od dnia 10 marca 2021 r. – na mocy *Regulaminu organizacyjnego* z 9 marca 2021 r.⁸⁸ – prowadzenie kontroli *instytutów Sieci* zastrzeżone zostało do zakresu kompetencji Departamentu Kontroli.

Zarządzeniem Nr 7/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 20 sierpnia 2019 r.⁸⁹ wprowadzono *Regulamin kontroli instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz* (dalej: *Regulamin kontroli*) określający m.in. tryb prowadzenia i organizację kontroli, prowadzenie dokumentacji kontrolnej i pokontrolnej, prawa i obowiązki kontrolera oraz kontrolowanego.

Zgodnie z brzmieniem § 4 ust. 1 przedmiotowej regulacji - kontrole *instytutów Sieci* prowadzone są w trybie:

⁸⁷ Zarządzenie Nr 2/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia *Regulaminu organizacyjnego Centrum Łukasiewicz*.

⁸⁸ Zarządzenie Nr 2/2021 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie zmiany *Regulaminu organizacyjnego Centrum Łukasiewicz*.

⁸⁹ Zmienionym Zarządzeniem Nr 23/2019 Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia 18 listopada 2019 r.

- planowym - obejmujące całokształt albo wybrane zagadnienia z działalności *Instytutu Sieci*, w tym kontrole sprawdzające mające na celu zbadanie sposobu realizacji wniosków i zaleceń sformułowanych po przeprowadzonej kontroli;
- doraźnym - nie ujęte w planie kontroli planowych.

W myśl § 4 ust. 2 *Regulaminu kontroli* - kontrole prowadzi się na podstawie:

- rocznego planu kontroli sporządzonego w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku i zatwierdzonego przez Prezesa;
- zarządzenia Prezesa w przedmiocie przeprowadzenia kontroli doraźnej.

Stosownie do § 4 ust. 3 *Regulaminu kontroli* - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, roczny plan kontroli może zostać zmieniony w trakcie roku, na który został opracowany. Zmiany w rocznym planie kontroli zatwierdza Prezes.

W zakresie metodologii sporządzania Planów kontroli *instytutów Sieci* wyjaśniono, iż: *opracowanie Planów kontroli Instytutów każdorazowo poprzedzane było analizą m.in.:*

- *wyników finansowych Instytutów Łukasiewicza (w szczególności wyników ujemnych), negatywnych wskaźników płynności Instytutów, jak również potencjalnych przyczyn problemów finansowych,*
- *skarg i wniosków oraz anonimowych wystąpień, które dotyczyły poszczególnych Instytutów,*
- *informacji od Kierownictwa i Dyrektorów poszczególnych Departamentów w Centrum Łukasiewicz w zakresie problemów / ryzyk / nieefektywności znanych tym osobom w zakresie konkretnych Instytutów,*
- *informacji od Kontrolerów bazujących na dotychczasowych doświadczeniach z kontroli Instytutów.*

Propozycja Planu każdorazowo była omawiana z Wiceprezesem Centrum nadzorującym (ówczesny) Departament Finansów i Kontroli, a następnie przedstawiana Prezesowi Centrum do zatwierdzenia.

Należy mieć na uwadze fakt, że ze względu na powstanie Centrum Łukasiewicz w kwietniu 2019 r., dane i informacje będące w posiadaniu (ówczesnego) Departamentu Finansów i Kontroli w 2019 r. były ograniczone, a ich wiarygodność wymagała weryfikacji. Także informacje posiadane w styczniu 2020 r. (moment sporządzania Planu kontroli Instytutów na 2020 r.) nie były jednoznacznie zweryfikowane m.in. ze względu na fakt, że sprawozdania finansowe Instytutów za 2019 rok były w tamtym okresie tworzone – ustawowy termin przekazania do Centrum upływał do 31 marca 2020 r.

Począwszy od 2021 roku omawiany proces został zmodyfikowany, co było możliwe dzięki osiągnięciu przez Centrum pewnego stopnia dojrzałości organizacyjnej, zapewnieniu dostępu do różnego rodzaju wiarygodnych danych i informacji nie tylko finansowych (np. wdrożenie Kokpitu – dane projektowe, kadrowe itp.), jak również dzięki posiadaniu zaudytowanych sprawozdań finansowych. Dodatkowo, począwszy od 2021 r. analiza ryzyk ma charakter ustrukturyzowany, tj. w kwietniu 2021 r. wszystkie komórki organizacyjne Centrum Łukasiewicz zostały zobowiązane do wypełnienia rejestru ryzyk, co jest następstwem wprowadzenia w Centrum Łukasiewicz Polityki zarządzania zagrożeniami (ryzykami), która określa procesy dokumentowania i zarządzania zagrożeniami (ryzykami), w tym przyjętą metodykę analizy ryzyka.

W Centrum Łukasiewicz został powołany Zespół ds. Zarządzania Ryzykiem, który tworzą pracownicy Centrum wskazani przez Dyrektora Generalnego. Oprócz Kierownika Biura Administracyjno-Organizacyjnego i radcy prawnego, do Zespołu ds. Zarządzania Ryzykiem został włączony Dyrektor Departamentu Kontroli. Wiedza pozyskana w trakcie prac ww. Zespołu będzie w sposób bezpośredni wykorzystywana przez Departament Kontroli do sporządzania Planów kontroli Instytutów oraz Planów kontroli wewnętrznych.⁹⁰

W dniu 20 sierpnia 2019 r. wprowadzono Plan kontroli Instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz na rok 2019.⁹¹ W Planie kontroli ujęto 3 instytuty Sieci. Zakres kontroli obejmował gospodarkę finansową, jakość pracy, prawidłowość realizacji zadań oraz jakość zarządzania. Wszystkie kontrole instytutów Sieci - ujęte w Planie kontroli - zostały zrealizowane.

Plan kontroli instytutów Sieci Łukasiewicz na rok 2020 zatwierdzony został przez Prezesa Centrum Łukasiewicz w dniu 28 stycznia 2020 r. W Planie kontroli ujęto 9 instytutów Sieci. Zakres kontroli obejmował gospodarkę finansową, jakość pracy, prawidłowość realizacji zadań oraz jakość zarządzania. Wszystkie kontrole instytutów Sieci - ujęte w Planie kontroli - zostały wszczęte, z czego jedna została zakończona, pozostałe są w toku.⁹² Ponadto w 2020 r. wszczęto dwie kontrole doraźne, które zostały zakończone w 2021 r.

Plan kontroli instytutów Sieci Łukasiewicz na rok 2021 zatwierdzony został przez Prezesa Centrum Łukasiewicz w dniu 25 stycznia 2021 r. W Planie kontroli ujęto 6 instytutów Sieci.

⁹⁰ Wyjaśnienia z dnia 29 lipca 2021 r.

⁹¹ Zarządzenie Nr 8/2019 Prezesa Centrum Łukasiewicz z dnia 20 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Planu kontroli Instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz na rok 2019

⁹² Na podstawie Wykazu instytutów Sieci objętych w latach 2019-2021 kontrolą w trybie art. 36 ust. 3 ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz wyjaśnień złożonych w dniu 24 sierpnia 2021 r.

Zakres kontroli obejmował gospodarkę finansową, jakość pracy, prawidłowość realizacji zadań oraz jakość zarządzania. Według stanu na dzień 30 lipca 2021 r.⁹³ wszczęta została jedna kontrola spośród ujętych w *Planie kontroli* na 2021 rok. Ponadto w 2021 r. wszczęto jedną kontrolę doraźną. Obydwie kontrole są w toku.

Zgodnie z wyjaśnieniami: *nie dokonywano zmian Planów Kontroli Instytutów.*⁹⁴

W związku ze stwierdzonym stanem faktycznym w zakresie liczby instytutów ujętych w planach kontroli na lata 2019-2021 oraz liczby kontroli wszczętych i zakończonych - w odniesieniu do ogółu instytutów działających w ramach *Sieci Badawczej Łukasiewicz* - wystąpiono o odniesienie się do planowanych działań w zakresie realizacji, wynikającego z art. 36 ust. 3 *uSBŁ*, obowiązku przeprowadzenia kontroli każdego *instytutu Sieci* nie rzadziej niż raz na 3 lata.

Odnosząc się do powyższej kwestii wyjaśniono: *w celu realizacji ww. zadania podjęte zostały zintensyfikowane działania zmierzające do istotnego wzmocnienia obszaru kontroli w Centrum Łukasiewicz i zintensyfikowania realizowanych kontroli instytutów Sieci.*

Obszar kontroli został w marcu 2021 r. wydzielony jako samodzielny Departament, jak również podjęto kroki w celu zwiększenia obsady kadrowej (co ze względu na ograniczenia budżetowe nie było wcześniej możliwe). Z dniem 1 września 2021 r. zatrudniony został Starszy Specjalista ds. Kontroli. W najbliższych dniach zakończony zostanie proces rekrutacyjny, w efekcie którego planowane jest pozyskanie dwóch kolejnych pracowników (Starszych Specjalistów ds. Kontroli) Departamentu Kontroli. Istotne wzmocnienie kadrowe pozwoli na intensyfikację prowadzonych kontroli instytutów Sieci.

Dodatkowo, planowane jest wsparcie w postaci:

- ✓ *zewnętrznego podmiotu, który pod kierownictwem DKo [Departamentu Kontroli] będzie wspierał prowadzenie czynności w zakresie kontroli w kolejnych instytutach Sieci (środki na ten cel zostały zabezpieczone, obecnie trwa finalizacja postępowania zakupowego).*
- ✓ *osób/ekspertów zewnętrznych zatrudnionych w formie zlecenia, mających wesprzeć czynności w zakresie kontroli w kolejnych instytutach Sieci (środki zostały zabezpieczone, kandydaci zostali wstępnie wyselekcjonowani).*

⁹³ Data sporządzenia *Wykazu instytutów Sieci objętych w latach 2019-2021 kontrolą w trybie art. 36 ust. 3 ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz*

⁹⁴ Wyjaśnienia z dnia 24 sierpnia 2021 r.

W związku z dotychczasowym tempem przeprowadzania kontroli oraz z powyższymi podjętymi działaniami, nie widzimy zagrożenia w dotrzymaniu terminu w zakresie realizacji (wynikającego z art. 36 ust. 3 uSBĹ) obowiązku przeprowadzenia nie rzadziej niż raz na 3 lata kontroli instytutu Sieci.⁹⁵

Kontroli poddano dokumentację związaną z trzema zakończonymi kontrolami *instytutów Sieci*, w tym jedną planową oraz dwiema doraźnymi.⁹⁶

3.1.6.1 Instytut

– kontrola planowa.

Przeprowadzenie kontroli planowej poprzedzone zostało opracowaniem programu kontroli. Program kontroli zawierał elementy wymagane § 5 ust. 3 *Regulaminu kontroli*, tj. oznaczenie jednostki kontrolowanej, zakres i termin kontroli oraz zagadnienia wymagające oceny.

Osoby wchodzące w skład zespołu kontrolerów działały na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do przeprowadzenia kontroli. Upoważnienia podpisane zostały przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*. W jednym przypadku upoważnienie do przeprowadzenia kontroli⁹⁷ podpisał - działający na podstawie upoważnienia - Wiceprezes ds. Finansów i Komercjalizacji *Centrum Łukasiewicz*.⁹⁸

Kontrolujący, zgodnie z brzmieniem § 10 ust. 2 *Regulaminu kontroli*, złożyli pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

O planowanej kontroli zawiadomiono Kierownika jednostki kontrolowanej, stosownie do § 7 ust. 1 cyt. *Regulaminu*.

Ustalenia kontroli udokumentowane zostały w Protokole pokontrolnym, zgodnie z § 15 ust. 1 *Regulaminu kontroli*, zawierającym elementy wymagane § 15 ust. 2 przedmiotowej regulacji.

Z treści protokołu pokontrolnego wynika, iż w skład zespołu kontrolerów - poza trzema pracownikami Departamentu Finansów i Kontroli – włączeni zostali w charakterze ekspertów posiadających wiedzę specjalistyczną czterej pracownicy innych komórek organizacyjnych *Centrum Łukasiewicz*.

⁹⁵ Wyjaśnienia z dnia 11 października 2021 r.

⁹⁶

⁹⁷ Z dnia 13 grudnia 2019 r. udzielone
Centrum Łukasiewicz.

– Starszemu Specjaliście ds. kontroli DFİK

⁹⁸ Upoważnienie 16/2019 z dnia 13 grudnia 2019 r. udzielone przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*.

W związku z powyższym wyjaśniono, iż: w skład Zespołu kontrolerów, oprócz pracowników ówczesnego Departamentu Finansów i Kontroli, włączeni zostali także przedstawiciele Departamentu Badań i Innowacji (

) oraz Departamentu Komercjalizacji (

).

Wskazani powyżej członkowie Zespołu kontrolerów byli pracownikami Centrum Łukasiewicz. Nie były z tymi osobami zawierane żadne dodatkowe umowy, nie przysługiwało tym osobom także żadne dodatkowe wynagrodzenie. Nie oczekiwano także od ww. osób sporządzania pisemnych opinii – rolą tych osób było udzielanie na każde żądanie pozostałych kontrolerów bieżących konsultacji wymagających wiedzy specjalistycznej z reprezentowanych przez nich wąskich obszarów. Konsultacje z ww. osobami były realizowane w ich normalnych godzinach pracy.

Włączenie ww. osób do Zespołu kontrolerów wynikało z faktu, że prowadził wiele dużych i skomplikowanych projektów. Włączenie tych osób do Zespołu miało na celu zapewnienie bieżącego dostępu do ich wiedzy specjalistycznej, a jednocześnie - z uwagi na fakt otrzymania przez ww. osoby pisemnych upoważnień od Prezesa Centrum i złożenia przez te osoby stosownych oświadczeń - wyeliminowało (potencjalne) problemy z dostępem przez te osoby do informacji wrażliwych.

Należy jednocześnie podkreślić, że Ustawa o Sieci Badawczej Łukasiewicz nie odnosi się do kwestii składu zespołów mających przeprowadzać kontrole instytucji, tym samym nie wprowadza ograniczeń dla Prezesa Centrum w zakresie upoważniania wybranych pracowników Centrum do prowadzenia czynności kontrolnych.⁹⁹

Protokół pokontrolny podpisany został przez trzech członków zespołu kontrolnego oraz Kierownika jednostki kontrolowanej. Zastrzeżeń nie przedkładano. Protokołu nie podpisali włączeni w skład zespołu kontrolnego eksperci.

Należy zauważyć, iż zgodnie z § 7 ust. 3 *Regulaminu kontroli* - w skład zespołu kontrolującego może być włączona osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną. Stosownie do § 15 ust. 2 pkt 2 *Regulaminu kontroli* - protokół zawiera imiona i nazwiska członków zespołu kontrolnego. Z kolei w myśl § 15 ust. 4 cyt. regulacji - członkowie zespołu kontrolnego oraz kierownik jednostki kontrolowanej podpisują protokół z przeprowadzonej kontroli. W związku z dyspozycją § 15 ust. 4 *Regulaminu kontroli* oraz brakiem przepisów stanowiących podstawę wyłączenia od obowiązku złożenia podpisu przez członków zespołu kontrolnego,

⁹⁹ Wyjaśnienia z dnia 22 września 2021 r.

niepodpisanie protokołu z przeprowadzonej kontroli przez włączonych w skład zespołu kontrolnego ekspertów należy - w ocenie Kontrolujących - uznać za uchybienie.

Protokół z kontroli zawierał m.in. zalecenia pokontrolne oraz pouczenie o prawie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń kontroli.

Stwierdzono, iż w ww. protokole Kontrolujący nie wskazali terminu sporządzenia przez Kierownika jednostki kontrolowanej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych. Zgodnie z § 17 *Regulaminu kontroli* kierownicy jednostek kontrolowanych, w stosunku do których zostały sformułowane zalecenia pokontrolne, zobowiązani są do sporządzenia informacji z realizacji tych zaleceń (stopnia ich realizacji lub wskazania przyczyny braku realizacji) w terminie wskazanym przez kontrolera. Informacja o realizacji zaleceń pokontrolnych sformułowanych w protokole (sporządzonym 8 stycznia 2021 r.) przekazana została do *Centrum Łukasiewicz* dopiero w piśmie z dnia 18 sierpnia 2021 r. (tj. w trakcie trwania czynności kontrolnych prowadzonych przez pracowników MEiN). Ponadto, jak ustalono, w protokole z kontroli sformułowano 30 zaleceń pokontrolnych, przy czym termin realizacji zaleceń określono jedynie przy dwóch z nich, wskazując daty 15 i 28 lutego 2021 r.

W odniesieniu do powyższej kwestii wyjaśniono: *kontrola była prowadzona w*

. Z uwagi na fakt, że z dniem _____ *połączyły się należące do Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytut* _____ *oraz Instytut* _____

, protokół z kontroli został skierowany do _____ *. Należy także zwrócić uwagę na fakt, że na stanowisku Dyrektora miała miejsce zmiana, tj. w grudniu 2020 roku na stanowisko Dyrektora powołany został* _____.

Zgodnie z wyjaśnieniami przekazanymi ustnie przez Dyrektora Instytutu, z uwagi na realizację procesu połączeniowego dwóch instytutów oraz fakt, że kontrola była przeprowadzona w _____ *, a za wdrażanie zaleceń pokontrolnych mieli odpowiadać głównie pracownicy byłego* _____ *, wdrożenie zaleceń powinno być poprzedzone stosowną analizą problematycznych zagadnień, w tym oceną adekwatności nowych rozwiązań w związku z częściowo zmienionymi / zoptymalizowanymi procesami po połączeniu instytutów. W rezultacie, właściwe i skuteczne wdrożenie (licznych) zaleceń wymagać będzie odpowiedniego długiego czasu.*

W świetle powyższych okoliczności, w szczególności związanych z połączeniem instytutów i powołaniem nowego dyrektora instytutu, jak również obiektywnie oceniając rozległość i stopień skomplikowania obszarów objętych zaleceniami, wyznaczenie konkretnych dat wdrożenia poszczególnych zaleceń przez Zespół kontrolerów w ocenie tegoż Zespołu byłoby

pochopne i niemające merytorycznego ugruntowania. Z tego też względu nie wyznaczono (nowemu) Dyrektorowi konkretnego terminu przedstawienia informacji o realizacji zaleceń.

Należy jednocześnie podkreślić, że działalność samego [redacted] w wyniku przeprowadzonej kontroli oceniona została negatywnie, a Zespół kontrolerów sformułował łącznie 30 zaleceń pokontrolnych. W świetle negatywnych ustaleń z kontroli, Centrum Łukasiewicz zależało na właściwym merytorycznie wdrożeniu zaleceń przez [redacted], a nie wywoływaniu presji czasowej mogącej spowodować pochopne / powierzchowne działania po stronie Instytutu. Z punktu widzenia niezbędnych kompleksowych zmian na poziomie całego Instytutu, wdrożenie dwóch zaleceń, którym przypisano konkretne daty, miało w kontekście wszystkich zaleceń niekluczowe znaczenie, dlatego zdecydowano o nieegzekwowaniu informacji o statusie realizacji indywidualnie względem wspomnianych dwóch zaleceń, lecz łącznie jednorazowo dla wszystkich zaleceń wynikających z kontroli.

Biorąc pod uwagę powyższe, uznano za właściwe wysłanie monitu do dyrektora instytutu w dniu 11 sierpnia 2021 r. Należy także podkreślić, że nie ma przepisu zobowiązującego Centrum Łukasiewicz do weryfikacji wdrożenia zaleceń pokontrolnych w konkretnym terminie po zakończeniu kontroli.¹⁰⁰

Odnosząc się do przedmiotowych wyjaśnień należy w pierwszej kolejności zauważyć, iż w chwili sporządzenia protokołu (8 stycznia 2021 r.) oraz sformułowania zaleceń pokontrolnych wobec Instytutu [redacted], instytut ten był już połączony z Instytutem [redacted] (połączenie nastąpiło z dniem [redacted]), a protokół doręczono dyrektorowi nowopowstałego Instytutu [redacted]. Ponadto, podkreślić należy, iż monitorowanie wykonania zaleceń pokontrolnych nie jest wprawdzie integralną częścią procesu kontroli, jednakże kontrola bez elementu sprawdzenia realizacji zaleceń pokontrolnych nie może służyć swojemu głównemu celowi, jakim jest poprawa działania kontrolowanych podmiotów. W sytuacji, gdy realizacja zaleceń pokontrolnych wymaga czasu, kontrolujący określa termin tej realizacji z uwzględnieniem okoliczności wskazujących na potrzebę wyznaczenia odpowiednio dłuższego terminu. W niniejszej sprawie, okoliczność połączenia instytutów niewątpliwie mogła stanowić asumpt do wyznaczenia kierownikowi nowopowstałego instytutu odpowiednio dłuższego terminu realizacji zaleceń pokontrolnych. Okoliczność ta jednakże nie powinna stać się przyczyną zaniechania wyznaczenia terminu. Należy nadmienić również, iż informacja kierownika jednostki kontrolowanej o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, do której odnosi się § 17 ust. 1 *Regulaminu kontroli*,

¹⁰⁰ Wyjaśnienia z dnia 15 października 2021 r. oraz z dnia 22 września 2021 r.

w istocie dotyczy etapu realizacji zaleceń pokontrolnych, nie odnosząc się wyłącznie do zaleceń już zrealizowanych. Tym samym brak wyznaczenia w protokole terminu sporządzenia informacji z realizacji zaleceń pokontrolnych należy uznać za nieprawidłowość.

Zgodnie z § 17 ust. 2 *Regulaminu kontroli*, kontroler na podstawie analizy otrzymanej informacji przygotowuje raport o stanie wykonania zaleceń pokontrolnych, zawierający informacje o:

- stopniu wykonania zaleceń lub przyczynach nie wykonania zaleceń pokontrolnych
- ewentualnym nieuzasadnionym opóźnieniu realizacji zaleceń pokontrolnych
- ewentualnym nie wykonaniu lub nienależytym wykonaniu zaleceń pokontrolnych.

Na podstawie analizy informacji przekazanej przez Dyrektora Instytutu

– sporządzono raport o stanie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Z uwagi na niewyznaczenie w protokole przez Kontrolujących terminu sporządzenia informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych oraz nieegzekwowanie od dyrektora instytutu informacji o sposobie wykonania dwóch zaleceń pokontrolnych bezpośrednio po upływie wyznaczonego na ich realizację terminu - uznać należy, iż monitorowanie wykonania zaleceń pokontrolnych prowadzono w sposób niewystarczający.

3.1.6.2 Sieć Badawcza Łukasiewicz -

– kontrola doraźna.

Podstawę przeprowadzenia kontroli stanowiło Zarządzenie Nr Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia w sprawie przeprowadzenia kontroli doraźnej w Instytucie Sieci Badawczej Łukasiewicz - oraz powołania Zespołu kontrolerów.

Osoby powołane na mocy ww. zarządzenia w skład zespołu kontrolerów działały na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do przeprowadzenia kontroli doraźnej, sporządzonych w dacie wydania przedmiotowego zarządzenia i podpisanych przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* oraz złożyły pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

Drogą elektroniczną poinformowano Kierownika jednostki kontrolowanej o wszczęciu kontroli doraźnej oraz przekazano upoważnienia osób kontrolujących.

Protokół pokontrolny podpisany został przez członków zespołu kontrolnego w dniu 22 marca 2021 r. i w tym samym dniu przekazany Kierownikowi jednostki kontrolowanej. W protokole sformułowano zalecenia pokontrolne, wskazano termin poinformowania o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych oraz pouczenie o prawie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń kontroli.

W określonym protokołem terminie Dyrektor kontrolowanego *instytutu Sieci* poinformował o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Na podstawie analizy przekazanej informacji sporządzono raport o stanie wykonania zaleceń pokontrolnych.

W związku z nieprawidłowościami ujawnionymi w toku kontroli - Prezes *Centrum Łukasiewicz* skierował do właściwej miejscowo prokuratury rejonowej zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

3.1.6.3 Sieć Badawcza Łukasiewicz -

– kontrola doraźna.

Podstawę przeprowadzenia kontroli stanowiło Zarządzenie Nr _____ Prezesa *Centrum Łukasiewicz* z dnia _____ w sprawie przeprowadzenia kontroli doraźnej w *Instytucie Sieci Badawczej Łukasiewicz* – _____ oraz powołania Zespołu kontrolerów.

Osoby powołane na mocy ww. zarządzenia w skład zespołu kontrolerów działały na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do przeprowadzenia kontroli doraźnej, sporządzonych w dacie wydania przedmiotowego zarządzenia i podpisanych przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* oraz złożyły pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

Drogą elektroniczną poinformowano Kierownika jednostki kontrolowanej o wszczęciu kontroli doraźnej oraz przekazano upoważnienia osób kontrolujących.

Protokół pokontrolny, w którym sformułowano zalecenia pokontrolne, wskazano termin poinformowania o sposobie realizacji ww. zaleceń oraz pouczone o prawie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń kontroli, w dniu 31 marca 2021 r. przekazano drogą elektroniczną Kierownikowi jednostki kontrolowanej, który w terminie 7 dni od dnia przedstawienia mu protokołu do podpisu zgłosił zastrzeżenie do jego treści. Po uwzględnieniu zastrzeżenia protokół pokontrolny podpisany został przez Kontrolujących i w tym samym dniu przekazany do podpisu Kierownikowi jednostki kontrolowanej.

W określonym protokołem terminie Dyrektor kontrolowanego *instytutu Sieci* poinformował o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Na podstawie analizy przekazanej informacji przygotowano raport o stanie wykonania zaleceń pokontrolnych.

W związku z nieprawidłowościami ujawnionymi w toku kontroli - Prezes *Centrum Łukasiewicz* skierował do właściwej miejscowo prokuratury rejonowej zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

W toku kontroli stwierdzono, iż w ramach kompetencji nadzorczych nad instytucjami *Sieci Badawczej Łukasiewicz*, do dyrektorów *instytutów Sieci* kierowane były wytyczne przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz*.

Zgodnie z wyjaśnieniami: *wytyczne są umieszczane w intranecie w dedykowanej witrynie w zakładce „Wytyczne”, do której dostęp mają wszyscy dyrektorzy instytutów i ich zastępcy. Dodatkowo, dla dyrektorów i zastępców dyrektorów instytutów w dedykowanej im witrynie jest umieszczana informacja o opublikowaniu nowych wytycznych.*¹⁰¹

Skierowane wytyczne dotyczyły m.in. następujących obszarów działalności:

1. Wytyczne nr 1/2019 w przedmiocie *zasad dotyczących podejmowania dodatkowego zatrudniania lub dodatkowej działalności przez pracowników Instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz, jak również zawierania z pracownikami umów o zakazie konkurencji i umów o zachowaniu poufności* (zmienione Wytycznymi nr 13/2020 z dnia 23 października 2020 r.).
2. Wytyczne nr 2/2019 z 22 listopada 2019 r. *dotyczące sposobu wykorzystywania roboczych projektów dokumentów umieszczanych w kontenerze.*
3. Wytyczne nr 3/2019 z 28 listopada 2019 r. *do przygotowania sprawozdań finansowych przez Instytuty Łukasiewicza za okres II-IV kw. 2019 r.*
4. Wytyczne nr 2/2020 z dnia 21 lutego 2020 r. *dotyczące przeprowadzania naborów na zastępców dyrektora w instytutach Sieci Badawczej Łukasiewicz.*
5. Wytyczne nr 3/2020 z dnia 11 marca 2020 r. *w sprawie procedury reagowania na incydenty bezpieczeństwa IT w Sieci Badawczej Łukasiewicz.*
6. Wytyczne nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. *w sprawie zasad bezpieczeństwa dla użytkowników systemów informatycznych Sieci Badawczej Łukasiewicz.*
7. Wytyczne nr 5/2020 z dnia 20 marca 2020 r. *dotyczące działalności instytutów Łukasiewicza w obliczu zagrożenia epidemicznego koronawirusem.*

¹⁰¹ Wyjaśnienia z 22 września 2021 r.

8. Wytyczne nr 8/2020 z dnia 7 sierpnia 2020 r. w zakresie zapisów księgowych i sposobu prowadzenia rozliczeń w instytutach Sieci Badawczej Łukasiewicz w celu zapewnienia porównywalności danych raportowanych do Centrum Łukasiewicz.
9. Wytyczne nr 9/2020 z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie wzorów dokumentów.
10. Wytyczne nr 10/2020 z dnia 21 października 2020 r. w zakresie ujednoczenia Polityki Rachunkowości i planu kont w instytutach Łukasiewicza.
11. Wytyczne nr 11/2020 z dnia 21 października 2020 r. w zakresie szablonu planu finansowego stosowanego w instytutach Łukasiewicza.
12. Wytyczne nr 12/2020 z dnia 21 października 2020 r. w zakresie ujednoczenia definicji kosztów ogólnych oraz wskazania zamkniętego katalogu kosztów ogólnych (poza zmiennymi i osobowymi) w instytutach Łukasiewicza.
13. Wytyczne nr 15/2020 z dnia 29 stycznia 2021 r. do Regulaminu premiowania i nagradzania Pracowników Sieci Badawczej Łukasiewicz za sprzedaż usług i produktów, komercjalizację, wdrożenia własne pozyskanie projektów oraz przyznawania dodatku do wynagrodzenia za realizację zadań w projekcie i nagród za publikacje.
14. Wytyczne nr 2/2021 z dnia 19 marca 2021 r. do Regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej wraz z zasadami komercjalizacji w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz.
15. Wytyczne nr 3/2021 z dnia 8 kwietnia 2021 r. w przedmiocie marek własnych Sieci Badawczej Łukasiewicz.
16. Wytyczne nr 4/2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r. dotyczące regulaminów ustalanych przez Prezesa Centrum Łukasiewicz dla podmiotów tworzących Sieć Badawczą Łukasiewicz.
17. Wytyczne nr 5/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r. w sprawie dokonywania przez instytuty Łukasiewicza czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych.
18. Wytyczne nr 6/2021 z dnia 23 kwietnia 2021 r. w sprawie wykonywania przez instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz praw z posiadanych akcji albo udziałów w spółkach kapitałowych.
19. Wytyczne nr 7/2021 z dnia 13 sierpnia 2020 r. dotyczące cyberbezpieczeństwa Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Kierowanie wytycznych do podmiotów nadzorowanych należy uznać za dobrą praktykę, wspierającą efektywny nadzór nad podległymi jednostkami.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.2 Funkcjonowanie w *Centrum Łukasiewicz* kontroli wewnętrznej.

W okresie objętym kontrolą w *Centrum Łukasiewicz* zrealizowano dwie kontrole wewnętrzne.

Roczne plany kontroli wewnętrznych sporządzone zostały w terminie wymaganym § 7 *Statutu CŁ*.

Zgodnie z postanowieniami *Statutu CŁ* prowadzone były postępowania kontrolne oraz sporządzano dokumentację pokontrolną, jak również dopełniono obowiązek informacyjny wynikającego z § 16 przedmiotowej regulacji.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w *Centrum Łukasiewicz* stanowi przedmiot regulacji *ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz* oraz wydanego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 7 ww. ustawy – *Statutu CŁ*.¹⁰²

Zgodnie z brzmieniem art. 5 ust. 2 *uSBŁ* - za organizację i prawidłowe działanie kontroli wewnętrznej w *Centrum Łukasiewicz* oraz za należyte wykorzystanie jej wyników odpowiada Prezes *Centrum Łukasiewicz*.

Statut określa sposób i tryb prowadzenia kontroli wewnętrznej w *Centrum Łukasiewicz*.

Jak wyjaśniono w toku kontroli: z uwagi na fakt, iż zasady prowadzenia kontroli wewnętrznych w *Centrum Łukasiewicz* zostały określone w *Statucie Centrum Łukasiewicz*, który stanowi Załącznik do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie *Statutu Centrum Łukasiewicz* (poz. 592), *Centrum Łukasiewicz* nie uznało za celowe wprowadzenia odrębnego *Regulaminu* dotyczącego prowadzenia kontroli wewnętrznej w *Centrum Łukasiewicz*.¹⁰³

Zgodnie z brzmieniem § 7 *Statutu CŁ* - kontrole wewnętrzne w *Centrum* są prowadzone zgodnie z rocznym planem kontroli (ust. 1), sporządzanym w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, który zatwierdzany jest przez Prezesa (ust. 2). Kontrola wewnętrzna może być także przeprowadzona poza rocznym planem kontroli, w trybie doraźnym. Przeprowadzenie kontroli w trybie doraźnym zarządza Prezes (ust. 3).

¹⁰² Rozporządzenie MNiSW z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie *statutu Centrum Łukasiewicz*. (Dz. U. z 2019 r. poz. 592).

¹⁰³ Wyjaśnienia z dnia 20 lipca 2021 r.

W toku kontroli stwierdzono, iż *Plan kontroli wewnętrznej Centrum Łukasiewicz na rok 2020* zatwierdzony został przez Prezesa Centrum Łukasiewicz w dniu 28 stycznia 2020 r. oraz obejmował dwie kontrole¹⁰⁴. Z kolei *Plan kontroli wewnętrznej Centrum Łukasiewicz na rok 2021* zatwierdzony został przez Prezesa Centrum Łukasiewicz w dniu 25 stycznia 2021 r. oraz obejmował jedną kontrolę¹⁰⁵.

Z zestawienia kontroli wewnętrznych przeprowadzonych w Centrum w latach 2019 -2021 wynika, iż według stanu na dzień 29 lipca 2021 r. zrealizowano dwie kontrole wewnętrzne, ujęte w planie kontroli wewnętrznych na 2020 rok:

L.p.	Numer kontroli	Data wszczęcia	Data podpisania protokołu pokontrolnego	Przedmiot kontroli	Ocena
1.	Nr 1/2020	29.04.2020	26.02.2021	<i>Stosowanie procedury zamówień publicznych w Centrum Łukasiewicz na przykładzie wybranych postępowań (co najmniej 2 powyżej progu 30 tys. Euro oraz 2 poniżej 30 tys. Euro wybrane według metody losowej lub analizy ryzyka związanego z charakterem lub kwotą zamówienia) w okresie od 01.04.2019 r. do 31.03.2020 r.</i>	
2.	Nr 2/2020	29.04.2020	16.12.2020	<i>Organizacja wybranego wydarzenia (eventu) organizowanego przez Centrum Łukasiewicz, zakontraktowanie wybranego wydarzenia (eventu) organizowanego przez Centrum Łukasiewicz, rozliczenie wybranego wydarzenia (eventu) organizowanego przez Centrum Łukasiewicz.</i>	

¹⁰⁴ W zakresie: *Stosowania procedury zamówień publicznych w Centrum Łukasiewicz na przykładzie wybranych postępowań (co najmniej 2 powyżej progu 30 tys. Euro oraz 2 poniżej 30 tys. Euro wybrane według metody losowej lub analizy ryzyka związanego z charakterem lub kwotą zamówienia) oraz w zakresie: Organizacji, zakontraktowaniu, rozliczeniu wybranego wydarzenia (eventu) organizowanego przez Centrum Łukasiewicz.*

¹⁰⁵ W zakresie: *Systemu informatycznego*

Podstawę podjęcia czynności w ramach kontroli wewnętrznych stanowiły pisemne imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, udzielone pracownikom *Centrum Łukasiewicz* przez Prezesa *CŁ*, zgodnie z § 9 *Statutu CŁ*.

Upoważnieni do kontroli składali oświadczenia o braku okoliczności, o których mowa w § 10 *Statutu CŁ*, uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

Z kontroli wewnętrznej - zgodnie z § 14 ust. 1 *Statutu CŁ* - sporządzony został protokół zawierający elementy wskazane w § 14 ust. 2 przedmiotowej regulacji. Zgodnie z dyspozycją § 14 ust. 4 zdanie pierwsze *Statutu CŁ* - protokół podpisany został przez Kontrolujących i Kontrolowanego.

Jak wynika z Protokołu pokontrolnego sporządzonego w każdej z ww. kontroli - *z uwagi na pandemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2, w celu zapewnienia ciągłości realizacji czynności kontrolnych i zapobiegnięcia negatywnemu wpływowi ewentualnych nieobecności członków Zespołu kontrolerów, upoważnienia do kontroli zostały nadane również (...) osobom (...) wymienionym w treści protokołów, które faktycznie w kontroli nie uczestniczyły.*

W obydwu kontrolach - podpisany protokół pokontrolny - zgodnie z dyspozycją § 14 ust. 6 *Statutu CŁ* - przekazany został Prezesowi w terminie 7 dni od dnia jego podpisania.

W odniesieniu do kontroli 1/2020 - pismem znak *CŁ/0241/2021/DFK/IZ* z marca 2021 r., podpisanym przez Prezesa *Centrum Łukasiewicz* oraz w odniesieniu do kontroli 2/2020 - pismem znak *CŁ/1352/2020/DFK/MW* z grudnia 2020 r., podpisanym przez Wiceprezesa *Centrum Łukasiewicz* ds. Finansów i Komercjalizacji,¹⁰⁶ Minister Edukacji i Nauki został poinformowany o przeprowadzeniu kontroli wewnętrznej.

Tym samym dopełniony został obowiązek informacyjny wobec Ministra, wynikający z § 16 *Statutu CŁ*, zgodnie z którym Prezes nie rzadziej niż raz w roku informuje ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki o przeprowadzonych kontrolach wewnętrznych i ich wynikach.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

¹⁰⁶ Działającego z upoważnienia Prezesa *Centrum Łukasiewicz* - upoważnienie nr 103/2020 z dnia 19 grudnia 2020 r.

3.3 Dokumentowanie procesu przyznania dotacji, wynikającego z art. 68 *uSBL* oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz.

W dniu wszczęcia kontroli *Centrum* prowadziło dwa nabory.

Nabór nr 1.

Centrum w dniu 20 września 2019 r. opublikowało informację o naborze nr 1.

Termin składania wniosków dla naboru nr 1 upłynął w dniu 31 października 2019 r.

Kryteria oceny formalnej zostały określone zgodnie z § 2, 3, 4 oraz 5 rozporządzenia w sprawie dotacji celowych.

Ocena merytoryczna wniosków na dotacje celowe odbywała się w ramach trzech następujących po sobie etapów.

Centrum nie przedstawiło dokumentacji potwierdzającej, że przeprowadzona ocena merytoryczna odbywała się w oparciu o przesłanki z art. 68 ust. 2 *uSBL*.

Kontrolowany nie określił zasad przyznawania punktów w poszczególnych podobszarach oceny merytorycznej, pozwalającej na jednolitą ich interpretację przez osoby oceniające oraz systematyzującej zasady ich przyznawania.

Przedstawiona przez *Centrum* metodologia ustalania wysokości dotacji nie uszczegóławia, w jaki sposób opisane zasady przekładają się na wartość przyznawanych dotacji. *Centrum* nie posiada opisanych szczegółowych reguł podziału dotacji w oparciu o przesłanki zawarte w § 6 ust. 1 oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dotacji celowych.

W przypadku wniosków poddanych kontroli, dla których zostały zawarte umowy o przekazanie dotacji celowej ustalono, że wartość zakontraktowana odpowiada wielkości dotacji zawartej w informacji o przyznaniu dotacji przekazywanej poszczególnym instytutom Sieci.

Nabór nr 2.

Centrum w dniu 4 września 2020 r. opublikowało informację o naborze nr 2.

Termin składania wniosków dla naboru nr 2 upłynął w dniu 30 września 2020 r.

Kryteria oceny formalnej zostały określone zgodnie z § 2, 3, 4 oraz 5 rozporządzenia w sprawie dotacji celowych.

Ocena merytoryczna wniosków na dotacje celowe odbywała się w ramach czterech następujących po sobie etapów.

Ocena merytoryczna - zgodnie ze złożonymi w toku kontroli wyjaśnieniami - odbywała się w oparciu o kryteria zawarte w art. 68 ust. 2 *uSBŁ*.

Przedstawiona przez *Centrum* metodologia ustalania wysokości dotacji nie uszczegóławia, w jaki sposób opisane zasady przekładają się na wartość przyznawanych dotacji. *Centrum* nie posiada opisanych szczegółowych reguł podziału dotacji w oparciu o przesłanki zawarte w § 6 ust. 1 oraz § 6 ust. 2 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*.

W przypadku wniosków poddanych kontroli, dla których zostały zawarte umowy o przekazanie dotacji celowej ustalono, że wartość zakontraktowana odpowiada wielkości dotacji zawartej w *informacji o przyznaniu dotacji* przekazywanej poszczególnym *instytutom Sieci*.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Prezes *CŁ* przyznaje *instytutom Sieci* dotacje, o których mowa w art. 63 ust. 2 pkt 3 *uSBŁ*, na podstawie wniosków złożonych przez dyrektorów, w oparciu o roczny plan finansowy *CŁ*, z uwzględnieniem kierunków działalności *Sieci*, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 *uSBŁ*.

Przy przyznawaniu dotacji, o której mowa w art. 63 ust. 2 pkt 3 lit. a *uSBŁ* (dalej: *dotacja na projekt badawczy*) oraz w art. 63 ust. 2 pkt 3 lit. b *uSBŁ* (dalej: *dotacja na inwestycję*), Prezes bierze pod uwagę:

- 1) znaczenie zadań realizowanych przez instytut *Sieci* dla:
 - a) osiągnięcia celów określonych w strategiach działalności *Sieci*,
 - b) wzrostu innowacyjności gospodarki;
- 2) potencjał badawczy instytutu *Sieci*;
- 3) znaczenie inwestycji dla osiągnięcia celów polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa oraz dla realizacji polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.¹⁰⁷

Prezes przyznaje *instytutom Sieci* dotacje na podstawie umów.¹⁰⁸

W rozporządzeniu z dnia 6 września 2019 r. w *sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łuksiewicz*¹⁰⁹ (dalej: *rozporządzenie w sprawie dotacji celowych*) *Minister* określił:

¹⁰⁷ Art. 68 ust. 2 *uSBŁ*.

¹⁰⁸ Art. 68 ust. 3 *uSBŁ*.

¹⁰⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1761.

- 1) tryb przyznawania dotacji, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych we wnioskach o ich przyznanie;
- 2) sposób ustalania wysokości dotacji;
- 3) warunki i tryb rozliczania dotacji, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie rocznym i w raporcie końcowym z ich wykorzystania.¹¹⁰

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Departamentu Badań i Innowacji oraz Dyrektor Departamentu Finansów *dotacje celowe przyznawane były instytutom Sieci przez Prezesa CŁ na podstawie art. 68 ust. 1 w zw. z art. 63 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. 2020 poz. 2098 t.j.), rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 września 2019 r. w sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. z 2019 poz. 1761), art. 365 pkt 2b, pkt 4 lit. d ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2020 poz. 85 ze zm.) oraz art. 19 ust. 12 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 278).*¹¹¹

*Reguły dotyczące zasad aplikowania o środki w naborach 1 oraz 2 zostały określone w instrukcjach oraz objaśnieniach, które zostały opublikowane w dostępnej dla pracowników Łukasiewicza przestrzeni współdzielonej, przygotowanej na potrzeby komunikacji w ramach procesu. Dodatkowo materiały informujące o zasadach przyznawania punktów podczas kolejnych etapów oceny merytorycznej, zasadach tworzenia list rankingowych dla każdego z etapów oraz określające zasady pracy członków Grupy Badawczej Łukasiewicza oraz Rady Grup Badawczych Łukasiewicza, w zakresie terminów oceny zostały zaprezentowane na spotkaniach otwartych, realizowanych w formule on-line z zainteresowanymi złożeniem wniosków.*¹¹²

Centrum, w dniu wszczęcia kontroli, prowadziło dwa nabory. Dla naboru nr 1 termin składania wniosków upłynął w dniu 31 października 2019 r., natomiast dla naboru nr 2 w dniu 30 września 2020 r.

Nabory składały się z etapu oceny formalnej oraz oceny merytorycznej.

¹¹⁰ § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dotacji celowych.

¹¹¹ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

¹¹² Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 172) podpisane w dniu 8 października 2021 r.

Ocena formalna prowadzona była przez pracowników Departamentu Finansów i Kontroli Centrum.¹¹³

Ocena merytoryczna prowadzona była przez przedstawicieli Grup Badawczych Łukasiewicz i koordynowana przez pracowników Departamentu Badań i Innowacji Centrum Łukasiewicz. Zgodnie z wyjaśnieniami: *Grupy Badawcze Łukasiewicza zostały powołane w celu kreowania agendy badawczej Łukasiewicza, integracji i wymiany wiedzy oraz doświadczenia pomiędzy Instytutami Łukasiewicza, budowy konsorcjów naukowo-badawczych, a także oceny wniosków o dotacje celowe oraz zwiększenia środków pozyskiwanych na prace B+R w ramach Horyzontu Europa. W skład rozproszonego zespołu wchodzi 156 osób z 32 Instytutów Łukasiewicza. Nabór do Grup Badawczych Łukasiewicza polegał na delegowaniu wyznaczonych przez Dyрекcję każdego instytutu Łukasiewicza osób posiadających wysokie kompetencje w ramach tematyki Kierunku Działalności Łukasiewicza odpowiadającemu konkretnej Grupie Badawczej Łukasiewicza, tj. Zdrowie, Inteligentna i Czysta Mobilność, Zrównoważona Gospodarka i Energia oraz Transformacja Cyfrowa.*¹¹⁴

Kontrolą objęto 11 wniosków¹¹⁵, które zostały złożone przez dyrektorów instytutów Sieci w ramach prowadzonego przez CŁ naboru nr 1 i naboru nr 2. Do wytypowanej próby zakwalifikowano wnioski o dotację na projekt badawczy oraz wnioski o dotację na inwestycję, na podstawie których przyznano dotację jak i te, na podstawie których wydano decyzję o odmowie jej przyznania.

Mając na względzie, że Centrum nie posiada dokumentacji stanowiącej podsumowanie prowadzonych naborów - populację, z której dokonano doboru próby, stanowiły wnioski wykazane w Zestawieniu wniosków o przyznanie dotacji składanych przez dyrektorów

¹¹³ Po zmianie Regulaminu organizacyjnego Centrum – Departament Finansów.

¹¹⁴ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

¹¹⁵ 1. nabór nr 1, wniosek poz. nr 16: (PB)_FUN-ERGIA –

2. nabór nr 1, wniosek poz. nr 60: (I)_POLSiC –)

poz. nr 301: (PB)_KPCP4.0 –

nr 254: (I)_Multiloco –

nr 296: (PB)_TeleKaTeG –

wniosek poz. nr 334: (PB)_MOTO-KOMP –

7. nabór nr 2, wniosek poz. nr 361: (I)_PRINGMETAL –

8. nabór nr 2, wniosek poz. nr 363: (PB)_EVSIC –

nr 365: (PB)_4WHED PL –

wniosek nr 367: (I)_BacViroBank –

wniosek nr 389: (PB)_GaNPack –

3. nabór nr 1, wniosek

4. nabór nr 1, wniosek poz.

5. nabór nr 1, wniosek poz.

6. nabór nr 1,

9. nabór nr 2, wniosek

10. nabór nr 2,

11. nabór nr 2,

*instytutów Sieci w trybie art. 68 uSBL z dnia 30 lipca 2021 r., sporządzonym na potrzeby prowadzonej kontroli, skorygowane przez Kontrolowanego w dniu 15 września 2021 r.*¹¹⁶

1) Nabór nr 1.

W ramach naboru nr 1:

- złożono 381 wniosków o przyznanie dotacji, w tym 306 o *dotację na projekt badawczy* i 75 o *dotację na inwestycję*,
- na dzień wszczęcia kontroli Prezes CŁ przyznał 29 dotacji, w tym 18 *dotacji na projekt badawczy* oraz 11 *dotacji na inwestycję*.

Dotacje celowe przyznawane były na podstawie wniosków składanych przez *instytuty Sieci* z uwzględnieniem kierunków działalności Sieci, wyznaczonych przez Radę Centrum Łukasiewicz w uchwale nr 5/2019 z dnia 3 października 2019 r. w *sprawie wyznaczania kierunków działalności Sieci Badawczej Łukasiewicz na 2020 r.*

Wszystkie wnioski zostały złożone w terminie zgodnym z § 14 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*, tj. do dnia 31 października 2019 r.

Ocena formalna.

Centrum w dniu 20 września 2019 r. opublikowało informację o naborze nr 1. Zgodnie z przedstawionym wyjaśnieniem: *pliki dot. Naboru nr 1 publikowane były w „Kontenerze” dysku wspólnym opartym o rozwiązania chmurowe, dostępnym dla pracowników instytutów Łukasiewicza.*¹¹⁷

Kryteria oceny formalnej zostały określone zgodnie z § 2, 3, 4 oraz 5 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*.

Przeprowadzona ocena dokumentowana była przy pomocy *Karty oceny formalnej*.

Jako uchybienie należy wskazać brak daty podpisania przedmiotowej karty przez *osoby zaangażowane w obsługę procesu* w przypadku wszystkich skontrolowanych wniosków. W ocenie Kontrolujących zasadnym byłoby również złożenie podpisu przez osoby oceniające, w sposób umożliwiający ich identyfikację.

W przypadku złożenia wniosku niespełniającego wymogów określonych w § 3 albo § 4 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*, Prezes CŁ wzywał dyrektorów *instytutów Sieci* do

¹¹⁶ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 137) podpisane w dniu 15 września 2021 r.

¹¹⁷ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 139) podpisane w dniu 15 września 2021 r.

usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

Wszystkie korekty wniosków, poddane kontroli szczegółowej w ramach wytypowanej próby, zostały złożone w wyznaczonym przez Prezesa CŁ terminie.

Ocena wniosków - po usunięciu braków - dokumentowana była za pomocą *Karty oceny formalnej – po poprawkach*.

Brak daty podpisania ww. kart przez osoby zaangażowane w obsługę procesu należy również uznać za uchybienie.

Główne etapy oceny formalnej skontrolowanych wniosków przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Nr z wykazu ¹¹⁸	Wnioskodawca	Data złożenia wniosku	Ocena formalna	Uwagi do wnioskodawcy	Data* otrzymania pisma przez Instytut (zpo)**	Data złożenia wniosku po korekcie	Ocena formalna po korekcie	Data* pisma informującego o zakończeniu oceny formalnej
1.	16	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	31.10.2019	Tak Brak daty oceny.	31.12.2019	09.01.2020	22.01.2020	Tak Brak daty oceny.	17.03.2020
2.	60(59)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	30.10.2019	Tak Brak daty oceny.	03.01.2020	-	brak	nie dotyczy	17.03.2020
3.	301(298)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	31.10.2019	Tak Brak daty oceny.	02.01.2020	09.01.2020	21.01.2020	Tak Brak daty oceny.	17.03.2020
4.	254(252)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	31.10.2019	Tak Brak daty oceny.	08.01.2020	10.01.2020	24.01.2020	Tak Brak daty oceny.	17.03.2020
5.	296(293)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	31.10.2019	Tak Brak daty oceny.	13.01.2020	-	17.01.2020	Tak Brak daty oceny.	17.03.2020
6.	334(331)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	30.10.2019	Tak Brak daty oceny.	08.01.2020	13.01.2020	22.01.2020	Tak Brak daty oceny.	17.03.2020

*Dane na podstawie oświadczenia CŁ (pismo nr DKO.061.1.2022 z dnia 16 lutego 2022 r.).

**Za potwierdzeniem odbioru

¹¹⁸ Zestawienie wniosków o przyznanie dotacji składanych przez dyrektorów instytutów Sieci w trybie art. 68 uSBŁ z dnia 30 lipca 2021 r. / Zestawienie wniosków o przyznanie dotacji składanych przez dyrektorów instytutów Sieci w trybie art. 68 uSBŁ z dnia 15 września 2021 r. – korekta.

W toku czynności kontrolnych ustalono:

- zgodnie z *Kartą oceny formalnej - po poprawkach wniosku - Sieci Badawczej Łukasiewicz - Instytut* (poz. 254) projekt, którego dotyczy inwestycja nie wpisuje się w cele i kierunki Sieci.

*Centrum Łukasiewicz wyjaśniło: W karcie oceny formalnej po poprawkach dotyczącej wniosku nr 254 pojawił się błąd techniczny. Wniosek wpisuje się w cele i kierunki Sieci Badawczej Łukasiewicz. W karcie oceny formalnej pierwotnego wniosku pkt.II.9 został pozytywnie zweryfikowany, dlatego też Instytut nie był wzywany do poprawek odnośnie tego punktu. (...)*¹¹⁹

- zgodnie z *Kartą oceny formalnej - po poprawkach wniosku - Sieci Badawczej Łukasiewicz - Instytut* (poz. 296) obszar wykazany w polu III.10 nie został oceniony (tj. w karcie pozostało puste pole). *Centrum Łukasiewicz wyjaśniło: W karcie oceny formalnej po poprawkach wniosku nr 296 pojawił się błąd techniczny. W pierwotnej karcie wniosku w pkt.III.10 został pozytywnie zweryfikowany, dlatego też Instytut nie był wzywany do poprawek odnośnie tego punktu. (...)*¹²⁰

Ocena merytoryczna.

Ocenie merytorycznej podlegały wnioski, które pozytywnie przeszły etap oceny formalnej.

Ocena merytoryczna wniosków na dotacje celowe odbywała się w ramach trzech następujących po sobie etapów. Zgodnie z przedstawionym przez CŁ opisem proces ten przedstawiał się następująco:

- *Etap 1: Wstępna selekcja projektów przez członków Grup Badawczych Łukasiewicza – głosowanie przy pomocy formularza elektronicznego. Każdy biorący udział w głosowaniu miał do rozdysponowania 5 punktów, które mógł przeznaczyć na maksymalnie 5 projektów badawczych oraz 3 punkty, przeznaczone do rozdysponowania na projekty inwestycyjne. Możliwe było przypisanie jednemu projektowi większej niż 1 liczby punktów. W ramach tego etapu wyłoniono 80 projektów badawczych oraz 20 inwestycyjnych, które zakwalifikowały się do Etapu 2.*
- *Etap 2: Priorytetyzacja projektów wewnątrz każdej Grupy Badawczej Łukasiewicza – w ramach tego etapu autorzy projektów, które pomyślnie przeszły przez Etap 1 przedstawiali w trakcie Paneli Projektowych swoje pomysły w formie dziesięciominutowych prezentacji (...). Po zakończeniu Paneli, przedstawiciele Grup*

¹¹⁹ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 141) podpisane w dniu 15 września 2021 r.

¹²⁰ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 142) podpisane w dniu 15 września 2021 r.

badawczych Łukasiewicza dokonywali ocen zgodnie z procedurą obowiązującą w Etapie 1. (...) W ramach tego etapu wyselekcjonowano 20 najlepszych wg oceniających projektów badawczych oraz 12 projektów inwestycyjnych (...).

- *Etap 3: Spotkanie Rad Grup Badawczych Łukasiewicza i utworzenie listy rankingowej wspólnej dla całego Łukasiewicza – projekty wyłonione w ramach Etapu 2 prezentowane były raz jeszcze przed członkami Rad Grup Badawczych Łukasiewicza, którzy (...) przy pomocy formularzy elektronicznych mogli dokonywać ocen w sposób analogiczny do formuły opisanej w poprzednich Etapach. Na podstawie ocen dokonanych w tym Etapie, utworzono listy rankingowe projektów rekomendowanych do dofinansowania.*¹²¹

W toku czynności kontrolnych Centrum przedstawiło korektę wyjaśnień przedstawionych Kontrolerom w dniu 30 sierpnia 2021 r. o następującej treści: *Informujemy, iż w dokumencie stanowiącym odpowiedź na polecenie nr 114, znalazł się błąd, mylnie wskazujący wartość 80 w kontekście liczby projektów badawczych, które zakwalifikowały się do drugiego etapu oceny merytorycznej w naborze nr 1. Błąd wynikał z interpretacji zapisu dotyczącego założeń naboru, który głosił, iż do etapu drugiego zakwalifikowane może być „Maksymalnie do 80 projektów”. Faktyczna liczba projektów, które zakwalifikowały się do drugiego etapu oceny merytorycznej wynosiła 58.*¹²²

Centrum przedstawiło również korektę wyjaśnień dotyczących liczby wniosków inwestycyjnych zakwalifikowanych do Etapu 2 oceny merytorycznej: *W trakcie formułowania odpowiedzi na pytanie nr 114 doszło do pomyłki wynikającej z błędnej interpretacji zapisu zamieszczonego w przygotowanej po przeprowadzonym naborze prezentacji. Do etapu 2 oceny merytorycznej zakwalifikowane zostały 23 projekty inwestycyjne (...).*¹²³

Zgodnie z art. 68 ust. 2 *uSBŁ* przy przyznawaniu dotacji Prezes Centrum powinien brać pod uwagę:

- 1) znaczenie zadań realizowanych przez instytut Sieci dla:
 - a) osiągnięcia celów określonych w strategiach działalności Sieci,
 - b) wzrostu innowacyjności gospodarki;
- 2) potencjał badawczy instytutu Sieci;

¹²¹ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

¹²² Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 143) podpisane w dniu 14 września 2021 r.

¹²³ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 174) podpisane w dniu 8 października 2021 r.

- 3) znaczenie inwestycji dla osiągnięcia celów polityki gospodarczej i innowacyjnej państwa oraz dla realizacji polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.¹²⁴

W toku czynności kontrolnych zwrócono się do *Centrum* z prośbą o wskazanie, na jaki etapie prowadzonej oceny wniosków oraz przy wykorzystaniu jakich narzędzi prowadzona była ocena w oparciu o ww. kryteria. CŁ wyjaśniło, że *przed rozpoczęciem procesu oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie projektów z dotacji celowych na rok 2020, zakomunikowano biorącym udział w ocenie członkom Grup Badawczych Łukasiewicza, iż ocena merytoryczna wniosków będzie dokonywana w oparciu o kryteria ustawowe. Takie stanowisko zostało także przedstawione na spotkaniu w dniu 16.03.2020 r. Kryteria oceny określone w ustawie nie były uszczegóławiane i przedstawiciele GBŁ oraz RGBŁ opierali się na ich brzmieniu wynikającym z ustawy.*

*Przepisy rozporządzenia i ustawy nie określają wymogu przygotowywania dokumentacji uzasadniającej przyznaną przez oceniających punktację. Przedstawiciele GBŁ oraz RGBŁ dokonywali indywidualnej oceny wniosków przyznając im punkty. W ocenie tej nie sporządzano dodatkowej dokumentacji, zadaniem przedstawicieli GBŁ i RGBŁ było przyznanie projektom punktów biorąc pod uwagę kryteria oceny wynikające z przepisów ustawy.*¹²⁵

Wobec nieprzedstawienia dowodów oraz mając na uwadze obowiązujące ustawowe przesłanki oceny wniosków o dotację jak i złożone w toku czynności kontrolnych wyjaśnienia, nie można potwierdzić, że przeprowadzona ocena merytoryczna odbywała się w oparciu o przesłanki wskazane w art. 68 ust. 2 *uSBŁ*.

Nieokreślenie przez Kontrolowanego metodologii przyznawania punktów w poszczególnych podobszarach nie pozwoliło na weryfikację, czy w procesie oceny wniosków przestrzegano zasad jednolitości oceny, a także obiektywizmu i przejrzystości.

W toku czynności kontrolnych ustalono również, że *Centrum* nie posiada dokumentacji stanowiącej podsumowanie poszczególnych etapów naboru. Kontrolowany wyjaśnił: *Dotychczas przeprowadzone w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz dwa nabory na projekty i inwestycje finansowane lub dofinansowane z dotacji celowych nie zostały jeszcze zamknięte i podsumowane ostatecznym protokołem.*¹²⁶

¹²⁴ Art. 68 ust. 2 *uSBŁ*.

¹²⁵ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 145) podpisane w dniu 15 września 2021 r.

¹²⁶ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 123) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

Wyniki prowadzonej oceny, czy to formalnej czy też poszczególnych etapów oceny merytorycznej, nie były zatwierdzane przez Prezesa CŁ. Centrum wyjaśniło: *Biorąc pod uwagę przepisy art. 68 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 września 2019 r. w sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, Prezes Centrum Łukasiewicz po zakończeniu oceny wniosków przekazał Dyrektorom Instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz, z których projekty zostały wybrane do dofinansowania, informacje o przyznaniu dotacji i jej wysokości w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym.*

Z powyższych przepisów nie wynika obowiązek zatwierdzania wyników poszczególnych etapów oceny wniosków, a jedynie obowiązek przekazania informacji o przyznaniu dotacji.

Tym niemniej przekazanie Instytutowi podpisanego przez Prezesa pisma o wysokości przyznanej dotacji jest równocześnie aktem zatwierdzenia tego procesu decyzyjnego w zakresie przyznania dotacji.¹²⁷

W ocenie Kontrolujących, pomimo braku ustawowego obowiązku sporządzenia dokumentacji stanowiącej podsumowanie kolejnych etapów prowadzonej oceny, zasadnym byłoby wzmoczenie nadzoru nad jego przebiegiem, poprzez sporządzanie protokołów częściowych. Zasadność powyższego wniosku mogą potwierdzać liczne korekty zestawień, informacji co do przebiegu naboru, wykazywanej liczby złożonych wniosków, wykazywanej liczby wniosków skierowanych do kolejnego etapu przedkładane Kontrolerom przez Centrum.

Należy jednocześnie odróżnić czynność przekazania przez Prezesa Centrum informacji o wysokości przyznanej dotacji poszczególnym instytutom, od zatwierdzenia/potwierdzenia poprawności poszczególnych etapów oceny złożonych wniosków, stanowiącego podstawę do dalszych czynności - skierowania wytypowanego wniosku do kolejnego etapu oceny bądź zakwalifikowania do dofinansowania. Na powyższe ustalenia miał również wpływ brak jednoznacznych zasad oceny.

Podczas weryfikacji wniosków poddanych kontroli szczegółowej stwierdzono różnice w liczbie przyznanych punktów (dotyczy wniosków poz. nr 296: (PB)_TeleKaTeG, poz. nr 334: (PB)_MOTO-KOMP) wykazanych w listach sprawdzających oraz w przedstawionych roboczych zestawieniach - bez wskazania, która z przyznanych punktacji jest ostateczna. Z przekazanych wyjaśnień Centrum wynika, iż był to wynik błędów osób oceniających

¹²⁷ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 144) podpisane w dniu 15 września 2021 r.

wnioski, które oddawały swój głos po terminie albo powielają głosowanie.¹²⁸ W ocenie Kontrolujących powyżej stwierdzony stan faktyczny powinien zostać opisany oraz podsumowany poprzez wskazanie ostatecznej przyznanej liczby punktów w protokole lub dokumencie podobnej rangi.

Lista rankingowa.

W ramach *Etapu 3* zostało wybranych 20 najlepiej ocenionych projektów badawczych oraz 12 projektów inwestycyjnych, zgodnie z następującym kluczem:

- 8 projektów badawczych i 4 projekty inwestycyjne w ramach Kierunku: *Zrównowazona Gospodarka i Energia*,
- 3 projekty badawcze i 2 projekty inwestycyjne w ramach Kierunku: *Transformacja Cyfrowa*,
- 5 projektów badawczych i 4 projekty inwestycyjne w ramach Kierunku: *Inteligentna Mobilność*,
- 4 projekty badawcze i 2 projekty inwestycyjne w ramach Kierunku: *Zdrowie*.¹²⁹

Lista rankingowa wniosków rekomendowanych do przyznania dotacji celowych została utworzona podczas *Etapu 4* - spośród wniosków najwyżej ocenionych w *Etapie 3* i upubliczniona w dniu 15 maja 2020 r.

Ustalanie wysokości dotacji celowych.

Zgodnie z § 6 rozporządzenia w sprawie dotacji celowych przy ustalaniu wysokości:

- 1) dotacji na projekt badawczy uwzględnia się:
 - a) wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie państwa na dany rok na projekty badawcze realizowane przez instytuty Sieci,
 - b) koszt realizacji projektu badawczego,
 - c) wkład instytutu Sieci w transfer wiedzy oraz wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do gospodarki ustalony na podstawie udziału przychodów instytutu Sieci za sprzedaży usług badawczych w całości jego przychodów;
- 2) dotacji na inwestycję uwzględnia się:
 - a) wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie państwa na dany rok na inwestycje realizowane przez instytuty Sieci,
 - b) wartość kosztorysową inwestycji,

¹²⁸ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 175, 176) podpisane w dniu 6 października 2021 r.

¹²⁹ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

- c) znaczenie inwestycji dla osiągnięcia celów wskazanych w strategii działalności Sieci i realizacji kierunków działalności Sieci wyznaczonych przez Radę Centrum Łukasiewicz na dany rok.

Centrum w wyjaśnieniach z dnia 30 sierpnia 2021 r.¹³⁰ przedstawiło zasady ustalania wysokości przyznawanej dotacji. Opisane zasady, w dniu 16 września 2021 r. uzupełniono o następującą informację: mając na względzie (...) zapisy rozporządzenia, przy ustalaniu wysokości dotacji uwzględniane były wszystkie ww. Kryteria. Ich ocena dokonywana była przez Centrum Łukasiewicz na bazie informacji zawartych we wnioskach projektowych. W przypadku „wkładu instytutu Sieci w transfer wiedzy oraz wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do gospodarki ustalany na podstawie udziału przychodów instytutu Sieci ze sprzedaży usług badawczych w całości jego przychodów” były to informacje zawarte w punkcie VI wniosku wskazujące wysokość środków finansowych uzyskanych przez instytut ze sprzedaży usług badawczych.

W odniesieniu do kryterium „znaczenie inwestycji dla osiągania celów wskazanych w strategiach działalności Sieci i realizacji kierunków działalności Sieci wyznaczonych przez Radę Centrum Łukasiewicz na dany rok” były to informacje zawarte w punkcie II wniosku, w szczególności podpunktu: 5 zawierającego opis projektu badawczego którego realizacji będzie dotyczyła inwestycja i jego znaczenie dla Sieci oraz działań wskazanych w strategiach działalności Sieci, a także podpunktu 8 - wkład inwestycji w rozwój potencjał instytutu Sieci.¹³¹

Przedstawiona przez Centrum metodologia ustalania wysokości dotacji nie uszczegóławia, w jaki sposób opisane zasady przekładają się na wartość przyznawanych dotacji. Centrum nie posiada opisanych szczegółowych reguł podziału dotacji w oparciu o przesłanki zawarte w § 6 ust. 1 oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dotacji celowych. W ocenie Kontrolujących, posiadanie ww. dokumentacji pozwoliłoby na udokumentowanie stosowania w procesie przyznania dotacji zasad przejrzystości i obiektywizmu.

Umowy o dotację.

W przypadku wniosków poddanych kontroli, dla których zostały zawarte umowy o przekazanie dotacji celowej ustalono, że wartość zakontraktowana odpowiada wielkości dotacji zawartej w informacji o przyznaniu dotacji przekazywanej poszczególnym instytutom Sieci.

¹³⁰ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

¹³¹ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 146) podpisane w dniu 16 września 2021 r.

Główne etapy oceny merytorycznej skontrolowanych wniosków przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Nr z wykazu ¹³²	Wnioskodawca	Etap 1 oceny merytorycznej: data punkty	Etap 2 oceny merytorycznej: data punkty	Etap 3 oceny merytorycznej: data punkty	Data informacji o odmowie przyznania dotacji/o przyznaniu dotacji.	Data umowy o przekazaniu dotacji
1.	16	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	03 - 04.2020 0	nie dotyczy	nie dotyczy	Odmowa. 29.07.2021	nie dotyczy
2.	60(59)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	Odmowa. 25.08.2021	nie dotyczy
3.	301(298)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	03 - 04.2020 1	1-21.04.2020 2	nie dotyczy	Odmowa. 30.07.2021	nie dotyczy
4.	254(252)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	03 - 04.2020 10	1-21.04.2020 11	23-27.04.2020 8	Przyznanie dotacji. 05.10.2020.	29.10.2020 Tak
5.	296(293)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	03 - 04.2020 4	1-21.04.2020 11	23-27.04.2020 7	Przyznanie dotacji. 05.10.2020.	28.10.2020 Tak
6.	334(331)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	03 - 04.2020 6	1-21.04.2020 7	23-26.04.2020 6	Przyznanie dotacji. 05.10.2020	29.10.2020 Tak

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

¹³² Zestawienie wniosków o przyznanie dotacji składanych przez dyrektorów instytutów Sieci w trybie art. 68 uSBL.

2) Nabór nr 2.

W ramach naboru nr 2:

- złożono 151 wniosków o przyznanie dotacji, w tym 127 o *dotację na projekt badawczy* i 24 o *dotację na inwestycję*,
- na dzień wszczęcia kontroli Prezes CŁ przyznał 46 dotacji, w tym 25 *dotacji na projekt badawczy*, 13 *dotacji na projekt badawczy – Doskonałość Naukowa* oraz 8 *dotacji na inwestycję*.

Wszystkie wnioski zostały złożone w terminie zgodnym z § 2 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych* tj. do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, na który dotacja ma zostać przyznana.

Dotacje celowe przyznawane były na podstawie wniosków składanych przez *instytuty Sieci* z uwzględnieniem kierunków działalności Sieci, wyznaczonych przez Radę *Centrum Łukasiewicz* w uchwale nr 8/2020 z dnia 28 lipca 2020 r. w *sprawie wyznaczania kierunków działalności Sieci Badawczej Łukasiewicz na 2021 r.*

Ocena formalna.

Centrum w dniu 4 września 2020 r. opublikowało za pośrednictwem Intranetu *Łukasiewicz* informację o naborze nr 2.

Kryteria oceny formalnej zostały określone zgodnie z § 2, 3, 4 oraz 5 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*.

Przeprowadzona ocena dokumentowana była przy pomocy *Karty oceny formalnej*.

Jako uchybienie należy wskazać brak daty podpisania przedmiotowej karty przez *osoby zaangażowane w obsługę procesu* w przypadku wszystkich skontrolowanych wniosków. W ocenie Kontrolujących, uzasadnione byłoby również złożenie podpisu przez osoby oceniające w sposób umożliwiający ich identyfikację.

W przypadku złożenia wniosku niespełniającego wymogów określonych w § 3 albo § 4 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*, Prezes CŁ wzywał dyrektorów *instytutów Sieci* do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

Wszystkie korekty wniosków poddane kontroli szczegółowej w ramach wytypowanej próby, zostały złożone w wyznaczonym przez Prezesa CŁ terminie.

Ocena wniosków - po usunięciu braków - dokumentowana była za pomocą *Karty oceny formalnej – po poprawkach*.

Brak daty podpisania ww. kart przez osoby zaangażowane w obsługę procesu również należy uznać za uchybienie.

Główne etapy oceny formalnej skontrolowanych wniosków przedstawia poniższe zestawienie:

L.p.	Nr z wykazu ¹³³	Wnioskodawca	Data złożenia wniosku	Ocena formalna	Uwagi do wnioskodawcy	Data* otrzymania pisma przez Instytut (pzpo)**	Data złożenia wniosku po korekcie	Ocena formalna po korekcie	Data* pisma informującego o zakończeniu oceny formalnej
1.	361(358)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	30.09.2020	Tak Brak daty oceny.	25.11.2020	26.11.2020	10.12.2020	Tak Brak daty oceny.	24.03.2021
2.	363(360)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	30.09.2020	Tak Brak daty oceny.	25.11.2020	26.11.2020	07.12.2020	Tak Brak daty oceny.	24.03.2021
3.	365(362)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	30.09.2020	Tak Brak daty oceny.	25.11.2020	26.11.2020	10.12.2020	Tak Brak daty oceny.	08.02.2021
4.	367(364)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	30.09.2020	Tak Brak daty oceny.	10.11.2020	12.11.2020	25.11.2020	Tak Brak daty oceny.	26.03.2021
5.	389(386)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	30.09.2020	Tak Brak daty oceny.	25.11.2020	26.11.2020	10.12.2020	Tak Brak daty oceny.	24.03.2021

*Dane na podstawie oświadczenia CŁ (pismo nr DKO.061.1.2022 z dnia 16 lutego 2022 r.).

**Przesyłka za potwierdzeniem odbioru.

Ocena merytoryczna.

Ocenie merytorycznej podlegały wnioski, które pozytywnie przeszły etap oceny formalnej.

Ocena merytoryczna wniosków na dotacje celowe odbywała się w ramach następujących etapów:

Etap pierwszy poprzedziło spotkanie informacyjne zorganizowane przez DBI w dniu 22 marca 2021 r. w MS Teams. W trakcie ww. Spotkania omówiono zasady oceny wniosków zgodnie z ww. kryteriami oraz przedstawiono wyniki konsultacji z biznesem, które prowadzone były w lutym 2021 roku i których celem była identyfikacja kluczowych zagadnień związanych z Programami Łukasiewicza z perspektywy biznesu. Wnioski zostały udostępnione biorącym

¹³³ Zestawienie wniosków o przyznanie dotacji składanych przez dyrektorów instytutów Sieci w trybie art. 68 uSBL.

udział w ocenie merytorycznej członkom Grup Badawczych Łukasiewicza w dniu 23 marca 2021 r. (projekty badawcze) oraz 24 marca 2021 r. (inwestycje). W drugim etapie procesu zorganizowane zostały panele z udziałem członków GBŁ w celu prezentacji projektów zgłoszonych w naborze. Każdy wnioskodawca miał 6 minut na przedstawienie założeń projektu, a następnie 4 minuty na dyskusję. W przypadku panelu dotyczącego projektów inwestycyjnych uczestnikami byli członkowie Rad GBŁ. W trzecim etapie odbyło się głosowanie w oparciu o narzędzie MS Forms, zaś w czwartym etapie na podstawie dokonanych ocen opracowana została lista rankingowa projektów oraz określone zostały poziomy dofinansowania projektów (w oparciu o kryteria wskazane w rozporządzeniu dotyczącym dotacji celowych).¹³⁴

Jak wyjaśniło Centrum: w ramach naboru 2 zostały kryteria oceny merytorycznej wskazane w ustawie. Przypisanie kryteriów przedstawia załącznik nr 2.¹³⁵

Dodatkowo CŁ przekazało dokument *Kryteria oceny – oznaczenie kryteriów ustawowych*, w którym przypisano poszczególne kryteria oceny do kryteriów zawartych w art. 68 ust. 2 *uSBŁ*.¹³⁶

W toku czynności kontrolnych ustalono również, że Centrum nie posiada dokumentacji stanowiącej podsumowanie poszczególnych etapów prowadzonego naboru.

Kontrolowany wyjaśnił: Prezes CŁ zatwierdzał ostateczne wyniki oceny, utworzone w oparciu o wyniki poszczególnych etapów. Ustawa z dnia 21.02.2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicza (Dz. Ustaw 2020, poz. 2098) i Rozporządzenie Ministra z dnia 6.09.2019 r. w sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicza (Dz. Ustaw 2019, poz. 1761) nie wymagają zatwierdzania przez Prezesa CŁ poszczególnych etapów oceny oraz tworzenia dokumentacji potwierdzającej ten fakt.¹³⁷

W ocenie Kontrolujących, pomimo braku ustawowego obowiązku sporządzenia dokumentacji stanowiącej podsumowanie etapów procesu prowadzonej oceny, zasadnym byłoby wzmoczenie nadzoru nad jego przebiegiem, poprzez sporządzanie protokołów częściowych, co pozwoliłoby na udokumentowanie stosowania w procesie przyznania dotacji zasad przejrzystości oraz obiektywizmu.

Kontrolujący widzą również zasadność wdrożenia - podczas prowadzonej oceny merytorycznej wniosków - mechanizmu pozwalającego na korektę złożonych wniosków z uwagi na błędy

¹³⁴ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

¹³⁵ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 158) podpisane w dniu 16 września 2021 r.

¹³⁶ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 183) podpisane w dniu 6 października 2021 r.

¹³⁷ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 184) podpisane w dniu 8 października 2021 r.

zidentyfikowane podczas ich analizy oraz oceny. Pozwoliłoby to wyeliminować przypadki objęcia dofinansowaniem tych wniosków, które zdaniem części składu oceniającego, zawierają istotne błędy lub braki. Potwierdzeniem jest karta oceny merytorycznej wniosku 367 zawierająca następujące uwagi: *Brak określenia TRL; Kamienie milowe nie zostały prawidłowo opisane; Wnioskodawca nie podał szczegółów o możliwych przychodach generowanych z rynku. Podane informacje są zbyt ogólne; Wnioskodawca nie przedstawił informacji o szczegółach zagospodarowania infrastruktury; Nie wykazano, aby koszty realizacji inwestycji oraz skorelowanego PB będą niższe od potencjalnie uzyskanych przychodów (...).*¹³⁸

Jak wyjaśniło Centrum: *Zasady korekty oraz wyjaśnień co do treści złożonych wniosków określa § 5 Rozporządzenia z dnia 6 września 2019 r. w sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. Ustaw z dnia 16 września 2019 r., poz. 1761). W ramach prowadzonych naborów nr 1 oraz nr 2 Centrum Łukasiewicz nie wprowadzało innych regulacji w zakresie dokonywania korekt oraz wyjaśnień co do treści złożonych wniosków w zakresie merytorycznych uwag osób oceniających.*¹³⁹

Lista rankingowa.

Jak wyjaśniło Centrum Łukasiewicz, listy rankingowe dla wniosków o dotację na projekty badawcze oraz na inwestycje przygotowywane były w następujący sposób:

- 1) *pierwszym Projektem w rankingu jest Projekt o największej liczbie punktów uzyskanych z oceny merytorycznej, wybierany ze wszystkich Programów.*
- 2) *kolejnym Projektem do dofinansowania jest Projekt z innego Programu niż już zaklasyfikowany, w kolejności o najwyższej ocenie w stosunku do pozostałych Programów za wyjątkiem Programu Projektu z pierwszej pozycji listy do dofinansowanie, itd.;*
- 3) *cykl zamykany jest po wyborze Projektów z każdego Programu. Po tym rozpoczyna się wybór w tej samej kolejności co powyżej, czyli ponownie wybierany jest Projekt o najwyższej liczbie punktów z pozostałych Projektów ze wszystkich Programów, następnie kolejne Projekty o największej liczbie punktów z kolejnych Programów, aż zamknie się cykl wszystkich Programów.*

¹³⁸ Karta oceny merytorycznej.

¹³⁹ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 181) podpisane w dniu 8 października 2021 r.

*Procedurę kontynuuje się aż zostaną wybrane wszystkie projekty do zbiorczej listy rankingowej.*¹⁴⁰

Przedstawione do kontroli listy rankingowe zawierały - jak wyjaśniło Centrum - *jedynie te projekty, które w ramach oceny merytorycznej osiągnęły wartości progowe we wszystkich wymaganych punktach oceny.*¹⁴¹ Szczegóły dotyczące wartości progowych zostały przedstawione przez CŁ w wyjaśnieniach: *materiały informujące o zasadach przyznawania punktów podczas kolejnych etapów oceny merytorycznej, zasadach tworzenia list rankingowych dla każdego z etapów oraz określające zasady pracy członków Grupy Badawczej Łukasiewicza oraz Rady Grup Badawczych Łukasiewicza, w zakresie terminów oceny zostały zaprezentowane na spotkaniach otwartych, realizowanych w formule on-line z zainteresowanymi złożeniem wniosków. Obejmowały one także informacje na temat ww. wartości progowych.*¹⁴²

Ustalanie wysokości dotacji celowych.

Przy ustalaniu wysokości dotacji należy uwzględnić wymogi określone w § 6 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*. Przedstawiona przez Centrum w dniu 30 sierpnia 2021 r.¹⁴³ oraz w dniu 16 września 2021 r.¹⁴⁴ metodyka ustalania wysokości przyznawanych dotacji, w ocenie Kontrolujących nie uszczegóławia, w jaki sposób opisane zasady przekładają się na wartość przyznawanych dotacji. Centrum nie posiada opisanych szczegółowych reguł podziału dotacji w oparciu o przesłanki zawarte w § 6 ust. 1 oraz § 6 ust. 2 *rozporządzenia w sprawie dotacji celowych*. Nadmienić należy, iż posiadanie szczegółowej dokumentacji w powyższym zakresie pozwoliłoby na udokumentowanie stosowania w procesie przyznania dotacji zasad przejrzystości oraz obiektywizmu.

Umowy o dotację.

W przypadku wniosków poddanych kontroli, dla których zostały zawarte umowy o przekazanie dotacji celowej ustalono, że wartość zakontraktowana odpowiada wielkości dotacji zawartej w *informacji o przyznaniu dotacji* przekazywanej poszczególnym *instytutom Sieci*.

¹⁴⁰ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

¹⁴¹ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 179) podpisane w dniu 8 października 2021 r.

¹⁴² Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 200) podpisane w dniu 15 października 2021 r.

¹⁴³ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 114) podpisane w dniu 30 sierpnia 2021 r.

¹⁴⁴ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 146) podpisane w dniu 16 września 2021 r.

Główne etapy oceny merytorycznej skontrolowanych wniosków przedstawia poniższe zestawienie:

L.p.	Nr z wykazu ¹⁴⁵	Wnioskodawca	Etap 3 oceny merytorycznej: data punkty	Data informacji o odmowie przyznania dotacji/o przyznaniu dotacji.	Data umowy o przekazaniu dotacji
1.	361(358)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	15 – 19.04.2021 15,19	Odmowa. 21.06.2021	nie dotyczy
2.	363(360)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	12 – 19.04.2021 8,33	Odmowa. 23.06.2021	nie dotyczy
3.	365(362)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	12 – 19.04.2021 11,64	Przyznanie dotacji. 26.05.2021	W trakcie sporządzania.
4.	367(364)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	15 – 19.04.2021 16,00	Przyznanie dotacji. 14.05.2021	12.07.2021
5.	389(386)	Sieć Badawcza Łukasiewicz -	08 – 19.04.2021 9,7	Przyznanie dotacji. 21.05.2021	09.07.2021

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

Podsumowanie:

Zgodnie z ustalonym stanem faktycznym nabory nr 1 oraz nr 2 nie zostały jeszcze zamknięte i podsumowane ostatecznym protokołem.

Mając na względzie fakt, że nabór nr 1 miał miejsce w październiku 2019 r., w ocenie Kontrolujących proces oceny wniosków i w dalszej kolejności tworzenia oraz zawierania umów z wnioskodawcami jest bardzo długotrwały. W efekcie powyższego skontrolowane wnioski, dla których przyznano dofinansowanie - na etapie konstruowania umów wymagały aktualizacji harmonogramów realizacji.

Na powyższe wpływ miały również obiektywne czynniki wskazane przez Kontrolowanego, w tym m.in.: data wydania decyzji o przyznaniu środków na dofinansowanie projektów oraz sytuacja pandemiczna w Polsce i ograniczenia z nią związane.

Ponadto - w ocenie Kontrolujących – zasadne byłoby opracowanie oraz wdrożenie procedury mającej na celu usystematyzowanie zasad obowiązujących podczas naboru, oceny, zatwierdzania wyników poszczególnych etapów i wyniku końcowego, tworzenia list rankingowych oraz ustalania wysokości przyznawanych dotacji w oparciu o kryteria wyznaczone w § 6 rozporządzenia w sprawie dotacji celowych oraz zasad pracy członków Grupy Badawczej Łukasiewicz i Rady Grup Badawczych Łukasiewicz, która służyłaby

¹⁴⁵ Zestawienie wniosków o przyznanie dotacji składanych przez dyrektorów instytutów Sieci w trybie art. 68 uSBŁ.

zapewnieniu transparentności poszczególnych etapów procesu przyznawania dotacji oraz usprawniałaby nadzór nad ww. procesem jako całością.

Przedstawione podczas kontroli *instrukcje, objaśnienia oraz materiały informacyjne*¹⁴⁶, na które *Centrum* zwraca uwagę, opisują proces w sposób ogólny a część z nich ma charakter „prezentacji”. Zasady prowadzonej oceny przedstawiane były na spotkaniach otwartych, realizowanych w formie on-line. Do kontroli *Centrum* nie przedłożyło żadnej wiążącej regulacji uszczegóławiającej zasady przyznawania środków dotacji - zawarte w *ustawie o Sieci Badawczej Łukasiewicz* oraz *rozporządzeniu w sprawie dotacji celowych*.

Jak ustalono ocena merytoryczna wniosków prowadzona była przez przedstawicieli *Grup Badawczych Łukasiewicz* oraz *Rad Grup Badawczych Łukasiewicza*. W ramach dotychczas prowadzonych naborów wpłynęły 532 wnioski o przyznanie dotacji. Przy takiej skali prowadzonej oceny wniosków, wskazane jest - w ocenie Kontrolujących – rozważenie wprowadzenia mechanizmów gwarantujących bezstronność i obiektywizm, w tym zasad wyłączenia pracowników wnioskodawców z oceny złożonych wniosków oraz zapewnienie bezstronności osób dokonujących oceny wniosków z uwagi na inne okoliczności niż wynikające z nawiązanego stosunku pracy.

Dyrektor Departamentu Finansów *Centrum* wyjaśnił, iż *należy zauważyć, że rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 września 2019 r. w sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz nie przewiduje obowiązku wprowadzenia specjalnej procedury zapewnienia bezstronności osób biorących udział w procedurze naboru i oceny złożonych wniosków. Jednak biorąc pod uwagę paradygmat bezstronności działania Centrum Łukasiewicz - w Centrum funkcjonuje w tym zakresie m.in. procedura zawierania umów o zachowaniu poufności. Umowy są zawierane z wszystkimi pracownikami Centrum Łukasiewicz oraz osobami czy podmiotami współpracującymi. Zachowanie poufności w zakresie wiedzy uzyskanej w toku oceny wniosków to niezwykle istotna kwestia biorąc pod uwagę treść wniosków na dofinansowanie realizacji projektów badawczych czy inwestycji. Pracownicy Centrum uczestniczący w procesie oceny wniosków zobowiązani są do zachowania bezstronności, co wynika naturalnie z zakresu obowiązków, w tym przestrzegania obowiązujących w Centrum przepisów. Analogiczne zasady obowiązują w stosunku do pracowników instytutów Łukasiewicza. Ponadto, w procesie oceny*

¹⁴⁶ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 172) podpisane w dniu 8 października 2021 r.

wniosków członkowie Grup Badawczych Łukasiewicza byli wyłączeni z oceniania wniosków złożonych przez własne instytuty¹⁴⁷.

Z powyższych wyjaśnień wynika, że *Centrum* nie przewidziało mechanizmu mającego na celu zapobieganie konfliktom interesów podczas prowadzonego naboru wniosków.

Pod rozważę Prezesa *Centrum*, Kontrolujący poddają rozważenie zmiany zasad oceny merytorycznej wniosków, w celu umożliwienia ich korekty z uwagi na ewentualne błędy bądź niespójności.

3.4 Prawdliwość prowadzenia gospodarki finansowej.

Mając na względzie ustalenia przedstawione w punkcie 3.4.2 niniejszego dokumentu, dotyczące prowadzenia ewidencji księgowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, działalność *Centrum Łukasiewicz* w obszarze *Prawdliwość prowadzenia gospodarki finansowej* ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

3.4.1 Prawdliwość wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 58 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz, przyznanej na rok 2019 w kwocie 1 500 000,00 zł.

Kontrolą objęto wydatkowanie środków w wysokości 980 679,49 zł, pochodzących z dotacji celowej przyznanej Decyzją nr 2/CŁ/2019 z dnia 12 lipca 2019 r.

Środki dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie nr MNiSW/CŁ/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

W dniu 12 lipca 2019 r. *Minister* przyznał *Centrum Łukasiewicz* dotację celową w wysokości 1 500 000,00 zł na inwestycje związane z obsługą realizacji zadań w 2019 r., określonych w art. 2 ust. 2 ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz, w ramach działania 10.2.1.3 *Finansowanie prac B+R oraz komercjalizacji ich wyników w podmiotach mających zdolność zastosowania ich wyników w praktyce*.¹⁴⁸

Do zadań *Centrum* określonych w art. 2 ust. 2 *uSBŁ* należy:

- 1) zapewnienie mechanizmów współpracy podmiotów tworzących Sieć;
- 2) zapewnienie środków finansowych na realizację celów Sieci;

¹⁴⁷ Wyjaśnienie CŁ (dot. pyt nr 136) podpisane w dniu 15 września 2021 r.

¹⁴⁸ Decyzja nr 2/CŁ/2019.

- 3) realizacja projektów badawczych w ramach celu Sieci, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1;
- 4) komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub know-how związanego z tymi wynikami, zwana dalej „komercjalizacją”;
- 5) współpraca międzynarodowa w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji.

W dniu 15 lipca 2019 r. została zawarta umowa nr MNiSW/CŁ/2019/1 (dalej: *Umowa*) pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego a *Centrum Łukasiewicz*.

Przedmiotem *Umowy* było określenie przeznaczenia, wysokości, sposobu przekazywania, terminu wykorzystania, terminu i sposobu rozliczenia oraz terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej przyznanej *Centrum* na rok budżetowy 2019 Decyzją nr 2/CŁ/2019 zwanej dalej „dotacją celową”.¹⁴⁹

Dotacja celowa przeznaczona jest na inwestycje związane z obsługą realizacji zadań określonych w art. 2 ust. 2 ustawy. Szczegółowy wykaz zadań inwestycyjnych zamieszczony został w załączniku (...) do umowy. Celem udzielenia dotacji jest zapewnienie możliwości wykonywania przez *Centrum Łukasiewicz* ustawowych zadań.¹⁵⁰

Zadania inwestycyjne finansowane ze środków dotacji celowej zostały określone w *Umowie* w następujący sposób:

L.p.	Zadanie inwestycyjne	Wartość szacunkowa w złotych	Nieprzekraczalny termin zakończenia wykonania inwestycji
1.	Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania	400 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
2.	Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)	300 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
3.	Zakupy związane z działaniami informacyjnymi i promocją oraz ewaluacją	400 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
4.	Zakupy związane z dostosowaniem powierzchni biurowej do potrzeb <i>Centrum</i>	400 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.

¹⁴⁹ § 1 Umowy nr MNiSW/CŁ/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r.

¹⁵⁰ § 2 Umowy nr MNiSW/CŁ/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r.

Zgodnie z *Umową* o przyznanie dotacji, zasady wypłacania środków były następujące: *Dotacja celowa przekazywana jest na pisemny wniosek Prezesa Centrum, w transzach.*¹⁵¹ *Pierwsza transza dotacji zostanie wypłacona po zawarciu umowy, nie później niż w terminie 20 dni od złożenia wniosku (...). Wysokość pierwszej transzy dotacji celowej nie może przekroczyć 40% kwoty przyznanej dotacji.*¹⁵²

*Centrum składa wnioski o wypłatę kolejnej transzy po wykorzystaniu 80 % dotychczas otrzymanych środków dotacji celowej.*¹⁵³

Do wniosku o kolejną transzę zgodnie z § 3 ust. 8 *Umowy* załącza się:

- zestawienie zrealizowanych zadań inwestycyjnych, wraz z wysokością środków wydatkowanych na ich realizację, w okresie objętym rozliczeniem,
- zestawienie zadań inwestycyjnych, planowanych do sfinansowania ze środków wskazanych we wniosku w okresie od daty założenia wniosku o wypłatę, do przewidywanej daty złożenia kolejnego wniosku o wypłatę transzy.

Centrum Łukasiewicz wystąpiło z wnioskiem o przekazanie I transzy dotacji celowej w wysokości 600 000,00 zł. Na przekazanym do kontroli wniosku nie widnieje data jego sporządzenia.

I transza dotacji celowej została przekazana *Centrum* w następujących terminach oraz wysokościach:

- w dniu 16.07.2019 r. – 115 000,00 zł,
- w dniu 24.07.2019 r. – 485 000,00 zł.

W dniu 14 października 2019 r. został zawarty aneks nr 1/2019 do umowy nr MNiSW/CL/2019/1. Aneks wprowadził zmiany w zakresie wartości zadań inwestycyjnych:

L.p.	Zadanie inwestycyjne	Wartość szacunkowa w złotych	Nieprzekraczalny termin zakończenia wykonania inwestycji
1.	Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania	600 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
2.	Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)	100 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.

¹⁵¹ § 3 ust. 4 *Umowy* nr MNiSW/CL/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r.

¹⁵² § 3 ust. 5 *Umowy* nr MNiSW/CL/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r.

¹⁵³ § 3 ust. 6 *Umowy* nr MNiSW/CL/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r.

3.	Zakupy związane z działaniami informacyjnymi i promocją oraz ewaluacją	400 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
4.	Zakupy związane z dostosowaniem powierzchni biurowej do potrzeb <i>Centrum</i>	400 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.

W dniu 18 grudnia 2019 r. Dyrektor Generalny skierował pismo¹⁵⁴ do *Ministerstwa* z wnioskiem o przekazanie II transzy dotacji celowej, w trybie określonym w § 3 ust. 7 *Umowy*. Dyrektor w piśmie poinformował, że wydatkowano 60% środków w ramach I transzy w wysokości 361 103,40 zł, zwrócił także uwagę na niespełnienie warunków wypłaty II transzy, o których mowa w § 3 ust. 6 *Umowy*. Wniosek o wypłatę kolejnej transzy mógł zostać złożony po wykorzystaniu 80% dotychczas otrzymanych środków dotacji celowej. W swoim wyjaśnieniu Dyrektor poinformował, że jest to wynikiem przedłużających się procedur związanych z zamówieniem i realizacją poszczególnych zakupów. Ponadto wyjaśnił, że: *Większość dostaw zaplanowano na okres około świąteczny, stąd prośba o umożliwienie wypłaty środków w III dekadzie grudnia w celu wywiązania się ze wszystkich zaciągniętych przez Centrum zobowiązań jeszcze w tym roku.*¹⁵⁵

W dniu 20 grudnia 2019 r. Dyrektor Generalny złożył pismo¹⁵⁶ korygujące pismo z dnia 18 grudnia 2019 r. oraz oświadczenie, że *Centrum Łukasiewicz* wydatkowało 60% środków dotacji celowej w ramach pierwszej transzy w wysokości 361 211,15 zł.

W załączeniu do pisma zgodnie z § 3 ust. 8 pkt 1 *Umowy* przekazano zestawienie zrealizowanych zadań:

1. Zakup wielofunkcyjnych urządzeń Canon – 140 665,26 zł,
2. Projekt aranżacji obszaru open space, sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia dotyczącego aranżacji open space, wykonanie aktualizacji projektu open space z uwzględnieniem nowego logo *Centrum Łukasiewicz*, dostawa oraz montaż open space – 220 545,89 zł.

Razem: 361 211,15 zł.

W załączeniu przekazano także, zgodnie z § 3 ust. 8 pkt 2 *Umowy*, zestawienie planowanych do realizacji zadań:

3. System informatyczno-analityczny, oprogramowanie i licencje do wizualizacji danych, Platforma na 15 miesięcy, licencji na program finansowo-

¹⁵⁴ Pismo nr CŁ/502/2019/BFK/AG.

¹⁵⁵ Pismo nr CŁ/502/2019/BFK/AG z dnia 18 grudnia 2019 r.

¹⁵⁶ Pismo nr CŁ/519/2019/BFK/AG.

księgowy , narzędzie do organizacji wirtualnych spotkań (licencje) –
739 334,74 zł,

4. Dostawa serwera na potrzeby działalności *Centrum Łukasiewicz* – 110 000,00 zł,
5. Zbudowanie layoutu serwisu wirtualnego biura prasowego wzorowanego graficznie na obecnie funkcjonującej stronie internetowej wraz z udziałem licencji na okres 36 miesięcy na wykorzystanie oprogramowania do prowadzenia serwisu oraz system informacji wizualnej służący do publikowania w czasie rzeczywistym przygotowanych przez *Centrum Łukasiewicz* treści – 288 000,00 zł.

Razem: 1 137 334,74 zł.

Wartość zrealizowanych zadań, wyszczególniona w piśmie z dnia 20 grudnia 2019 r., jest zgodna z wartością wydatkowanych środków z dotacji celowej. Wydatki dokumentują realizację zadań inwestycyjnych.

W dniu 20 grudnia 2019 r. został zawarty aneks nr 2/2019 do umowy nr MNiSW/CL/2019/1. Aneks wprowadził zmiany w zakresie zadań inwestycyjnych i ich wartości.

L.p.	Zadanie inwestycyjne	Wartość szacunkowa w złotych	Nieprzekraczalny termin zakończenia wykonania inwestycji
1.	Sprzęt i urządzenia komputerowe, oraz oprogramowania/licencje w tym specjalistyczne	880 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
2.	Serwer	110 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
3.	Zakupy związane z działaniami promocyjno-informacyjnymi m.in. wirtualne biuro prasowe (licencja powyżej 12 miesięcy), system informacji wizualnej (sklasyfikowany jako środek trwały)	288 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.
4.	Dostosowanie powierzchni biurowej do potrzeb <i>Centrum</i> (zagospodarowanie powierzchni open space sklasyfikowane jako środek trwały)	222 000,00 zł	31 grudnia 2019 r.

II transza dotacji celowej została przekazana *Centrum* w dniu 24 grudnia 2019 r. we wnioskowanej wysokości 900 000,00 zł.

Do obsługi finansowej kontrolowanej inwestycji, służył nieoprocentowany rachunek bankowy o numerze prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego Rejon Mazowiecki w Warszawie.

I transza środków - wypłacona w dwóch ratach - wpłynęła na rachunek bieżący prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego o numerze Jest to rachunek oprocentowany. W dniu 1 sierpnia 2019 r. całość środków w wysokości 600 107,75 zł (dotacja wraz z odsetkami) została przeksięgowana na rachunek bankowy wydzielony, rozliczeniowy, dotacji celowej. Naliczone na bieżącym rachunku bankowym odsetki zostały proporcjonalnie do kwoty subwencji i dotacji celowej inwestycyjnej ustalone i wyniosły dla dotacji celowej 107,75 zł.

Płatności faktur dotyczące zakupów w ramach dotacji celowej, realizowane były z wydzielonego rachunku bankowego.

Zgodnie z § 5 ust. 1 *Umowy Centrum* zobowiązane było do sporządzenia raportu z wykorzystania dotacji celowej w terminie do dnia 31 stycznia 2020 r.

Raport z wykorzystania dotacji celowej (dalej: *Raport*) został złożony do *Ministerstwa* w dniu 15 stycznia 2020 r.,¹⁵⁷ tj. w terminie określonym w § 5 ust. 1 *Umowy*. W dniu 27 lutego 2020 r. *Centrum Łukasiewicz* złożyło korektę¹⁵⁸ *Raportu*. Tego samego dnia raport został zatwierdzony przez *Ministra*.

W *Raporcie* z dnia 27 lutego 2020 r. ujęto następujące dane:

L.p.	Zadanie inwestycyjne	Wartość przyznanych środków	Wartość środków wykorzystanych	Wartość środków niewykorzystanych (3-4)
1	2	3	4	5
1.	Sprzęt i urządzenia komputerowe, oraz oprogramowania/licencje w tym specjalistyczne	880 000,00	461 606,60	418 393,40
2.	Serwer	110 000,00	75 891,00	34 109,00
3.	Zakupy związane z działaniami promocyjno-informacyjnymi m.in. wirtualne biuro prasowe (licencja powyżej 12 miesięcy), system informacji wizualnej (sklasyfikowany jako środek trwały)	288 000,00	222 636,00	65 364,00
4.	Dostosowanie powierzchni biurowej do potrzeb	222 000,00	220 545,89	1 454,11

¹⁵⁷ Pismo nr CL/0060/2020/BFK/AG z dnia 15 stycznia 2020 r.

¹⁵⁸ Pismo nr CL/0188/2020/BFK/AG z dnia 27 lutego 2020 r.

Centrum (zagospodarowanie powierzchni open space sklasyfikowane jako środek trwały)			
	1 500 000,00	980 679,49	519 320,51

Zgodnie z opisem zawartym w *Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Centrum Łukasiewicz za rok 2019*, stanowiącej załącznik do sprawozdania finansowego za 2019 r., koszty finansowane w ramach środków przyznanej dotacji na zadanie inwestycyjne prezentowały się następująco:

„Zadanie inwestycyjne nr 1. Sprzęt i urządzenia komputerowe, oraz oprogramowania/licencje w tym specjalistyczne.

- *zakup licencji , która stała się podstawowym narzędziem do organizacji wirtualnych spotkań i komunikacji grup roboczych i zadaniowych w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;*
 - *zakup licencji wielostanowiskowej na korzystanie z oprogramowania do prowadzenia platformy ;*
 - *zakup systemu informatyczno-analitycznego;*
 - *zakup urządzeń wielofunkcyjnych w miejsce dotychczasowego wynajmu od dostawcy.*
- (...)

Niewykorzystanie środków było wynikiem unieważnienia przez Centrum Łukasiewicz postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki - na dostawę sprzętu komputerowego ze względu na nie złożenie żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu.

Zadanie inwestycyjne nr 2. Serwer. Zakupiono serwer do backup-ów oraz archiwizacji dysków komputerów. Zakup ten był bardzo istotny ze względu na kończącą się umowę w 2020 r. na system finansowo-księgowy umożliwiający automatyczne tworzenie zapasowych kopii danych oraz na ich bezpieczne przesłanie i przechowywanie w chmurze Microsoft Azure.(...)

Niewykorzystanie środków było wynikiem zawyżonego szacowania na etapie zamówienia publicznego.

Zadanie inwestycyjne nr 3. Zakupy związane z działaniami promocyjno-informacyjnymi m.in. Wirtualne biuro prasowe (licencja powyżej 12 miesięcy); system informacji wizualnej (sklasyfikowany jako środek trwały). (...)

Niewykorzystanie środków było wynikiem zawyżonego szacowania na etapie zamówienia publicznego.

Zadanie inwestycyjne nr 4. Dostosowanie powierzchni biurowej do potrzeb Centrum (zagospodarowanie powierzchni open space sklasyfikowane jako środek trwały). (...)

Niewykorzystanie środków było wynikiem zawyżonego szacowania na etapie zamówienia publicznego.¹⁵⁹

W związku z podpisaną umową na wynajem powierzchni biurowej wraz z niezbędnym wyposażeniem, zrezygnowano z zaplanowanego w pierwszej wersji zakupu mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe). *Centrum* nie zrealizowało również zaplanowanych w pierwszej wersji *Umowy* działań ewaluacyjnych.¹⁶⁰

Aktualizacja zakresu zaplanowanych zadań oraz ich wartości została uwzględniana w podpisanym w dniu 20 grudnia 2019 r. aneksie nr 2/2019 do *Umowy*.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że dotacja celowa przyznana Decyzją nr 2/CL/2019 z dnia 12 lipca 2019 r. została wykorzystana zgodnie z umową zawartą pomiędzy Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego a *Centrum Łukasiewicz*.

Dotacja celowa, zgodnie z zapisami *Umowy*, powinna zostać wykorzystana do dnia 31 grudnia 2019 r.¹⁶¹

Zgodnie z § 4 ust. 2 *Umowy* dotacja niewykorzystana do dnia 31 grudnia 2019 r. powinna zostać zwrócona na rachunek bankowy nr _____ w terminie do dnia 14 stycznia 2020 r.

*Odsetki narosłe na rachunku bankowym Centrum od dotacji celowej podlegały zwrotowi na rachunek bankowy nr _____, w terminie do dnia 14 stycznia 2020 r.*¹⁶²

W toku czynności kontrolnych ustalono, że zwrot niewykorzystanych środków dotacji celowej nastąpił w dniu 7 stycznia 2020 r. w wysokości 519 320,51 zł na rachunek bankowy wskazany w § 4 ust. 2 *Umowy*. *Centrum Łukasiewicz* dokonało także w dniu 7 stycznia 2020 r. zwrotu

¹⁵⁹ Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego *Centrum Łukasiewicz* za rok 2019 (str. 8).

¹⁶⁰ Dane pochodzą z *Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Centrum Łukasiewicz za rok 2019* (str. 9).

¹⁶¹ § 4 ust. 1 *Umowy* nr MNiSW/CL/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r. oraz art. 150 pkt 3 *ustawy o finansach publicznych*.

¹⁶² § 4 ust. 5 *Umowy* nr MNiSW/CL/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r.

odsetek naliczonych na rachunku bankowym w wysokości 107,75 zł. Zwrot odsetek został dokonany na rachunek bankowy wskazany w § 4 ust. 5 *Umowy*.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.4.2 Prowadzenie ewidencji księgowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz prowadzenie ewidencji księgowej środków związanych z wydatkowaniem przyznanej dotacji.

Centrum Łukasiewicz posiada *Zasady (politykę) rachunkowości*, o której mowa w art. 10 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*.

Z ww. dokumentu wynika, że w *Centrum* przychody z tytułu dotacji budżetowych winny być ewidencjonowane zgodnie z zasadą memoriału.

Centrum Łukasiewicz nieprawidłowo w roku 2019 i 2020 ujęło w ewidencji księgowej przychody z tytułu otrzymanej subwencji, co spowodowało zaniżenie przychodów działalności operacyjnej i wykazanie wyniku finansowego w postaci straty zarówno w 2019 jak i 2020 roku.

Centrum Łukasiewicz prawidłowo ujęło w księgach rachunkowych przychody z tytułu dotacji celowych.

Centrum Łukasiewicz prawidłowo prowadzi ewidencję księgową środków związanych z wydatkowaniem przyznanej w 2019 r. dotacji celowej inwestycyjnej.

Powyższy obszar kontroli ocenia się negatywnie.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Główny księgowy *Centrum*.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*¹⁶³, *Jednostka* powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią *zasady (politykę) rachunkowości*.

W toku kontroli ustalono, że *Centrum Łukasiewicz* posiadało *Zasady (politykę) rachunkowości* (dalej: *Polityka*) wprowadzone *Zarządzeniem nr 26a/2019 Prezesa Centrum Łukasiewicz z dnia 13 grudnia 2019 r.*, obowiązujące od dnia 1 kwietnia 2019 r.

W dniu 29 grudnia 2020 r. *Centrum*, *Zarządzeniem nr 21/2020 Prezesa Centrum Łukasiewicz* zaktualizowało *Zasady (politykę) rachunkowości*, stosowane do ewidencji zdarzeń ujmowanych w księgach rachunkowych od dnia 1 stycznia 2020 r.

¹⁶³ Dz. U. z 2021 r. poz. 217.

W 2019 r. w części II *Plan kont Polityki*, Centrum Łukasiewicz ustaliło konto 010 *Środki trwałe* służące do ewidencji stanu oraz zwiększeń wartości początkowej własnych środków trwałych o wartości początkowej powyżej 3 500,00 zł. (...)

Podstawowym narzędziem ewidencyjnym dla środków trwałych jest *Księga inwentarzowa*. *Księga inwentarzowa środków trwałych* obejmuje:

- numer inwentarzowy,
- nazwę danego środka trwałego,
- datę przyjęcia na stan,
- nr dowodu,
- datę dowodu,
- rok nabycia,
- symbol KŚT.¹⁶⁴

Do ewidencji przychodów ustalono konto 702 *Przychody z tytułu otrzymanych subwencji, dotacji*.

Operacje na koncie 702 przedstawiane są w korespondencji z kontem 845 „Rozliczenia międzyokresowe przychodów”.¹⁶⁵

Konto 845 „Rozliczenia międzyokresowe przychodów” służy do ujmowania operacji gospodarczych, których rozliczenie będzie w przyszłości skutkowało powstaniem przychodów, m.in. z otrzymanych dotacji i subwencji. Ewidencja analityczna prowadzona do konta 845 umożliwia ustalenie przychodów przyszłych okresów według występujących poszczególnych rodzajów i tytułów.¹⁶⁶

W układzie pozabilansowym na koncie 996 „Dotacja inwestycyjna” ujmowane są zapisy dotyczące rozliczenia dotacji inwestycyjnej za dany rok obrotowy. Po stronie WN ujmowane są wszystkie wydatki natomiast strona MA zawiera zaangażowanie środków związanych z dotacją.¹⁶⁷

Od 2020 r. Centrum do ewidencji środków trwałych ustaliło konto 011 *Środki trwałe*. Konto to służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych o wartości początkowej powyżej 10 000,00 zł oraz pozostałych środków trwałych o wartości początkowej od 1 500,00 zł do 10 000,00 zł. (...)

¹⁶⁴ *Zasady (polityka) rachunkowości Centrum Łukasiewicz* (str. 25).

¹⁶⁵ *Zasady (polityka) rachunkowości Centrum Łukasiewicz* (str. 42).

¹⁶⁶ *Zasady (polityka) rachunkowości Centrum Łukasiewicz* (str. 44).

¹⁶⁷ *Zasady (polityka) rachunkowości Centrum Łukasiewicz* (str. 47).

Księga inwentarzowa środków trwałych obejmuje:

- numer inwentarzowy,
- nazwa - nazwa środka trwałego,
- KŚT – wybór klasyfikacji środka trwałego,
- miejsce użytkowania,
- centrum kosztów,
- odpowiedzialny,
- nazwisko,
- dokument pozyskania.¹⁶⁸

W układzie pozabilansowym na koncie 960 „Rozliczenie dotacji inwestycyjnej” ujmowane są zapisy dotyczące rozliczenia dotacji inwestycyjnej za dany rok obrotowy. Po stronie WN ujmowane są planowane środki na inwestycje, natomiast strona MA zawiera zaangażowanie środków związanych z dotacją udokumentowane fakturą bądź innym dokumentem źródłowym.¹⁶⁹

Ewidencja księgowa przychodów z tytułu subwencji i dotacji w 2019 r.

Centrum Łukasiewicz otrzymało w 2019 r. następujące środki:

- subwencję w łącznej wysokości 23 500 000,00 zł – na podstawie Decyzji nr 1/CŁ/2019 z dnia 15 kwietnia 2019 r. na kwotę 22 500 000,00 zł oraz Decyzji nr 3/CŁ/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. na kwotę 1 000 000,00 zł,
- dotację celową na wykonanie zadania polegającego na przeprowadzeniu działań mających na celu popularyzację nauki i kształtowania świadomości społecznej w obszarze nowych technologii realizowanego poprzez organizację Kongresu Społecznej Odpowiedzialności – Nauka dla Ciebie – Umowa nr MNiSW/2019/BPM/ZPM/4 z dnia 9 lipca 2019 r. na kwotę 2 915 000,00 zł, aneks nr 1 z dnia 30 lipca 2019 r. na kwotę 2 587 551,00 zł,
- dotację celową inwestycyjną – Decyzja nr 2/CŁ/2019 z dnia 12 lipca 2019 r., Umowa nr MNiSW/CŁ/2019/1 z dnia 15 lipca 2019 r. na kwotę 1 500 000,00 zł.

Subwencja i dotacje zostały wydatkowane (zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania planu finansowego za 2019 r.) w następującej wysokości:

- subwencja – 9 141 582,34 zł,
- dotacja celowa na zadanie zleczone – 2 550 651,00 zł,

¹⁶⁸ *Zakładowy plan kont - Zasady (polityka) rachunkowości Centrum Łukasiewicz* (str. 5).

¹⁶⁹ *Zakładowy plan kont - Zasady (polityka) rachunkowości Centrum Łukasiewicz* (str. 30).

– dotacja celowa inwestycyjna – 980 679,49 zł.

Przychody w księgach rachunkowych w 2019 r. zaewidencjonowano w następującej wysokości:

Nazwa	Kwota przyznana	Przychody ujęte w księgach rachunkowych (konto 702-01, 702-02, 702-03)	Środki ujęte na koncie „rozliczenia międzyokresowe przychodów” (konto 845-01, 845-03)
Subwencja	23 500 000,00	9 505 672,36	13 994 327,64
Dotacja celowa na zadanie zlecone	2 587 551,00	2 550 651,00	
Dotacja celowa inwestycyjna	1 500 000,00	3 675,76	977 003,73

Centrum Łukasiewicz w Polityce w obszarze przychodów, przyjęło zasadę polegającą na memoriałowym rozpoznawaniu przychodów z tytułu dotacji budżetowych (a więc przychód rozpoznawany jest wtedy gdy jest koszt finansowany tymi dotacjami). *Centrum Łukasiewicz* nie stosuje podejścia kasowego, tj. ujmowania przychodu w dacie otrzymania dotacji.

Zgodnie z tym zapisem dotyczącym dotacji, *Centrum Łukasiewicz* księgowało i wykazywało w sprawozdaniach subwencję. W ocenie Kontrolujących przychody subwencji zostały nieprawidłowo ujęte w księgach rachunkowych w 2019 r. Środki, które nie pokryły kosztów działalności *Centrum* ujęto na koncie *rozliczenia międzyokresowe przychodów*. W ocenie Kontrolujących powinny być ujęte na koncie *przychody* i wpływać na wynik finansowy roku, którego subwencja dotyczy. Podobnie w sposób nieprawidłowy została ujęta subwencja w księgach rachunkowych 2020 r.

Zgodnie z pozyskaną przez *Ministerstwo* opinią Ministerstwa Finansów, subwencja przyznawana jest na dany rok budżetowy (kalendarzowy), jednak uwzględniając jej bezzwrotny charakter, pozostaje w dyspozycji podmiotu po zamknięciu roku obrotowego.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 pkt 1 ustawy o *Sieci Badawczej Łukasiewicz* – do przychodów *Centrum Łukasiewicz* zalicza się subwencje na dofinansowanie działalności bieżącej *Centrum*. W związku z powyższym środki otrzymane w ramach subwencji winny być wykazane po stronie przychodów z podstawowej działalności operacyjnej.

Jako kluczowy wskazać należy również zapis zawarty w art. 407 ust. 2 ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, zgodnie z którym o przeznaczeniu środków przyznanych w formie subwencji decyduje podmiot, który te środki otrzymał. Subwencja nie ma zatem

charakteru dotacji podmiotowej ani celowej determinującego jej przeznaczenie. Tym samym zgodnie z zasadą memoriału przychód ten winien być co do zasady¹⁷⁰ ujawniony w Rachunku Zysków i Strat w roku przyznania środków, a niewykorzystana część subwencji powinna stanowić element wyniku finansowego podmiotu. (...) Ministerstwo Finansów podzieliło stanowisko zaprezentowane przez resort edukacji i nauki, że subwencja przeznaczana na cele bieżące powinna być wykazywana jako przychód roku, w którym jednostka otrzymała środki.

Z uwagi na powyższe ustalono, że *Centrum Łukasiewicz* nieprawidłowo w roku 2019 i 2020 ujęło w ewidencji księgowej przychody z tytułu otrzymanej subwencji.

Nieprawidłowe ujęcie przychodów z subwencji spowodowało w *Centrum Łukasiewicz* zaniżenie przychodów działalności operacyjnej i wykazanie wyniku finansowego w postaci straty w 2019 i 2020 r.

Pozycje wpływające na wynik finansowy *Centrum Łukasiewicz* w 2019 r. były następujące:

Przychody		
	9 505 672,36	Subwencja
	2 550 651,00	Dotacja celowa na zadanie zlecone
	3 675,76	Dotacja celowa inwestycyjna
	2 956,00	Pozostałe przychody operacyjne
	32 571,96	Przychody finansowe
razem	12 095 527,08	
Koszty		
	12 143 446,87	Koszty rodzajowe
	1 476,01	Pozostałe koszty operacyjne
	118,91	Koszty finansowe
razem	12 145 041,79	
	289 504,75	Utworzone rezerwy na świadczenia emerytalne i badanie bilansu
Przychody-koszty-rezerwy	-339 019,46	Wynik finansowy

Poniżej przedstawiono symulację wyniku finansowego przy uwzględnieniu poprawnie ujętych przychodów subwencji w 2019 r.

Przychody		
	23 500 000,00	Subwencja
	2 550 651,00	Dotacja celowa na zadanie zlecone
	3 675,76	Dotacja celowa inwestycyjna
	2 956,00	Pozostałe przychody operacyjne

¹⁷⁰ Wyjątek od tej zasady stanowi jedynie ujmowanie w kosztach działalności dokonanych w danym roku odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych amortyzowanych na zasadach ogólnych i współmiernie wykazywanie równowartości tych odpisów w przychodach.

	32 571,96	Przychody finansowe
razem	26 089 854,72	
Koszty		
	12 143 446,87	Koszty rodzajowe
	1 476,01	Pozostałe koszty operacyjne
	118,91	Koszty finansowe
razem	12 145 041,79	
	289 504,75	Utworzone rezerwy na świadczenia emerytalne i badanie bilansu
Przychody- koszty-rezerwy	13 655 308,18	Wynik finansowy

Jednocześnie ustalono, że *Centrum Łukasiewicz* prawidłowo ujęło w księgach rachunkowych przychody z tytułu dotacji celowych. Dotacja celowa na zadanie zlecone i dotacja celowa inwestycyjna zostały ujęte w księgach do wysokości poniesionych kosztów. Środki dotacji celowej inwestycyjnej zostały ujęte w przychody w 2019 r. do wysokości naliczonej w tym roku amortyzacji. Pozostałe środki dotacji celowej inwestycyjnej wydatkowane w 2019 r. zostały ujęte na koncie *rozliczenia międzyokresowe przychodów* i zgodnie z wyliczoną amortyzacją w kolejnych latach będą księgowane jako koszty amortyzacji danego roku a równowartość ich będzie pomniejszała wartość rozliczeń międzyokresowych przychodów i zwiększała przychody (zgodnie z zasadą współmierności).

Ewidencja księgowa środków związanych z wydatkowaniem przyznanej w 2019 r. dotacji celowej inwestycyjnej.

Otrzymane środki dotacji celowej inwestycyjnej na 2019 r. (Decyzja nr 2/CL/2019 z dnia 12 lipca 2019 r., Umowa nr MNiSW/CL/2019/1) ujęto w przychody do wysokości poniesionych kosztów, zgodnie z zasadą współmierności przychodów do kosztów.

Na koniec 2019 r. konto 996 wykazuje po stronie WN i MA wartość 980 679,49 zł – jest to kwota wydatkowanej dotacji celowej inwestycyjnej w 2019 r.

W 2020 r. przychody *Centrum* z tytułu dotacji celowej stanowiły 3 675,76 zł – (równowartość kosztów amortyzacji środków trwałych zakupionych z dotacji w 2019 r.). Kontrolujący nie wnoszą uwag do wyliczonej wysokości amortyzacji.

Koszty rodzajowe dotyczące dotacji celowej wyniosły 3 675,76 zł i dotyczyły kosztów amortyzacji.

Na koncie *rozliczenia międzyokresowe przychodów* ujęto środki dotacji celowej na sfinansowanie nabycia środków trwałych w wysokości 1 500 000,00 zł. Z kwoty tej rozliczono

i zaliczono w przychody kwotę 3 675,76 zł oraz ujęto zwrot środków niewykorzystanej dotacji na rachunek *Ministerstwa* w wysokości 519 320,51 zł.

$(1\ 500\ 000,00 - 3\ 675,76 - 519\ 320,51) = 977\ 003,73$ zł jest to kwota do rozliczenia przychodów do wysokości poniesionych kosztów amortyzacji w poszczególnych latach bilansowych.

Ustalono, że *Centrum Łukasiewicz* prawidłowo prowadzi ewidencję księgową środków związanych z wydatkowaniem przyznanej dotacji celowej inwestycyjnej.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.4.3 Prawidłowość dokonywania sprawdzenia dokumentów finansowych pod względem formalno-rachunkowym, merytorycznym oraz zatwierdzania do wypłaty, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi regulacjami *Centrum* dotyczącymi obiegu dokumentów finansowo-księgowych.

Na dokumentacji źródłowej poddanej kontroli, widniały stosowne podpisy świadczące o dokonaniu kontroli lub zatwierdzeniu dokumentu, zgodnie z przyjętą w jednostce procedurą. Dowody księgowe przed ujęciem w księgach rachunkowych, podlegały sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, były sprawdzane przez głównego księgowego i zatwierdzane przez dyrektora generalnego lub osoby upoważnione. W *Centrum* przestrzegana była zasada określona w art. 54 *ustawy o finansach publicznych* oraz w art. 21 ust. 1 pkt 6 *ustawy o rachunkowości* dotycząca sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Kontroli wewnętrznej operacji gospodarczej dokonuje główny księgowy, zgodnie z art. 54 *ustawy o finansach publicznych*. Złożenie podpisu przez głównego księgowego na dowodzie księgowym oznacza, że nie zgłasza on zastrzeżeń do prawidłowości merytorycznej i jej zgodności z prawem oraz nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów, dotyczących tej operacji, a także, że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki a *Centrum Łukasiewicz* posiada środki finansowe na ich pokrycie.

Załącznikiem nr 3 do *Zasad (polityki) rachunkowości Centrum Łukasiewicz* stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 21/2020 Prezesa *Centrum* z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie

Zasad (polityki) rachunkowości w Centrum Łukasiewicz jest Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.

W Dziale XII *Kontrola dowodów księgowych* wyszczególniono rodzaje dokonywanej kontroli oraz sposób jej przeprowadzania.

W ramach kontroli dowodów księgowych dokonuje się:

- 1) *wstępnej kontroli przeprowadzanej przeważnie na etapie sporządzania zapotrzebowania, wniosku o wszczęcie zamówienia publicznego lub przed podjęciem decyzji, wykonaniem operacji gospodarczych i finansowych, której celem jest przeciwdziałanie podejmowaniu niekorzystnych dla Centrum Łukasiewicz decyzji z punktu widzenia zgodności z prawem oraz w zakresie gospodarki finansowej pod względem legalności, gospodarności, celowości, rzetelności, a także przejrzystości i jawności, a także zgodności z prawem zamówień publicznych. Kontrola ta obejmuje również weryfikację planu finansowego Centrum Łukasiewicz, projektów umów i innych dokumentów powodujących zaciągnięcie zobowiązań finansowych lub dokonanie wydatków,*
- 2) *kontroli bieżącej polegającej na badaniu i weryfikowaniu operacji gospodarczych a także dokumentów im towarzyszącym w czasie ich realizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami a także uregulowaniami wewnętrznymi w Centrum Łukasiewicz,*
- 3) *kontroli następnej obejmującej badanie stanu faktycznego i dokumentów odzwierciedlających czynności już dokonane zwykle realizowane przez wyodrębnioną jednostkę kontroli lub audytu wewnętrznego.¹⁷¹*

Kontrola bieżąca dowodów księgowych obejmuje sprawdzenie dokumentu pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

Na podstawie obowiązujących regulacji w zakresie organizacji, kontroli i obiegu dokumentów na dowodach źródłowych będących podstawą ujęcia do ksiąg rachunkowych, które zostały poddane kontroli, w związku z wydatkowaniem dotacji celowej, o której mowa w art. 58 ust. 1 pkt 2 lit. b *uSBE* - przyznanej Decyzją nr 2/CL/2019 z dnia 12 lipca 2019 r. - widniały stosowne podpisy świadczące o dokonaniu kontroli lub zatwierdzeniu dokumentu, zgodnie z przyjętą w jednostce procedurą. Dowody księgowe przed ujęciem w księgach rachunkowych, podlegały sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, były sprawdzane przez głównego księgowego i zatwierdzane przez dyrektora generalnego lub osoby upoważnione.

¹⁷¹ *Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych - dział XII Kontrola dowodów księgowych.*

Każdy poddany kontroli dokument, zgodnie z wytypowaną próbą, posiadał stwierdzenie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych. Jednostka spełniła wymogi zawarte w art. 21 ust. 1 pkt 6 *ustawy o rachunkowości*.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

3.4.4 Przestrzeganie przepisów dotyczących zasad sporządzania i opiniowania rocznego planu finansowego oraz rocznego sprawozdania finansowego *Centrum Łukasiewicz*, zgodnie z *ustawą o rachunkowości* oraz *ustawą o Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

Centrum Łukasiewicz przestrzegało przepisów dotyczących zasad sporządzania i opiniowania rocznego planu finansowego oraz rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z *ustawą o rachunkowości* oraz *ustawą o Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 *uSBŁ* *Centrum Łukasiewicz* prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego ustalanego na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

W rocznym planie finansowym *Centrum*, zgodnie z art. 57 ust. 2 *uSBŁ* wyodrębnia się:

- 1) przychody z prowadzonej działalności,
- 2) subwencję na koszty działalności oraz realizację zadań *Centrum*,
- 3) dotacje celowe,
- 4) dotacje podmiotowe,
- 5) inne środki przekazywane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki,
- 6) środki przekazane przez podmioty inne niż minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki,
- 7) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i prawnie obowiązujące obciążenia od nich naliczane,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) zakup towarów i usług,
- 8) środki na wydatki majątkowe,
- 9) środki przyznane innym podmiotom,
- 10) stan należności i zobowiązań na początek i na koniec roku,
- 11) stan środków pieniężnych na początek i koniec roku.

Prezes, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady (...) przekazuje ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do zatwierdzenia projekty:

- 1) rocznego planu finansowego *Centrum Łukasiewicz*,
- 2) planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na kolejne 2 lata - z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na przedłożenie materiałów do projektu ustawy budżetowej.¹⁷²

Zmian rocznego planu finansowego *Centrum Łukasiewicz* dokonuje się w trybie określonym dla sporządzania rocznego planu finansowego.¹⁷³

Plan finansowy na 2019 r.

Zgodnie z art. 122 *uSBŁ* minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki sporządza plan finansowy *Centrum Łukasiewicz* na 2019 r.

Jak ustalono projekt planu na rok 2019 został zatwierdzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Plan finansowy / zmiana planu	Opinia Rady – Uchwała	Data zatwierdzenia przez <i>Ministerstwo</i>
Plan finansowy w układzie zadaniowym	-	Plan finansowy zatwierdzony pismem nr DIR.ZPN.425.8.2019 z dnia 06.08.2019 r.
Zmiana planu	Uchwała nr 3/2019 z dnia 13.08.2019 r.	Zmiana planu zatwierdzona w dniu 29.08.2019 r., (pismo nr DBF.WARS.660.3.2019.1 z dnia 02.09.2019 r.)
Zmiana planu	Uchwała nr 4/2019 z dnia 05.09.2019 r.	Zmiana planu zatwierdzona w dniu 23.09.2019 r. (pismo z dnia 27.09.2019 r.)
Zmiana planu	Uchwała nr 11/2019 z dnia 08.11.2019 r.	Zmiana planu zatwierdzona w dniu 04.12.2019 r. (pismo nr DBF.WAP.660.3.2019 z dnia 09.12.2019 r.)
Zmiana planu	Uchwała nr 12/2019 z dnia 30.12.2019 r.	Zmiana planu zatwierdzona w dniu 31.12.2019 r. (pismo nr DBF.WAP.660.4.2019 z dnia 07.01.2020 r.)

W dniu 15 kwietnia 2020 r. - w formie elektronicznej¹⁷⁴ - została przekazana do *Ministerstwa* informacja o wykonaniu planu finansowego za 2019 r.

¹⁷² art. 57 ust. 3 *uSBŁ*.

¹⁷³ art. 57 ust. 4 *uSBŁ*.

¹⁷⁴ na adres mailowy pracownika *Ministerstwa*.

Plan finansowy na 2020 r.

Plan finansowy / zmiana planu	Opinia Rady – Uchwała	Data zatwierdzenia przez <i>Ministerstwo</i>
Plan finansowy oraz plan w układzie zadaniowym	Uchwała nr 1/2020 z dnia 07.02.2020 r.	Plan finansowy zatwierdzono w dniu 11.02.2020 r. (pismo nr DBF.WAP.660.2.2020)
Zmiana planu	Uchwała nr 9/2020 z dnia 18.09.2020 r.	Zmiana planu zatwierdzona pismem nr MNiSW-DIR.WNO.660.1.2020 z dnia 30.09.2020 r.
Zmiana planu	Uchwała nr 13/2020 z dnia 18.12.2019 r.	Zmiana planu zatwierdzona w dniu 23.12.2020 r. ¹⁷⁵

W dniu 10 marca 2021 r.¹⁷⁶ Dyrektor Generalny *Centrum Łukasiewicz* przekazał do *Ministerstwa* informację o wykonaniu planu finansowego za rok 2020 r.

Plan finansowy na 2021 r.

Plan finansowy / zmiana planu	Opinia Rady – Uchwała	Data zatwierdzenia przez <i>Ministerstwo</i>
Plan finansowy oraz plan w układzie zadaniowym	Uchwała nr 1/2021 z dnia 12.02.2021 r.	Plan finansowy zatwierdzono w dniu 25.02.2021 r. (pismo nr DIR.WNO.660.2.2021 z dnia 26.02.2021 r.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

Sprawozdanie finansowe.

Zgodnie z art. 62 *uSBŁ* roczne sprawozdanie finansowe *Centrum Łukasiewicz* podlega badaniu przez firmę audytorską wybraną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Minister pismem z dnia 19 grudnia 2019 r.¹⁷⁷ poinformował, że wybrał firmę audytorską¹⁷⁸ do badania sprawozdania finansowego za rok 2019 oraz 2020.

Zgodnie z art. 14 ust. 3 pkt 2 *uSBŁ* Prezes przedkłada do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki – roczne sprawozdanie finansowe *Centrum Łukasiewicz* wraz ze sprawozdaniem z badania w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. *o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415), z opinią Rady oraz z rocznym sprawozdaniem z działalności

¹⁷⁵ Podpis kwalifikowany Pana Ministra

¹⁷⁶ Pismo nr CŁ/0254/2021/BFK/AG.

¹⁷⁷ Pismo nr DIR.706.2.2019.SW.

¹⁷⁸

Centrum Łukasiewicz za rok poprzedni zatwierdzonym przez Radę – w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

W dniu 10 marca 2020 r. firma audytorska przedstawiła *Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2019*. Zdaniem biegłego, sprawozdanie finansowe:

- *przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Jednostki na dzień 31 grudnia 2019 r., oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za okres od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (...) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,*
- *jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa,*
- *zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.*

W dniu 13 marca 2020 r. Prezes *Centrum Łukasiewicz* zwrócił się do Przewodniczącego Rady *Centrum Łukasiewicz* z prośbą o zaopiniowanie rocznego *Sprawozdania finansowego za okres od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.*¹⁷⁹

Rada *Centrum* w dniu 20 marca 2020 r. pozytywnie zaopiniowała *Sprawozdanie finansowe Centrum Łukasiewicz za okres od dnia 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.*¹⁸⁰

W dniu 25 marca 2020 r. Prezes *Centrum Łukasiewicz* skierował pismo¹⁸¹ do *Ministra* przekazujące roczne sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta oraz uchwałą Rady *Centrum Łukasiewicz* opiniującą sprawozdanie finansowe.

Ministerstwo pismem z dnia 23 lipca 2020 r.¹⁸² poinformowało *Centrum Łukasiewicz* o zatwierdzeniu *Sprawozdania finansowego Centrum Łukasiewicz za rok 2019*.

W dniu 12 marca 2021 r. firma audytorska przedstawiła *Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2020*. Zdaniem biegłego, sprawozdanie finansowe:

- *przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Jednostki na dzień 31 grudnia 2020 r., oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za okres*

¹⁷⁹ Pismo nr CŁ/0249/2020/BFK/PH.

¹⁸⁰ Uchwała nr 6/2020 Rady *Centrum Łukasiewicz* w sprawie wydania opinii do sprawozdania finansowego *Centrum Łukasiewicz* za okres od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

¹⁸¹ Pismo nr CŁ/0307/2020/BFK/EK.

¹⁸² Pismo nr DIR.705.1.2020.

od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,

- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Jednostką przepisami prawa,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

W dniu 15 marca 2021 r. Prezes *Centrum Łukasiewicz* zwrócił się do Przewodniczącego Rady *Centrum Łukasiewicz* z prośbą o zaopiniowanie rocznego *Sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.*

Rada *Centrum* w dniu 26 marca 2021 r. pozytywnie zaopiniowała *Sprawozdanie finansowe Centrum Łukasiewicz za okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.*¹⁸³

W dniu 29 marca 2021 r. Prezes *Centrum Łukasiewicz* skierował pismo¹⁸⁴ do *Ministra* przekazujące roczne sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta oraz uchwałą Rady *Centrum Łukasiewicz* opiniującą sprawozdanie finansowe.

Ministerstwo pismem z dnia 29 czerwca 2021 r.¹⁸⁵ poinformowało *Centrum Łukasiewicz* o zatwierdzeniu *Sprawozdania finansowego Centrum Łukasiewicz za rok 2020.*

W toku czynności kontrolnych ustalono, że *Centrum Łukasiewicz* w zakresie objętym kontrolą przestrzega przepisów dotyczących zasad sporządzania i opiniowania rocznego planu finansowego oraz rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z *ustawą o rachunkowości* oraz *ustawą o Sieci Badawczej Łukasiewicz.*

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

Niezależnie od powyższego Kontrolujący nie podzielają wniosków przedstawionych w *Sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2019* oraz w *Sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2020*, iż badane sprawozdania przedstawiają rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej badanej jednostki. Jak już wykazano powyżej, *Centrum Łukasiewicz* nieprawidłowo w roku 2019 i 2020 ujęło w ewidencji księgowej przychody z tytułu otrzymanej subwencji, co spowodowało zaniżenie przychodów działalności operacyjnej i wykazanie wyniku finansowego w postaci straty w 2019 i 2020 r., dając

¹⁸³ Uchwała nr 4/2021 Rady *Centrum Łukasiewicz* w sprawie wydania opinii do sprawozdania finansowego *Centrum Łukasiewicz* za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

¹⁸⁴ Pismo nr CŁ/357/2021/DSO/MM.

¹⁸⁵ Pismo nr DIR-WNO.961.2.2021.

nieprawdziwy obraz kondycji finansowej *Centrum*. Z przeprowadzonej przez Kontrolujących symulacji wyniku finansowego przy uwzględnieniu poprawnie ujętych przychodów subwencji w 2019 r. wynika, że wynik finansowy *CŁ* powinien wynieść 13 655 308,18 zł. Tymczasem Kontrolowany wykazał stratę w wysokości -339 019,46 zł.

3.4.5 Utworzenie i zarządzanie funduszami *Centrum*.

***Centrum Łukasiewicz* utworzyło fundusze, o których mowa w art. 59 ust. 1 oraz art. 60 ust. 1 *uSBŁ*.**

Powyższy obszar kontroli ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 *uSBŁ*, *Centrum Łukasiewicz* tworzy fundusze:

- a) statutowy,
- b) rezerwowy.

Fundusz statutowy odzwierciedla wartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników aktywów, stanowiących wyposażenie *Centrum Łukasiewicz* na dzień rozpoczęcia przez nie działalności.¹⁸⁶

Fundusz rezerwowy służy pokrywaniu strat *Centrum Łukasiewicz*.¹⁸⁷

Centrum Łukasiewicz może tworzyć fundusze:

- a) rozwoju,
- b) nagród,
- c) wdrożeń.¹⁸⁸

Fundusz rozwoju przeznacza się w szczególności na zakup środków trwałych i materiałów związanych z realizacją projektów badawczych.¹⁸⁹

Z funduszu nagród wypłaca się nagrody dla pracowników *Centrum Łukasiewicz*. Wypłata następuje po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego *Centrum Łukasiewicz*. Warunki wypłaty ze środków funduszu nagród określa zakładowy układ zbiorowy pracy albo regulamin wynagradzania ustalony przez Prezesa.¹⁹⁰

Fundusz wdrożeń tworzy się ze środków przekazanych *Centrum Łukasiewicz* na podstawie umów przez przedsiębiorców wdrażających wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w *Centrum Łukasiewicz*; z tytułu osiągnięcia wymiernych efektów

¹⁸⁶ art. 59 ust. 2 *uSBŁ*.

¹⁸⁷ art. 59 ust. 3 *uSBŁ*.

¹⁸⁸ art. 60 ust. 1 *uSBŁ*.

¹⁸⁹ art. 60 ust. 2 *uSBŁ*.

¹⁹⁰ art. 60 ust. 3 *uSBŁ*.

wdrożenia.¹⁹¹ Z funduszu wdrożeń wypłaca się nagrody dla pracowników *Centrum Łukasiewicz* za osiągnięcie wymiernych efektów wdrożenia. Warunki wypłat ze środków funduszu wdrożeń określa zakładowy układ zbiorowy pracy albo regulamin ustalony przez Prezesa.¹⁹²

Stan utworzonych funduszy w *Centrum Łukasiewicz* przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	31.12.2019 r.	31.12.2020 r.
Fundusz statutowy	109 126,75	109 126,75
Fundusz rezerwowy	0,00	0,00
Fundusz rozwoju	0,00	0,00
Fundusz nagród	0,00	0,00
Fundusz wdrożeń	0,00	0,00

Odzwierciedlenie funduszy w ewidencji księgowej jest następujące:

Stan na 31.12.2019 r.

Konto 800-01 fundusz statutowy - saldo Ma - 109 126,75 zł.

Dokumenty księgowe:

- PK/0002/08 Protokół Komisyjnej Wyceny Mienia z dnia 07.08.2019 r. – 72 602,00 zł,
- PK/0001/08 Wycena pierwszego wyposażenia 08.08.2019 r. – 28 604,75 zł,
- PK/0028/12 Protokół Komisyjnej Wyceny Mienia (oprogramowanie – 80 licencji) 31.12.2019 r. – 7 920,00 zł.

Konto 800-02 fundusz rezerwowy – brak zapisów na koncie.

Konto 850-01 fundusz rozwoju - brak zapisów na koncie.

Konto 850-02 fundusz nagród - brak zapisów na koncie.

Konto 850-03 fundusz wdrożeń - brak zapisów na koncie.

Zgodnie z zapisem art. 59 ust. 2 *ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz* fundusz statutowy odzwierciedla wartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników aktywów, stanowiących wyposażenie *Centrum Łukasiewicz* na dzień rozpoczęcia działalności. *Centrum Łukasiewicz* w dniu 15 kwietnia 2019 r. otrzymało Decyzję Nr 1/BDG/2019 (znak: BDG.WII.2310.1.2019) w sprawie wyposażenia w mienie obejmujące własność lub inne prawa majątkowe, niezbędne do prowadzenia działalności. *Centrum*

¹⁹¹ art. 60 ust. 4 *uSBŁ*.

¹⁹² art. 60 ust. 5 *uSBŁ*.

Łukasiewicz dokonało komisyjnej wyceny otrzymanego wyposażenia i wprowadziło równowartość mienia do ksiąg rachunkowych, w tym na fundusz statutowy. Kwota wyceny wyniosła 109 126,75 zł. Przekazane mienie obejmowało środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz materiały (drobny sprzęt komputerowy, artykuły biurowe, spożywcze oraz inne).

Stan na 31.12.2020 r.

Konto 800-01 fundusz statutowy – saldo Ma – 109 126,75 zł.

Konto 800-02 fundusz rezerwowy – brak zapisów na koncie.

Konto 850-01 fundusz rozwoju – brak zapisów na koncie.

Konto 850-02 fundusz nagród – brak zapisów na koncie.

Konto 850-03 fundusz wdrożeń – brak zapisów na koncie.

(dowód: akta kontroli – dokumentacja elektroniczna)

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że *Centrum Łukasiewicz* ujęło materiały jako zużycie w kosztach zespołu 4, co świadczy, że *Centrum* otrzymane inne składniki aktywów, stanowiące wyposażenie, zużyło pierwszego dnia zaraz po rozpoczęciu działalności. W dokumencie przyjmującym pierwsze wyposażenie należało ująć samo dokonanie przyjęcia na stan *Centrum* bez dodatkowych zapisów księgowych dotyczących zużycia. Przedstawiony wyżej sposób ewidencji przyjęcia wyposażenia uznać należy za uchybienie.

IV. UWAGI

Zgodnie z danymi ze sprawozdań finansowych *Centrum Łukasiewicz* - w roku 2019 i 2020 wystąpiła strata netto. W związku z powyższym odstąpiono od oceny działalności ww. jednostki w obszarze: *Podział zysku netto z działalności Centrum zgodnie z art. 61 ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz*.

V. ZALECENIA.

Biorąc pod uwagę ustalenia, uwagi oraz oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 *ustawy o kontroli w administracji rządowej*, **zalecam:**

- 1) Przestrzeganie przepisów *Kodeksu postępowania administracyjnego* w zakresie dotyczącym skarg i wniosków wpływających do *Centrum Łukasiewicz*.
- 2) Dostosowanie *Zasad przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Centrum Łukasiewicz* do przepisu art. 237 § 1 *Kpa* w zakresie maksymalnego terminu rozpatrywania skarg i wniosków.

- 3) Wyznaczanie, w toku kontroli instytutów Sieci prowadzonych w trybie art. 36 ust. 3 *uSBŁ*, terminu sporządzenia informacji o realizacji zaleceń pokontrolnych oraz skuteczne monitorowanie wykonania ww. zaleceń.
- 4) Przestrzeganie przepisów *Regulaminu kontroli instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz* w zakresie podpisywania protokołu z przeprowadzonej kontroli przez wchodzących w skład zespołu kontrolnego ekspertów.
- 5) Wzmożenie nadzoru nad prawidłowością sporządzania pisemnych oświadczeń o spełnieniu wymagań, składanych w trybie art. 23 ust. 3 *uSBŁ* przez kandydatów na dyrektorów.
- 6) Prawidłowe ujmowanie w ewidencji księgowej przychodów z tytułu otrzymanej subwencji.
- 7) Dokonanie zmian w niezamkniętych sprawozdaniach w zakresie sposobu ujmowania i prezentowania środków otrzymanych w ramach subwencji.

VI. WNIOSKI

Biorąc pod uwagę ustalenia, uwagi oraz oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 *ustawy o kontroli w administracji rządowej* formułuje się następujące wnioski mające na celu usprawnienie funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Uwzględniając, że przepisy *ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz*, jak również postanowienia Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w *sprawie dotacji celowych przyznawanych instytutom działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz*, zawierają normy o charakterze ogólnym uzasadnione jest w – w ocenie organu kontroli – opracowanie oraz wdrożenie, z uwzględnieniem uwag zawartych w treści punktu 3.3 niniejszego dokumentu, odpowiednich wiążących procedur wewnętrznych, szczegółowych zasad i kryteriów, służących zapewnieniu w procesie dystrybuowania środków publicznych zachowania zasad obiektywizmu, przejrzystości, jednolitości, bezstronności. Uzasadnione jest ponadto odpowiednie dokumentowanie przedmiotowego procesu, umożliwiające uprawnionym organom (w tym organowi przyznającemu środki publiczne) zweryfikowanie jego przebiegu pod kątem wskazanych wyżej zasad.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 *ustawy o kontroli w administracji rządowej*, proszę o poinformowanie *Ministra* o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, a także o działaniach podjętych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego dokumentu. Jednocześnie informuję, że realizacja wskazanych zaleceń może być przedmiotem ponownej kontroli.

Zgodnie z art. 48 *ustawy o kontroli w administracji rządowej* od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Włodzimierz Bernacki
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo /